

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

„ГЛАСОВ“ ИНТЕРВЈУ

КИРО ГЛИГОРОВ, ЧЛАН САВЈЕТА
ФЕДЕРАЦИЈЕ

Бирократији сасјећи економску основу

СТРАНА 6

ФОТО—ОБЈЕКТИВОМ
У ДТВ „ПАРТИЗАН“

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

БАЊАЛУКА, марта — Масовна физичка култура из-
азива пажњу и има доста поклоника у Бањалуци.
Грађани у великом броју посеђују спортске дворане, а
у средишту њихове пажње је Друштво за тјелесно ва-
спитање „Партизан“. У скученим просторима друже-
но је гостопримство радним колективима и грађанима ко-
ји су учлањени у секције Друштва.
У оквиру скромних финансијских могућности орга-
низовани су и популарни течајеви аеробика, који су
протекле године, упоредо са рекреативним групама,
привлачили највише пажње.

Активно дјелују Гимнастичарски, Цудо клуб и упркос
забрани, Клуб дизача тегова „Партизан“.
Ова оаза аматерског спорта примила је протеклих
година више хиљада почетника, од којих су неки пости-
гли завидне резултате. Многи од њих остали су при-
вржени спорту, па и данас посвећују велик дио свог
времена развоју и омасовљењу спорта у Босанској
крајини.

На слици: вјежбе обликовања - рекреација жена.
Р. Ј.

Страна 12-13.

ОД СЉЕДЕЋЕГ БРОЈА

НОВИ
ФЕЉТОН
„ГЛАСА“

„УЗ 80-ГОДИШЊИ-
ЦУ РОЂЕЊА КЊИ-
ЖЕВНИКА ХАСАНА
КИКИЋА“

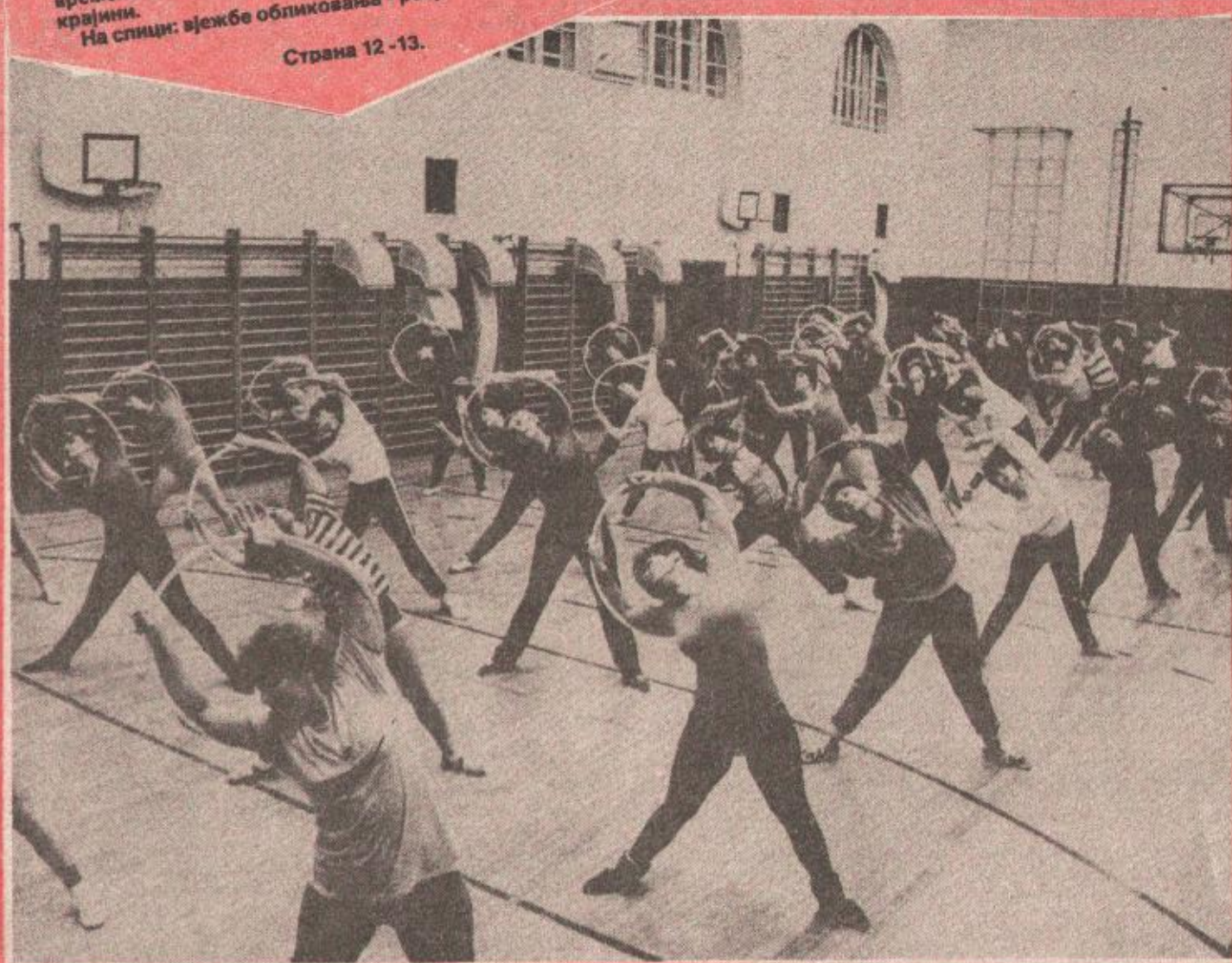
УЗ ГОДИШЊИЦУ СМРТИ БРАНКА
ПОПИЋА

СУСРЕТ СА ЈЕДНИМ ОД НАЈПЛОДНИЈИХ ПИ-
САЦА НАШЕ ПОСЛИЈЕРАТНЕ КЊИЖЕВНО-
СТИ

БОЈОВНИЦИ И САЊАРИ

„Мој омиљени јунак постао је сањар, човек
који више живи у свијету своје маште него ли у
реалном свијету. Он је често и активни сањар, а
таква врста сањара одмах постане и побуњ-
еник свијета који га окружује, постане Дон Ки-
хот, смијешни и тужни бојовник...“

СТРАНА 8.

СУСРЕТИ У ТУБИНИ

ЉУБАВ У КОЛО УТКАНА

СТРАНА 8.

ЗАНИМЉИВИ СУСРЕТИ

У „ЗЕМЉИ ИЗЛАЗЕЋЕГ СУНЦА“

СТРАНА 7.

ДАСКЕ ШТО
ЖИВОТ ЗНАЧЕ

СА ОЛГОМ СПИРИДО-
НОВИЋ, ГЛУМИЦОМ
ЈУГОСЛОВЕНСКОГ
ДРАМСКОГ ПОЗОРИ-
ШТА У БЕОГРАДУ

Незабо- равна Офели- ја

СТРАНА 10.

KRAJEM NEDJELJE

Pregovori uz rafale

Američko-sovjetski pregovori u Ženevi o razoružanju ušli su u svoju očekivanu kolotečinu, gotovo identičnu ranijim dijalozima posvećenim istoj temi. A to će reći da upućuju na zaključak kako će se sve to odužiti unedogled, gotovo do zaborava kada je sve počelo i sa kojih pozicija se startovalo. U međuvremenu trka u naoružavanju će se nastaviti nesmanjenim tempom, proširujući se, gotovo da nema sumnje, i u kosmičke prostore.

Bez ikakve dvojbe, Sjedinjene Države su se odlučile da ostvare svoj program postavljanja srednjodometnih raketa na evropskim prostorima, s opravdanjem da žele „uspostavljanje ravnoteže“. S druge strane, i Sovjetski Savez biće prinuđen na iste korake, kako bi se očuvala kvalitativna ravnoteža raspoloživog oružja. Zapadnoevropski saveznici Vašingtona, jedan po jedan, na parlamentarni i demokratski način, uprkos žestokim otporima stanovništva, prihvataju američki program „odbrane“, što će reći dozvoljavanju instaliranje novih raketnih rampi. Saveznici Sovjetskog Saveza nemaju problema čak ni sa takvim simboličnim suprostavljanjem trci u naoružavanju, jer jednostavno takvi antiratni pokreti u njihovim zemljama ne mogu da postoje.

Nešto slično događa se i u pogledu unošenja oružja u kosmos, na čemu obje strane intenzivno rade, po već postojećim programima. A to znači da već u narednih nekoliko godina treba očekivati da svemirske letjelice i zvanično budu naoružane nuklearnim bojevim glavama i svim ostalim sredstvima, koja bi eventualno trebalo da ih uništavaju. Američki kongres, pod Reganovim pritiskom, gotovo da je sigurno, kad-tad, vjerovatnije vrlo brzo prihvatiće ovaj novi impuls u apsurdnoj trci trošenja novca za novim oružjima. Na drugoj strani o tome se ne govori javno, ali izdvajaju nova sredstva u istu svrhu.

U obje zemlje predvodnice vojno-političkih saveza međutim, i dalje ističu spremnost, za nastavak dijaloga želju za postizanjem

odgovarajućih sporazuma, uz veoma naglašenu odlučnost da se ne može dozvoliti drugoj strani sticanje bilo kakve prednosti. U isto vrijeme obje strane nastoje da prošire zone sopstvenog uticaja. Po cijenu uvlačenja u oružane sukobe, pa čak i direktnim vojnim intervencijama zemlje koje se nalaze, bar zvučno, van lagersa.

Sjedinjene Države, koje su dale podsticala sadašnjem dodatnom zaletu u naoružavanju, posebno predsjednik Regan, u posljednje vrijeme posebno naglašavaju potrebu dijaloga i spremnost da se on vodi na najvišem nivou. Pri tome se ipak naglašava da ne žele odustati od svog programa naoružavanja, što objektivno takav dijalog čini pomalo apsurdnim mada je i to bolje od direktnog konfrontiranja koje bi vodilo ka propasti cijelog čovječanstva. A to znači da takav sukob, direktni obračun najmoćnijih sila svijeta sadašnjice, ne žele ni jedna ni druga strana. Ovu konstataciju potvrđuje i reagovanje na pogibiju američkog oficira u Demokratskoj Republici Njemačkoj, kada se, Vašington indirektno to priznaje, nalazio u špijanskoj misiji.

Eventualna razmišljanja o budućem slijedu događaja upućuju na zaključak da će predsjednik Regan svoju dosadašnju politiku težnje ka sticanju nadmoći nad drugom stranom nastaviti ali da će propagandno insistirati na dijalog. Nasuprot njemu, četvrta ličnost koja se u isto vrijeme nalazi na čelu Sovjetskog Saveza u istom vremenskom intervalu trebaće bar izvjesno vrijeme da utvrdi svoje osnovne spoljnopoličke, više taktičke nego strategijske pozicije jer su ove druge konstantne i dugoročne, pa Gorbačovu odgovara atmosfera bar prividnog smirivanja ili bar znakova koji bi vodili smirivanju.

U suštini međutim, nema realnih nagovještaja da bi i sadašnji pregovori, koji se vode na nekoliko kolosjeka, mogli donijeti neko stvarno usporavanje trke u naoružavanju, uprkos svim mogućim uvjerenjima da se to želi.

A. OTOVIĆ

ČISTOĆA GRADA

KOME VJEROVATI?

Mišljenja i izjave o čistoći Banjaluke „javnih radnika“ i građana dijametralno se razlikuju.

Banjaluka je u ovom trenutku čista od drugih građova, pa i od Sarajeva. Vidi se da je sada bolje čišćenje, i da se vodi više brige o čistoći grada nego dosada, reći će Boris Graljuk delegat Zajednice za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti Banjaluka.

Slavko Čikić, metalogodač, suprotstavlja mu se tvrdnjom da komunalaca nema nigdje. „Mislim da Banjaluka nije nikad bila prijavljena nego što je sada. Tome su najviše krivi komunalci. Njihov nerad se vidio nakon što se snijeg otopio.“

Građani su danima u svojim ulicama ispred stanova i škola čistili snijeg, nisu imali pomoć „Čistoće“ - izjavio je u „Glasovoj anketi“ od ponedjeljka. Obje izjave pojavile su se istog dana na stranicama krajiškog dnevnika.

U jučerašnjem jutarnjem programu Radio-Banjaluke opet građani naselja Čaire tvrde da je Omladinska ulica najprikladnija u gradu.

- Ovu ulicu niko ne čisti - kažu oni.

Tvrdnje su toliko oprečne da onaj ko nije Banjalučanin ne zna kome bi vjerovao, ali je sigurno slijedeće:

Poslije osnivanja SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti Banjaluka, za čije potrebe građani i izdvajaju pozamašna sredstva, opravdanja za prljavo lice grada onim - nema para! - više ne važi.

Sad na scenu stupa organizacija rada.

Ž.L.

KAKO DO REKORDNIH PRINOSA

Pozivni turnir poljoprivrednika

● Pobjednici u takmičenju za visoke prinose se već godinama ne mijenjaju, što jasno govori o nužnosti omasovljavanja i osvježavanja nadmetanja na njivi

Takmičenje je praktično počelo, prvom brazdom ili zasijanim zrnom svejedno, ali neizvjesnosti nema. Riječ je o takmičenju za postizanje visokih prinosa na posjedima zemljoradnika u Banjaluci. Niko ne traži senzaciju, ali stručnjaci u ovoj oblasti gotovo sa potpunom sigurnošću mogu prognozirati buduće pobjednike. Na „top listi“ poljoprivrednika vrte se vječno ista imena. Upravo to govori da se krug takmičara ne širi, da se nadmetanje na njivi, u oboru ili pčelinjaku ne omasovljava.

Ovakva razmišljanja iznesena uz imenovanje novog Opštinskog odbora, koji će voditi ovo takmičenje, jesu i najbolji orijentir njihovog rada. Banjaluka, očigledno prerasta ovakav način takmičenja - iz davno formiranog kruga učesnika i pobjednika se mora izaći. Stanjem u poljoprivredi, očigledno, ne možemo biti zadovoljni, jer nekolicina onih koji dobija-

ju nagrade i priznanja, naravno, nisu dovoljni da poprave ukupne rezultate.

Jedno je izvjesno: rekorde su postigli oni koji su njivu „zaorali“ naukom, koji su slušali savjete stručnjaka. Tu dakle, nema neizvjesnosti. Međutim, uočava se i nešto drugo, što više nije slučajnost: domaćinstva koja poštuju mnogo sve su češće mješovita, naginju ugostiteljskim, auto-prevozničkim poslovima, taksiranju...

Način takmičenja, koji je Banjaluka prevazišla tek sada uvode Kotor-Varoš, Prnjavor, Čelinac... Očigledno je, takođe, da se u takmičenju moraju uključivati i osnovne zadružne organizacije, mjesne zajednice... Tradicionalni pobjednici s lakoćom osvajaju prva mjesta, a istovremeno se takmiče uvijek isti. Sve to liči na pozivni turnir šahista na kojem igraju uvijek isti, a tako se ne osvaja jači rejting.

A. KASIPOVIĆ

UZ JEDAN PRIJEDLOG

VASPITANJE NA MINUTE

Prijedlog da se u škole uvode VASPITANJE kao predmet sa određenim brojem nastavnih sati izaziva različite komentare. Oni koji su zaboravili da je škola ne samo obrazovna nego i vaspitna ustanova tvrde da bi vaspitni proces, ukalupljen u minute, konačno dobio pravo mjesto u školskom dnevniku. Drugi pak, rezonuju onako, po logici starog koliko i škola, da je vaspitanje proces koji u školi živi na svakom času, u svakom predmetu, i na malom i velikom odmoru, pod njenim cijelim krovom. Misle onako kako treba: škola nas uči, daje nova saznanja ali i vaspitava mladost u skladu sa normama društva u kojem postoji.

Da se i prihvati prijedlog o kojem je riječ, bilo bi zanimljivo pratiti rezultate nastavnika u ovom poslu: da li bi i ovdje morao da se primijeni obavezni procent prolaznosti, čiji bi učenici bili više, a čiji manje vaspitani? Postoji li gradacija u ocjenama koje bi pravedno utvrdile stanje, može li se vaspitanje učiti kao lekcija, poput starog bontona.

Da li su prijedlogu prethodile stvarne činjenice: nastavni prog-

rami su tako obimni, pretrpani podacima, neracionalni, da su blokirali sve mogućnosti nastavnika, i vrijeme i dobru volju da bi ovaj više pažnje mogao posvetiti vaspitanju učenika. Ono se jednostavno utopilo u školski čas, u koji ne može da stane čak ni gradivo koje je programom obavezno. Glavni „posao“ prepušten je roditeljima, kući. Uz sve to, kako se čuje u raspravama o programima ovih dana, ni priprema nastavnog kadra nije adekvatna: prosvjeti se priklanjaju oni koji tokom vlastitog školovanja nisu pokazali baš puno volje, znanja i rada. Naprotiv. O tome najbolje govore i upisi na pedagoške škole. Ukidanjem učiteljskih škola nestali su kadrovi koji su vladali tajnama pedagogije, psihologije, svega što je vaspitanju u školskoj klupi neophodno.

Jednom riječju, vaspitanje traži nešto više od jednog školskog časa. Čitava škola, svi predmeti, svaki nastavnik, morali bi sami po sobi biti cjelovita, zajednička lekcija koju svaki učenik savlada u hodu. Još uvijek, ona nije ono što vaspitanje zaslužuje.

N. PUVACIĆ

REKLI SU...

JAČATI UDRUŽENI RAD

Baš posljednjih godina mogli smo se uveriti koliko su bile naivne pretpostavke, a koliko ozbiljne negativne posledice uporno branjene teze da se Dugoročni program ekonomske stabilizacije, sračunat na jačanje pozicije udruženog rada u raspolaganju sredstvima proširene reprodukcije, može uspješno sprovesti ostavljajući pri tome potpuno po strani sve očiglednije slabosti i probleme u funkcionisanju političkog sistema koji je s obzirom na neka konkretna normativna rešenja i odnose formirane u praksi, omogućavao dalekosežnu uzurpaciju samoupravnih prava radnika od strane organa društveno-političkih zajednica, pre svega „izvršnih tela i uprave“.

Dr Najdan Pašić

PRENOSIMO

BORBA

Slaba fajda

Srbija je najveći proizvođač mesa u zemlji. Njen udeo u proizvodnji samo govećeg mesa u ukupnoj jugoslovenskoj proizvodnji doseže 33 odsto. Međutim, proizvoditi se može i više i bolje. Ono što je najvažnije, i znatno jeftinije. Upravo ova poslednja stavka jest i presudna za veći izvoz na inostrano tržište. Jer, kako sada stoje stvari, izvoz otežavaju baš te, naše cene - više od konkurentskih.

Stručnjaci, eksperti iz instituta i drugih stručnih ustanova, sve magistri i doktori nauka, koje je ovaj problem nedavno okupio u Privrednoj komori Srbije, tvrde da ima podosta mogućnosti da proizvodnja bude jeftinija. Evo samo nekoliko pokazatelja koji na to upućuju:

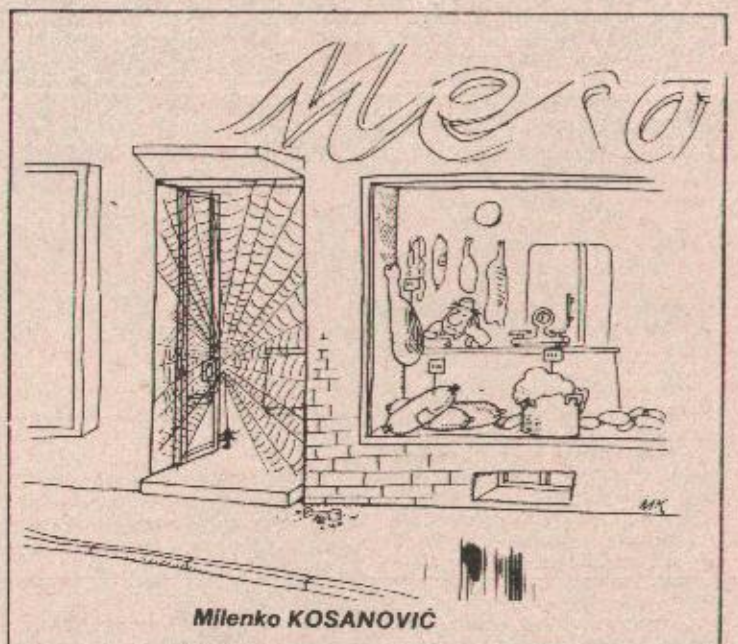
Kad bi se umesto kukuruza u zrnju koristio silirani (5,5 puta jeftiniji) umesto 4,4 „grla u tovu po hektaru“ moglo bi se, pokazuju svetske statistike - utoviti 7,3 grla. O domaćoj

neracionalnosti govori i odnos utrošenog žita na jedan kilogram mesa. U SAD i evropskim zemljama, kad je reč o tovu, troši se četiri do pet kilograma kukuruza u zrnju ili drugog žita na jedan kilogram mesa, a kod nas je taj odnos 9:1!

Boljom organizacijom, primenom nauke koja je, na ovom planu, već daleko odmakla od prakse, izvoz bi se mogao povećati, tvrde naši i u svetu afirmisani eksperti, za 30, čak do 50 odsto. Otuda i zaključak da nam je „usko grlo“ - organizacija, transfer nauke „u štalu“, na njivu.

Konačno, ostaje, utisak, ne bi li bilo pametnije da je skup stručnjaka održan u nekoj seoskoj mesnoj zajednici na stočarskom području. Ili, da susvi ti eksperti, a to bi možda bilo i racionalnije, umesto u salu u centru grada da „susretnu“ mišljenja, otišli na te „agrarne prostore“ i održali po jedno predavanje stočarima.

S.P.

Milenko KOSANOVIĆ

„GLAS“ List socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiska, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan (banjalučka hronika), Emin Krkić (popodnevni desk), Tomo Marić (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mladenović (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvacić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor) odgovorni urednik, Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedeljni Glas), Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik), Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regudić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

OD PRVOG APRILA
U BANJALUCI

Skuplje mjesečne karte

● Zajedno sa ostalim dnevnim listovima poskupljuje i „Glas“, tako da će redovni brojevi stajati 30, a nedjeljno - revijalno izdanje 32 dinara

BANJALUKA, 29. marta — Mjesečna karta u gradskom saobraćaju od 1. aprila će u Banjaluci stajati 1300 umjesto 780 dinara, koliko se do sada plaćalo. Izvršni odbor Skupštine opštine Banjaluka je odobrio poskupljenje od 66,7 odsto da bi uskladio cijenu pojedinačnih i mjesečnih karata, a vodilo se računa i o teškom položaju OOUR-a Gradski saobraćaj koji posluje u sastavu RO „Autoprevoz“.

Zbog ranije bilansiranih sredstava zajednica koje plaćaju dio sredstava za prevoz učenika i studenata odlučeno je da ove

karte poskupe za 40 odsto. Srednjoškolski i studenti će tako plaćati za mjesečnu kartu oko 330 dinara, dakle trećinu vrijednosti. Osnovcima, koji putuju više od četiri kilometra, davaće se besplatne karte, a onima koji prelaze kraću relaciju odobravaće se popust od 50 odsto.

Izvršni odbor je takođe odobrio zahtjev za povećanje cijene lista „Glas“ istovremeno sa cijenom ostalih dnevnih listova. Tako će redovni brojevi „Glasa“ od prvog aprila stajati 30, a nedjeljni broj 32 dinara.

A. K.

UDRUŽENJE POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I
PREHRAMBENE INDUSTRIJE

GLAS ZA DOHODOVNE VEZE

● Nezavidnu situaciju, u kojoj se našla prehrambena industrija, moguće je prevazići samo čvršćim dohodovnim vezama unutar AIPK „Bosanska krajina“, a pogotovo na relaciji proizvodnja-promet

BANJALUKA, 29. marta — Prošlogodišnja proizvodnja hrane, pića i duvana, ovogodišnji problemi ove industrijske grane i kako ih u narednom periodu prevazići bili su tema današnje sjednice Udruženja poljoprivrede, vodoprivrede i prehrambene industrije Osnovne privredne komore Banjaluka. Osjeitan pad životnog standarda, kupovne moći stanovništva, mogućnosti plasmana na svjetskom tržištu, doveli su ovu industrijsku granu u nezavidan položaj. Zalihe se gomilaju, gubici rastu, jer tržište je zasićeno i ne može da prihvati ponudenu robu. Istina, tržištu se nude i manje atraktivni proizvodi, koje je potrošač, u kućno-budžetnim restriktivnim mjerama, jednostavno izbacio.

Takva je bila prošla godina, ponovila se i u prva tri mjeseca ove. Veći obim proizvodnje ostvaren je u preradi i konzerviranju mesa i ribe, proizvodnji hljeba i tjestenine, te u preradi i konzerviranju mlijeka. Znatna je pad proizvodnje, prerade i konzerviranja voća i povrća, proizvodnja pića, stočne hrane i prerade duvana.

— Smanjenje apsorpcione moći tržišta za ove proizvode, imali su za posljednju znatno smanjenje proizvodnje. Tako je, recimo u Bosni i Hercegovini, zabilježen rast proizvodnje pića za 5,3 odsto, u našoj regiji zabilježen je pad proizvodnje za 7,8 odsto. Izlaz se mora tražiti zajedničkim snagama - rekao je Alija Memić, sekretar Udruženja.

Uzimajući riječ u diskusiji Vlado Đuran, potpredsjednik Osnovne privredne komore je naglasio da se poljoprivreda i proizvodnja hrane, odmah poslije građevinarstva, nalazi u najtežem položaju. Zbog toga bi, insistirao je Đuran, udruženje moralo sa konkretnim predlozima izaći na vidjelo kako sadašnje teškoće ublažiti i prevazići.

— Ovakvo stanje u prehrambenoj industriji posljedica je nedovoljne povezanosti proizvodnje i prometa na regiji. Izlaz iz ove situacije za sada je moguć samo ako bi se promet

AIPK „Bosanska krajina“ angažovao da plasira sve postojeće zalihe. U našim izlozima veliki je izbor proizvođača iz svih krajeva zemlje, što je znak da je naše tržište otvoreno i dobro snabdjeveno. Ali, kada se malo bolje pogleda, onda je očito da u asortimanu naše trgovine ima najmanje proizvoda preradivačkih kapaciteta AIPK. Zašto? Da li zbog razlike u cijeni ili nečeg drugog? Ko će sada sanirati te gubitke preradivačke industrije? Veća bi bila korist da je AIPK-ova trgovina prodavala proizvode sa znakom AIPK, pa gubitaka ne bi bilo, niti bi trebala sanacija - rekao je Pavle Gajić, predsjednik Osnovnog zadrugnog saveza.

Sa ovog skupa otišao je na realizaciju zaključak - samo većom i čvršćom povezanošću na dohodovnim osnovama unutar Kombinata sve slabosti se mogu prevazići.

R. M.

SNABDIJEVANJE INCEL—a SUMPOROM

● Prvi brod sa tri hiljade tona sumpora trebalo bi da stigne 2. ili 3. aprila a krajem aprila jedan brod iz Poljske sa šest hiljada tona ● Da nije bilo interventnih količina iz Italije, koje su stigle u posljednji momenat, Celuloza bi morala obustaviti proizvodnju

BANJALUKA, 29. marta — Malo je trebalo da zbog nestašice sumpora prestane proizvodnja u OOUR-u „Celuloza“ koji posluje u sastavu Radne organizacije INCEL. Da se to desilo, posljedice bi za ovaj radni kolektiv sigurno bile teške. Na sreću, u posljednji momenat su radnici nabavne službe obezbijedili manje količine sumpora iz Italije i tako za nekoliko dana odgodili zaustavljanje proizvodnje. Kako dalje za sada je neizvjesno. U INCEL-u se uzdaju da će im u aprilu pristići značajnije količine sumpora iz Saudijske Arabije i Poljske i da

će tako osigurati normalnu proizvodnju do kraja avgusta ove godine. Hoće li se i ostvariti ova očekivanja znaće se za nekoliko dana.

Naime, 2. ili 3. aprila bi u neku od naših luka na Jadranu trebalo da se usidri brod sa spasonosnim teretom iz Saudijske Arabije, koji će banjalučkom INCEL-u dovesti tri hiljade tona sumpora, što će biti dovoljno da osigura normalnu proizvodnju u narednih 50 dana. Krajem aprila bi iz Poljske trebalo da stigne gotovo šest hiljada tona, što bi uz dnevnu potrošnju od 60 to-

UZ 40 GODINA SLOBODE BIHAĆA

AVNOJSKI GRAD SLAVI

BIHAĆ, 29. marta — U svim osnovnim, srednjim i višim školama Bihaća prvi časovi istorije, juče i danas, bili su posvećeni 28. martu dan kada je 25 hiljada boraca Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije, u silovitom jurištu 1945. godine donijelo konačnu slobodu ovom gradu, domaćinu Prvog zasjedanja AVNOJ-a i Prvog kongresa USAOJ-a. Prigodne svečanosti održane su u mjesnim zajednicama i radnim kolektivima gdje su evocirane uspomene na dan konačnog oslobođenja Bihaća. Martovske svečanosti nastavljene su i danas, a trajaće sve do nedjelje.

Centralna proslava jubilarne 40-godišnjice konačnog oslobođenja Bihaća biće održana 30. marta u Sportskoj dvorani na Lukama. Tu će se održati svečana akademija na kojoj će najviše priznanje Skupštine opštine Bihać, Plaketu grada, primiti jedinice JNA koje nastavljaju svijetle tradicije partizanskih jedinica što su učestvovali u konačnom oslobođenju Bihaća. Sutradan, u hotelu Park, biće održan okrugli sto o temi „Bitka za konačno oslobođenje Bihaća“.

Predstavnici društveno-političkih organizacija i Skupštine opštine položiće vijence na spomen-

ploče Prvoj tenkovskoj brigadi i Trećoj prekomorskoj brigadi, kao i na Partizansko spomen-groblje u Borčićima i druga obilježja iz narodnooslobodilačke borbe.

U povodu ove godišnjice na hipodromu Bakšaiške bare održaće se 31. marta veliki proljetni kros. Ovu sportsku manifestaciju organizuje Atletski klub Bihać.

Očekuje se da će na krosu učestvovati više od pet hiljada takmičara - pionira, omladinaca i vojnika ovdašnjeg garnizona JNA.

D. MUTIĆ

OPŠTINSKA KONFERENCIJA SAVEZA PENZIONERA
ČELINAC

SKROMNO ALI DJELOTVORNO

ČELINAC, 29. marta — Na području ove opštine uspješno djeluje šest mjesnih organizacija Saveza penzionera u koje su uključeni svi „mirovnjaci“ čime su se svrstali među najbolje organizacije u BiH. Osim toga, desetina čelinačkih penzionera je angažovano u delegacijama mjesnih i skupštinačkih samoupravnih interesnih zajednica i društveno-političkih organizacija. Posljednjih godina dobro radi i Fond solidarnosti u kojisu uključeni svi penzioneri. Među njima je 78 žena. Godišnje se prikupi veći dio sredstava koje od svojih skromnih primanja uplaćuju članovi ove društvene organizacije.

Prošle godine čelinački penzioneri su posebno djelovali na zaštiti životnog standarda, zdravstvenoj zaštiti, rekreaciji, banjskim liječenjima i stambenim problemima. Dodijeljeno je više kredita za individualnu izgradnju

stanova i upućeno oko 30 penzionera u odmarališta i banje. Organizovana je i posjeta istorijskim mjestima i spomen-obilježjima iz NOR-a. Tako je 60 članova Opštinske organizacije Saveza penzionera Čelinac posjetilo Memorijalni centar „Josip Broz Tito“, Spomen-obilježja na Avali, Kadinjači u Kragojevcu, Titovom Užicu i drugim mjestima.

Više od 460 penzionera prima mjesečne penzije ispod 10.000 dinara a 60 njih dobiva zaštitni dodatak. Zbog toga je i u prošlog godini dodijeljeno desetina jednokratnih novčanih pomoći.

I u ovoj godini penzioneri će nastaviti sa sličnim aktivnostima, što je utvrđeno i operativnim planom rada. Za predsjednika Konferencije Saveza penzionera Čelinac sa jednogodišnjim mandatom izabran je radovan Aleksić iz Branešaca. S. M.

DANAS POČINJE
OMLADINSKA AKCIJA

SPOMEN-PARK NA PAPRIKOVCU

● Zajedničkom akcijom Sekcije za zaštitu čovjekove okoline OK SSRN, Regionalnog medicinskog centra, Opštinske konferencije Saveza gorana, Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode i Mjesne zajednice Paprikovac, nastavlja se uređenje spomen-parka, započeto prošle godine

BANJALUKA, 29. mart — Sutradnjom akcijom omladinaca Paprikovca na raščišćavanju terena nastavlja se uređenje Titovog parka, koje je u okviru savezne akcije zasadaivanja 88 sadnica započelo prošle godine. Već u ponedjeljak će im se pridružiti radnici Regionalnog medicinskog centra, čija je obaveza niveliranje terena kod ulaza u park, a u utorak će se na smotri brigada Saveza gorana odrediti kada će članovi ove organizacije početi sa svojim dijelom poslova. Najveći dio tereta kod prošlogodišnjeg zasadaivanja četiri hiljade i petsto čelinačkih sadnica iznijeli su gorani svih banjalučkih osnovnih i srednjih škola, pri čemu su, pored učenika Poljoprivredne škole, koji su i profesionalno orijentisani prema ovom poslu, najvredniji bili učenici Škole za slušno oštećenu djecu.

Ove godine će se saditi bjelogorično drvo (breza, lipa, bagrem i

kesten), a broj sadnica ovisiće o njihovoj cijeni. Za nabavku sadnica, đubriva, te ostale troškove uređenja 200 hiljada dinara obezbjeđuje Sekcija za zaštitu čovjekove okoline, OK SSRN, a 50 hiljada dinara Mjesna konferencija SSRN Paprikovac.

— Nastojaćemo da se pored ovih zadataka, uključimo i u akciju proljetnog čišćenja grada, tako što ćemo okopati i prihraniti postojeće sadnice. Do 15. aprila će najvjerovatnije sve biti urađeno, a onda predstoji postavljanje žičane ograde, prema kojoj će se najesen zasaditi živa ograda. Isto tako, u drugom dijelu godine smo predvidjeli projektovanje i izgradnju staza i popravku klupa, čime će park dobiti svoje konačne oblike - kaže Mira Jurišić, predstavnik Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u Štabu za uređenje Titovog parka. I. PERIJA

STIŽU BRODOVI „SPASA“

na moglo potrajati još narednih tri i po mjeseca.

Za ove količine sumpora su u radnoj organizaciji INCEL morali izdvojiti 300 miliona deviznih dinara, a ako se zna da se u ovom banjalučkom gigantu hemijske industrije godišnje potroši 22 hiljade tona, onda se jasno vidi da se od ukupnog deviznog priliva najviše potroši za nabavku ove komponente. Nije to ni čudo, sav sumpor koji se utroši u radnoj organizaciji INCEL stiče iz uvoza, jer kao što je poznato u cijeloj Jugoslaviji nema nijednog nalazišta elementarnog sumpora. Dok se koristio pirit, kojeg u Jugoslaviji ima u izobilju, u INCEL-u nisu znali za ovakve teškoće. Zbog humanizacije radne sredine mijenja se tehnologija, ali onda nastaju i novi problemi. Izdvajaju se značajna de-

vizna sredstva za kupovinu sumpora od rijetkih svjetskih proizvođača.

— Najveća nalazišta sumpora su u Poljskoj i Kanadi i od njih kupuju gotovo svi veći svjetski potrošači, pa se on i pored deviza ponekad teško dobije. Kontinuitet u snabdijevanju obezbjeđujemo zahvaljujući solidarnosti svih jugoslovenskih potrošača tako da kad nekom zapne, jedni drugim posuđujemo i nekako se snalazimo, kaže Grujo Gilić, potpredsjednik Poslovnog odbora za komercijalne poslove RO INCEL u Banjaluci.

Uz teškoće oko nabavke sumpora, nove probleme će donijeti i najavljeni poskupljenje sumpora od 1. aprila.

V. DUBOČANIN

OPŠTINSKI KOMITET SK BANJALUKA

Težište rada u osnovnim organizacijama

● **Predsjednik Opštinskog komiteta Saveza komunista Banjaluka u narednom jednogodišnjem periodu biće Ivana Vujić, koja je do sada obavljala dužnost opštinskog javnog tužioca**

BANJALUKA, 29. marta - Na današnjoj sjednici Opštinskog komiteta SK Banjaluka za novog predsjednika sa jednogodišnjim mandatom izabrana je **Ivana Vujić**. Dosadašnji predsjednik **Drago Branković** vraća se na Univerzitet „Đuro Pucar - Stari“.

Danas su usvojeni izvještaji o radu OK SK, Predsjedništva i komisija OK SK, prihvaćene su i informacije o radu komisije za statutarna pitanja i Nadzorne komisije. Razmatrana je, takođe i Odluka o načinu organizovanja Međuopštinske konferencije SK Banjaluka. Plodna diskusija sasvim sigurno doprinijeće potpunijem ostvarivanju Operativnog plana OK SK koji je danas, usvojen. Govoreći o radu u proteklih godinu dana Branković je, rekao:

Protekla godina zahtijevala je izuzetnu mobilnost članstva, organizacija i organa opštinske organizacije SK u borbi za ostvarivanje utvrđenih zadataka Saveza komunista u veoma složenim i otežanim društveno-ekonomskim uslovima. To je bila godina u kojoj se Opštinska organizacija SK morala provjeriti i potvrditi kao vodeća snaga, sposobna da mobilise sve radne ljude i građane u borbi za uspjeh

šnije prevazilaženje slabosti i teškoća u materijalnom i društvenom razvoju komune.

U diskusiji je naglašeno da se mora okretati osnovnim organizacijama u kojima je težište idejno-

političke akcije SK. Očigledno je da rezultati postignuti u posljednjih godinu dana izvanredan temelj predstojećim aktivnostima, među kojima pažnju svakako privlači značajna zadaća na pripremi za predstojeće kongrese Saveza komunista.

A. KASIPOVIĆ

Ivana Vujić je do sada bila na dužnosti opštinskog javnog tužioca, a prethodno je radila u organima uprave u Skupštini opštine

Banjaluka i Sekretarijatu unutrašnjih poslova.

U dosadašnjem društveno-političkom angažovanju vršila je brojne dužnosti u društveno-političkim organizacijama, samoupravnim organima i strukovnim udruženjima pravnika. Obavljala je dužnost zamjenika predsjednika OK SK, bila delegat Vijeća udruženog rada, delegat OK SSRN, član Predsjedništva Udruženja pravnika SR BiH. Pored pomenutih dužnosti Ivana Vujić je član Predsjedništva CK SK, Komisije za rad državnih organa, Opštinskog savjeta za pitanja bezbjednosti, Komisije OK SK za ONO i DSZ, Koordinacionog odbora OK SSRN za međunarodnu saradnju, a angažovana je i u brojnim sportskim organizacijama i društvima.

Dobitnik je i društvenih priznanja među kojima i Srebrne značke OK SSRN sa poveljom i Zahvalnice Komiteta za ONO i DSZ.

OPŠTINSKA KONFERENCIJA SSO BANJALUKA

MALI KORAK NAPRIJED

● **Stavovi mladih o aktuelnim društvenim problemima, posebno o politici zapošljavanja i neke aktivnosti govore da su mladi sv: manje na marginama društvenih zbivanja**

BANJALUKA, 29. marta - U radu omladinske organizacije u proteklom izbornom periodu osjetio se

izbornoj sjednici OK SSO Banjaluka koju je pored predstavnika društveno-političkih organizacija grada pratio i **Zarko Miklić**, sekretar SSO Jugoslavije. Za predsjednika OK SSO Banjaluka do marta 1986. godine izabran je **Enver Mulahasanović**, tehničar, zaposlen u VZ „Kosmos“.

Podnoseći izvještaje o radu opštinske organizacije SSO Banjaluka, za protekli period **Jasna Pašić**,

pravdane izostanke učenika i studenata sa predavanja ali i izostajanja sa posla. Dvije veoma značajne društvene akcije: Mladi radnik samoupravljač i Mladi privredni BIH nisu uspjele, nisu proglašeni najbolji omladinci, jer akcije jednostavno nisu provedene u mnogim sredinama na ovom području. U svom izvještaju najveću pažnju Jasna Pašić je posvetila pitanju nezaposlenosti, kao gorućem problemu mlade generacije.

U kritički intoniranoj raspravi pored zamjerki na uopštenost izvještaja, diskusije i razmišljanja mladih o zapošljavanju, politici cijena, delegatskom sistemu o nacionalizmu, kreativnijem korištenju slobodnog vremena, odgovornosti, te idejno političkom obrazovanju i iskustvima u vlastitoj sredini, kazuju da mladi ne žele biti na marginama društvenih zbivanja. S ovakvim potencijalom mora se mnogo više računati.

Na sjednici je usvojen plan rada Predsjedništva OK SSO do septembra ove godine i plan rada Opštinske konferencije SSO do 1986. godine. U Republiku konferenciju SSO BiH delegiran je **Anđelko Stanković**, omladinski delegat „Incala“, umjesto dosadašnjeg delegata **Milovana Bundala**.

Z. LANDEKA

Za predsjednika OK SSO BiH Banjaluka izabran je **Enver Mulahasanović**, tehničar, zaposlen u VZ Kosmos.

Mulahasanović je rođen 25.12.1958. godine u Bileći Osnovnu i srednju školu završio je u Banjaluci. U SKJ primljen je 1977. godine, a godinu dana kasnije završio je školu rezervnih oficira za veze (trenutno ima čin poručnika).

Završio je Centralnu omladinsku marksističku školu i viši stepen Marksističke škole u JNA.

mali korak naprijed. Aktivnost je zabilježena i tamo gdje je do sada nije bilo to je ocjena koja je izrečena na preksinočnoj izvještajno-

dosadašnji predsjednik OK pomenula je i neke slabosti koje bi u narednom periodu trebalo otklanjati. To se prije svega odnosi na neo-

OPŠTINSKA KONFERENCIJA SSRN PRNJAVOR

MOŽE I BOLJE

PRNJAVOR, 29. marta - Održavanju izvještajno-izborne sjednice OK SSRN okončana je izborna aktivnost u najmasovnijoj društveno-političkoj organizaciji. Na sjednici je konstatovano da su u protekloj godini dana provedene određene aktivnosti u kojima je

učešće uzelo najšire članstvo. To se, prije svega, odnosi na rasprave o ostvarivanju ustavne uloge SSRN, provođenje i zaštitu ustavnosti i zakonitosti i zakona o oporezivanju. I na drugim poljima postignuti su dobri rezultati ali su oni, kako je rečeno na ovoj sjednici, mogli biti još bolji. Stoga, u narednom periodu, u svim oblicima djelovanja SSRN treba pojačati aktivnosti. Ovo, prije svega, jer su u planu aktuelne rasprave o političkom sistemu i drugim pitanjima. Na taj način može se ostvariti uloga SSRN kao najšireg fronta organizovanih socijalističkih snaga.

Na izbornoj sjednici za predsjednika OK SSRN izabran je **Zvojin Cvijanović**, koji je ovu dužnost obavljao i u protekloj godinu dana.

M. MARINKOVIĆ

OPŠTINSKO VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA LAKTAŠI

Neujednačena aktivnost

● **Najbolji rezultati postignuti su u onim kolektivima koji su se okretali unutrašnjim rezervama, oslonjali na vlastite snage - rečeno je na današnjoj sjednici ● Za predsjednika Opštinskog vijeća Saveza sindikata Laktaši izabran je Ivan Misija, nastavnik OŠ „Moša Pijade“ iz Trna**

LAKTAŠI, 29. marta - Na današnjoj sjednici Opštinskog vijeća Saveza sindikata Laktaši, kojoj su pored delegata prisustvovali predsjednik Međuopštinskog vijeća Saveza sindikata **Muhamed Memišević** i predstavnici drugih društveno-političkih organizacija, i zajednica razmatran je izvještaj o radu Vijeća u proteklom dvogodišnjem periodu i program rada za naredni.

Iz uvodnog izlaganja **Radoslava Mitrovića**, predsjednika OVSS, te ponuđenog izvještaja o radu, može se zaključiti da je aktivnost organizacija Saveza sindikata u komuni u proteklom periodu bila neujednačena, da su rezultati mogli biti bolji. Tako se osnovne organizacije Saveza Sindikata još nedovoljno bave pitanjima povećanja proizvodnje, lične i kolektivne produktivnosti, pravičnije raspodjele, samoupravnog sporazumijevanja, funkcionisanja delegatskog sistema, politike cijena i standarda zaposlenih. To doprinosi da se dugoročni program ekonomske stabilizacije provodi sporije nego što bi trebalo.

Najbolji rezultati postignuti su u onim kolektivima koji su se okretali unutrašnjim rezervama i konkretnijoj akciji na povećanju proizvodnje. Od ovih opredjeljenja polazi i program rada Vijeća i njegovih organa koji je danas usvojen. Delegati su za novog

predsjednika OVSS izabrali **Ivana Misiju**, nastavnika fizičkog i zdravstvenog vaspitanja iz Osnovne škole „Moša Pijade“ u Trnu.

B. DAVIDOVIĆ

Ivan Misija, nastavnik fizičkog i zdravstvenog vaspitanja Osnovne škole „Moša Pijade“ u Trnu izabran je za novog predsjednika Opštinskog vijeća Saveza sindikata Laktaši. Rođen je u Zenici 1943. godine. Završio je višu Pedagošku školu, angažovan je društveno-politički radnik. Posebno u radu sa mladima, u oblasti sporta.

OPŠTINSKO VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA SRBAC

STABILIZACIJA - DEŽURNA TEMA

● **Povećanje fizičkog obima proizvodnje, produktivnosti i ekonomičnosti, zapošljavanje i zaštita radničkog standarda - trajni su zadaci Sindikata - istaknuto je na sjednici OVSS u Srpcu na kojoj je za novog predsjednika izabran Petar Jovičić, radnik RO „Posavina“**

SRBAC, 29. marta - Delegati Opštinskog vijeća Saveza sindikata Srbac danas su ocijenili protekli jednogodišnji rad Vijeća i Predsjedništva i utvrdili zadatke za naredni jednogodišnji period. Istaknuto je da je „dežurna tema“ u ukupnoj aktivnosti sindikata u ovoj opštini protekle godine bila ekonomska stabilizacija. Da je u provođenju stabilizacionih programa bilo uspjeha; svjedoče podaci o povećanom fizičkom obimu proizvodnje, produktivnosti i ekonomičnosti, što se pozitivno odrazilo i na ukupne poslovne rezultate iskazane po završnim računima radnih kolektiva. Primjera radi, fizički obim industrijske proizvodnje u prošloj godini povećanje za 22 odsto, dok je ekonomičnost poslovanja u prkos složenim uslovima privredivanja, porasla za dva procenta. Određenih rezultata bilo je i u povećanju zaposlenosti, prošle je godine povećana za 12 posto. Intenzivnu aktivnost sindikat je vodio i na usavršavanju sistema raspodjele prema rezultatima rada, gdje se posebno insistiralo na vrednovanju proizvodnog rada. Ocijenjeno je da je sistem nagrađivanja prema rezultatima rada zaživio u OOUR-ima materijalne proizvodnje, dok se u neproizvodnim organizacijama i rad-

nim zajednicama još uvijek nalazi na „polaznim pozicijama“.

Iz Opštinskog vijeća Saveza sindikata potekle su brojne inicijative radi zaštite ugroženog radničkog standarda. Do sada je urađeno samo toliko da su u većini radnih kolektiva formirane kase uzajamne pomoći, a subvencioniranje stanarina, formiranje opštinskog fonda solidarnosti i drugi slični oblici zaštite standarda još žive samo kao ideja.

Između brojnih zadataka, preciziranih programom rada za tekuću godinu, jedno od prioritarnih mjesta pripada povećanju zaposlenosti. Na evidenciji Zajednice zapošljavanja vodi se oko 1600 nezaposlenih radnika. Zbog toga sindikat u ovoj komuni insistira na optimalnom iskorištavanju privrednih i drugih kapaciteta, što u vrijeme ograničenog investiranja i gradnje novih pogona predstavlja oslonac u rješavanju problema nezaposlenosti.

Na današnjoj sjednici delegati su za novog predsjednika Opštinskog vijeća Saveza sindikata Srbac izabrali **Petra Jovičića**, radnika Radne organizacije „Posavina“.

Z. SARIĆ

POSILIJE KONGRESA MAĐARSKE SOCIJALISTIČKE RADNIČKE PARTIJE

LIDER DOBIO ZAMJENIKA

● Ustanovljena funkcija zamjenika generalnog sekretara Partije, što je, u stvari, prvi slučaj u jednoj socijalističkoj zemlji: na ovu dužnost postavljen je Karolj Nehet ● Novina je i to što se naziv prvi sekretar mijenja u - generalni sekretar

BUDIMPEŠTA, 29. MARTA (Tanjug) - Najveća kadrovska novina u strukturi mađarskog partijskog rukovodstva, koju je donio juče završeni kongres Partije, je ustanovljenje funkcije zamjenika generalnog sekretara, što je, u stvari, prvi slučaj u jednoj socijalističkoj zemlji da lider partije dobija svog zamjenika. Karolj

objašnjenje linovističke prirode po kojem mađarski jezik ne trpi takvu titulu koja bi glasila zamjenik prvog sekretara. što bi impliciralo da postoji drugi, treći sekretar i tako redom.

Inače, u Politburo i u Sekretarijatu došlo je do izvjesne preraspodjele nadležnosti, pri čemu je svakako najvažnije ono što se

TELEGRAM ALI ŠUKRIJE

BEOGRAD, 29. marta - Predsjednik Predsjedništva CK SKJ Ali Šukrija uputio je u ime Predsjedništva CK SKJ i u svoje ime generalnom sekretaru Centralnog komiteta Mađarske socijalističke radničke partije Janošu Kadaru telegram povodom njegovog izbora na ovu funkciju na upravo završenom 13. kongresu mađarskih komunista sa srdačnim čestitkama i najboljim željama za dalji uspješan rad u obavljajući ove odgovorne dužnosti.

Nemet (63), novi zamjenik, figurirao je i dosad kao druga ličnost Partije. Memet je bio i ostao zadužen za organizaciona pitanja u partiji.

Značajna je novina i novi naziv lidera partije Janoša Kudara, koji je dosad bio prvi sekretar Centralnog komiteta, a od sada je generalni sekretar Partije. U komunističkim partijama zomajla socijalističke zajednice, kako se ovdje primjećuje, jedini koji ima ovu titulu je još prvi čovjek Rumunske partije Nikolae Čausesku.

U partijskim krugovima ovdje tumači se da je ustanovljenje položaja zamjenika izraz potrebe da se Janoš Kadar (73) rastereti nekih poslova, ali ima i jedno

odnosi na ideologiju i kulturu, kao i na domen unutrašnjih poslova i armije. Derđ Acel koji je zadržao svoje članstvo u Politburo, oslobođen je sekretarske funkcije za ideologiju i kulturu, koju je u novoj postavi preuzeo Lenard Pal, naučnik-fizičar, koji je dosad radio u akademiji nauka.

U ime partije zaduženje za unutrašnje poslove i armiju, koje je dosad pripadalo Mihajlu Koromu dobio je Istvan Horvat koji se dosad nalazio na dužnosti ministra unutrašnjih poslova. Prelaskom Horvata na rad u Centralni komitet ostalo je trenutno upražnjeno mjesto ministra unutrašnjih poslova koje će vjerovatno ovih dana biti popunjeno.

POSILIJE PRIČA O „NEZDRAVIM POJAVAMA“ U KINESKOJ PRIVREDI

„NIŠTA NEOČEKIVANO“

● Nije se desilo ništa što nismo očekivali, bili smo svjesni takvih rizika kada smo kretali u reformu - rekao je Deng Hsjaoping, izjavljujući povodom priča o „nezdravim pojavama“ u privredi, koje se čuju u posljednjih mjesec dana

PEKING, 29. marta (Tanjug) - Generalni sekretar CK KP Kine Hu Jaobang ocijenio je da „nema ničeg alarmantnog u tome što su se u prvim mjesecima primjene ekonomske reforme u preduzećima i gradovima pokazale teškoće i „nezdrave pojave“. To su „mali problemi“ praktičnog rada, rekao je on.

Slično je juče nastupio i glavni arhitekt novoga kursa na kome se Kina nalazi posljednjih pet godina. - Deng Hsjaoping. Njegovo tumačenje približno glasi: Nije se desilo ništa što nismo očekivali. Bili smo svjesni takvih rizika kada smo kretali u reformu. Pratimo svaki korak, odmjeravamo iskustva i brzo mijenjamo sve što izgleda neodgovarajuće.

Ove ocjene, koje su u istom danu dale dvije najviše ličnosti kineske partije, djeluju umirujuće poslije glasova koji se posljednjih mjesec dana čuju o „nezdravim pojavama“ - u stvari, trci da se stečeno što prije

podjeli, naglašenom pretpostavljanju lokalnih interesa opštim, pribjegavanju korupciji i drugim nedozvoljenim radnjama. Intervencija Hu Jaobanga i Deng Hsjaopinga će nesumnjivo pomoći da se rasprave o tome svedu u realne okvire.

NIKOZIJA, 29. marta (Tanjug)

- Kiparski parlament nastavlja danas uveče svoje vanredno zasjedanje posvećeno teškoj unutrašnjoj političkoj krizi. Sudeći po sinočnoj debati, kriza se i dalje zaoštrava bez ikakvih izgleda da će doći do kompromisa između predsjednika Kiprijana i dvije najveće političke partije kiparskih Grka koje mu se suprotstavljaju - komunističke Akel i desničarskog Demokratskog zbora.

Kao što se i očekivalo, komunisti su ponovili zahtjev da

POZNAT UZROK POŽARA U TESLIČKOM „KARDIALU“

Djeca zapalila hotel

TESLIĆ, 29. marta - I požar kojise zbio 23. marta u 16.15 sati u hotelu „Kardial“, u Banji Vrućici kod Teslića, u kome su živote izgubili: Đuro Mikić (50), Ljubica BANIĆ (35) i Vinko Drozdek (26) iz Vukovara i Šefik Beadini (58) iz Gračanice, skrivio je takozvani - ljudski faktor. U ovom slučaju u glavnoj ulozi su bila djeca, učenici osnovne škole.

Prema saopštenju Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove u Tesliću, požar je izazvao maloljetnik: Ž.S. (13) osnovac, s upaljenim palidrvcem. Toga dana - ističe se u saopštenju Č.S. je sa svojim drugom, četrnaestogodišnjim I. A.

● Kako saopštava Opštinski sekretarijat unutrašnjih poslova u Tesliću, požar je izazvao maloljetnik Č.S., učenik osnovne škole, s upaljenim palidrvcem.

takođe učenikom, bez nadzora osoblja hotela hodao po hodnicima, ulazio u lift i druge, sporedne prostorije. Tako je ušao u jednu od prostorija na trećem spratu, koja je bila otključana, a korištena je, pored ostalog, i za ostavljanje raznih vrsta materijala, dijelova namještaja i starih novina.

Pošto u prostoriji nije bilo svjetla, šibicom je osvijetlio prostor, a njegov drug. I.A. koji se nalazio

pred vratima ove prostorije, pokušao je da upali svjetlo, pa je umjesto toga uključio ventilator, čiji ih je prodoran zvuk uplašio, tako da je Č.S. bacio upaljeno palidrvce i izašao iz ove prostorije. Od upaljenog palidrvca zapalio se prvo novinski papir i stolice, a zatim se požar, pospješen uključenom ventilacijom, proširio na ostale prostorije hotela - kaže se u saopštenju.

Najvažniji posao istražni organi su ovim okončali, ali, može se s punim pravom postaviti pitanje šta su radili zaposleni u ovom objektu, zaduženi za brigu o hotelu i gostima, kada su djeca mogla kradomice da uđu i igraju se do mile volje. Odgovor na ovo pitanje svakako bi moglo da daju odgovorne strukture u ovom poznatom hotelu, koji je, eto, zbog banalnog razloga doživio katastrofu, nažalost, sa ljudskim žrtvama.

S. PUHALO

ODLUKA VELIKE NACIONALNE SKUPŠTINE RUMUNIJE

ČAUŠESKU PONOVO NA ČELU REPUBLIKE

BUKUREŠT, 29. marta (Tanjug) - Velika nacionalna skupština Rumunije danas je ponovo izabrala Nikolae Čauseskua za predsjednika Republike za još jedan petogodišnji mandat. To je njegov četvrti mandat predsjednika SR Rumunije, a upravo ovih dana se proslavlja 20-godišnjica njegovog dolaska na čelo rumunske KP.

NACIONALNA SKUPŠTINA GRČKE

SARDETAKIS NOVI PREDSEDNIK

ATINA, 29. marta - Tanjug javlja da je Hristos Sardetakis, predsjednik Svegrčkog socijalističkog pokreta PASOK izabran danas za novog predsjednika Grčke.

Sardetakis je bio do sada predsjednik Vrhovnog suda i u posljednjem glasanju grčkog

Parlamenta dobio je 180 poslaničkih glasova, te tako postao novi predsjednik ove susjedne zemlje.

Hristos Sardetakis preuzeće dužnost šefa države sutra poslije podne, poslije polaganja svečane zakletve u Nacionalnoj skupštini.

BEOGRAD

OBAVJEŠTENJE MEMORIJALNOG CENTRA

BEOGRAD, 29. marta - Uprava Memorijalnog centra „Josip Broz Tito“ obavještava da će od 9. do 15. aprila spomen-jedinice Memorijalnog centra - rezidencija, lovačka kuća i bilijarnica biti zatvorene za posjetioce. Kuća cvijeta i ostale spomen-jedinice otvorene su svakog dana osim ponedjeljka od 9 do 15 sati. Detaljnije informacije mogu se dobiti na telefon 668-830.

ZATEGNUTOST NA KIPRU NE PRESTAJE

KOMUNISTI NUDE ALTERNATIVU

predsjednik Kiprijanu ili prihvati mišljenje Parlamenta o načinima da se riješi kiparski problem ili da podnese ostavku. Sa potpunom sigurnošću se očekuje da će se zahtjevu komunista danas pridružiti i lider desničarskog

Demokratskog zbora Klorides, pa će komunisti i desnica imati zajedno dovoljno poslaničkih

glasova da obezbijede usvajanje svake odluke.

Generalni sekretar Akela Papajuanu je sinoć pročitao nacrt odluke svoje partije koju će podnijeti parlamentu na usvajanje. U odluci se oštro kritikuje predsjednik republike što ne poštuje rezolucije Parlamenta, i od njega traži da, kako Parlament to zahtjeva, odmah obavjesti gene-

ralnog sekretara OUN Perosa de Kueljara da prihvata njegov plan za rješavanje kiparske krize, kao i kolektivno odlučivanje kada je riječ o rješavanju kiparskog problema. U nacrtu se precizno kaže da u suprotnom predsjednik Kiprijanu mora da podnese ostavku da bi se u roku od 45 dana održali pre vremena predsjednički izbori.

SKUPŠTINA SAP VOJVODINE ODLUČILA DA SE U NEOPLANTI ZAVEDU PRIVREMENE MJERE

UZDE ZA RASIPNIKE

NOVISAD, 29. marta (Tanjug) - Skupština Vojvodine odlučila je danas, na predlog pokrajinskog društvenog pravobranice samoupravljanja, da se u Radnoj organizaciji „Neoplanta film“ uvedu jednogodišnje privremene mjere društvene zaštite samoupravnih prava i društvene svojine.

Odlukom se predviđa i uvođenje privremenog rukovodstva ove radne organizacije u sastavu: Doru Trifu, dosadašnji urednik filmskog programa RTV Novi Sad, koji se imenuje za predsjednika privremenog organa, Lazar Hadžić direktor Fonda za kreditiranje pismana domaće opreme u zemlji i Mirko Bartulović

- pravni savetnik Vojvođanske banke - Udružene banke.

U ostvarivanju svojih funkcija privremeni organ je dužan da: utvrdi stanje ukupnog poslovanja i rada u „Neoplanta filmu“, da utvrdi stanje sredstava opredjeljenih za snimanje filma „Veliki transport“ kao i sve ugovore i obaveze koje su nastale u vezi sa snimanjem i distribucijom filma, kao i da utvrdi pojedinačnu odgovornost za postojeće stanje ukupnu poslovnu politiku, za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, samoupravljanja i posebnog društvenog interesa u ovoj radnoj organizaciji za proizvodnju filmova.

EVAKUACIJA ŠTANOVNIŠTVA IZ POGRAIČNIH DIJELOVA NA SJEVERU NIKARAGVE

DALJE OD VATRENE LINIJE

VAŠINGTON, 29. marta (Tanjug) - „Seljake evakuišemo iz pograničnih naselja zato što se nalaze na vatrojnoj liniji i mi ne možemo odgovarati na ofanzive „kontraša“ dok je civilno stanovništvo u regionu“.

To objašnjenje o evakuaciji oko 56.000 seljaka iz pograničnih dijelova na sjeveru Nikaragve dala je ovdje na konferenciji za štampu Mirjam Lazo, koordinator te akcije nikaragvanske vlade, koji je predsjednik Regan prije neki dan nazvao „staljinističkom taktikom“ iz vremena „gulaga“.

Odbacujući takve optužbe, predstavnik Nikaragve je rekla da se jedan broj seljaka iz tih pograničnih mjesta sam odselio pred opasnošću od ratnih čarki i operacija.

U međuvremenu, u Vašington je stigao još jedan protest sandinističke vlade, ovoga puta zbog novih američkih vojnih manevara u Hondurasu, u kojima će prvi put učestvovati i američki tenkovi. U protestu, se kaže da i ti manevri, koji počinju 12. aprila, a održaće se pored same nikaragvanske granice, ukazuju na „moćnost američke invazije“.

TRKA U NAORUŽANJU SE NASTAVLJA

„RAT ZVIJEZDA“ - NOVO ZLO

VAŠINGTON, 29. marta (Tanjug) - Reganova administracija je izvršila veliki pritisak na Kongres da izglasa odluku o nastavljanju proizvodnje preskupih i preopasnih raketa „MX“.

Kontroverzne rakete su prošle i drugo glasanje u kongresu, tako da će njihova proizvodnja moći da počne bez zastoja. U međuvremenu, priprema istraživanja „rat zvijezda“, tj. prenošenje ratnih operacija u kosmička prostranstva se nastavlja, i dok Vašington izjavljuje da neće nikome dozvoliti pravo „veta“ na taj američki „odbrambeni program“.

Odgovarajući na optužbe Sovjetskog Saveza da preko „rata zvijezda“ Amerika želi da postigne atomsku superiornost, državni sekretar Sulc izjavio je juče u teksaškom gradu Ostinu da SAD sa „ratom zvijezda“ niti imaju takve pretenzije, niti sa njime počinju novu trku u naoružanju.

„GLASOV“
INTERVJU

BIROKRATIJI SASJEĆI EKONOMSKU OSNOVU

● Sporazum ili dogovor koji izlazi iz okvira onog što se objektivno ekonomski može opravdati i realizovati je puka želja. Tako zasnovani planovi su volontaristički

● Bitno je da radnik bude ne samo proizvođač nego i upravljač, kako ne bi neko drugi odlučivao u njegovo ime o raspodjeli društvenog bogatstva

- Druže Gligorov, kakva bi bila vaša ocjena sadašnjeg društveno-ekonomskog trenutka našeg društva?

- Ako bih davao nekakvu ocenu, moram konstatovati da je u našem društvu prisutna ozbiljna ekonomska kriza. Rekao bih, sa svim njenim pratećim obilježjima. Naravno da ekonomska kriza ne može biti bez socijalnih i političkih posljedica. Prema tome, ako smo već u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije konstatovali sve elemente te ekonomske krize, onda je iluzorno govoriti da se ona može izolovati samo na sektor ekonomije. A bilo je takvih tretiranja problema u javnosti, da je tačno da imamo ekonomsku krizu, a da, na drugoj strani, imamo stabilnu političku situaciju, dobro raspoloženje i tako dalje. Da postoji spremnost ljudi da se uhvate ukoštac sa ekonomskom krizom i njenim socijalnim i drugim posljedicama - to je sigurno tačno. Drugačije se ne bi moglo objasniti da je već treća godina za nama gđa dolazi do neprekidnog smanjivanja realnih ličnih dohoda, jer su ljudi, na jednoj strani, u Dugoročnom programu videli sposobnost subjektivnih faktora da dođu do koncepcije izlaska iz krize i pokazali spremnost da idu u realizaciju tog programa po cenu ozbiljnih lišavanja. Na drugoj strani, isto tako je tačno da se proteklog vremena dolazi do saznanja da se Dugoročni program ekonomske stabilizacije sprovodi na način koji ne obezbjeđuje izlaz iz ekonomske krize, jer se njegova realizacija odvija parcijalno, nesinhronizovano, više kao kompromis u datoj podjeli društvenih snaga, a ne kao jedna odlučna ofanziva i spremnost da se uhvatimo ukoštac sa korenima i izvorima inflacije i ekonomske krize u celini.

Prema tome, može da se zaključi da ekonomska kriza sama po sebi ne može biti rešena ukoliko ne postoji spremnost društva i njegovih vodećih snaga da se na jedan radikalni način raščiste uzroci same krize i da se ostvari ona opšteprihvaćena platforma koja ukazuje na potrebu bitnih promena u postojećem privrednom sistemu, u postojećoj razvojnoj ekonomskoj politici, u postojećim društveno-ekonomskim odnosima i razume se, sa svim onim implikacijama koje iz toga proističu za politički sistem.

ONEMOGUĆITI BIROKRATIJU

● Kako problem prožima i ekonomsku i političku sferu, recite nam nešto o ovom drugom aspektu. Posebno imajući na umu da je još Marks nagovijestio da je problem socijalizma njegova sopstvena birokratija - kako obuzdati tog „samoživog kameleona“?

- Ova Marksova vizija o opasnosti po jedno društvo, koje on nije doživio, pokazala se kao jedno istinito proročanstvo. Na primeru, rekao bih, bez izuzetka svih zemalja koje su krenule putem socijalizma, pitanje sopstvene birokratije i njene snage i moći, i njene uloge u deformisanju osnovnih socijalističkih načela i odnosa, kad ona postaje ona društvena snaga koja objektivno preči pravi razvoj socijalističkih odnosa, to proročanstvo se u najvećoj mogućoj meri ispunilo. U svakoj socijalističkoj zemlji je to jedan od osnovnih problema. Koji je način da se stane na put toj hidri sa više glava? Mislim

SAGOVORNIK

Naš današnji sagovornik, Kiro Gligorov, imao je za paženo učesnik u timu društvenih, privrednih i naučnih radnika koji su bili angažovani na koncipiranju Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Stoga je sasvim razumljivo što smo pretežno dio razgovora sa Gligorovom usmjerili na kompleks ekonomskih pitanja i puteve za stabilizaciju društveno-ekonomskih prilika.

da je osnovno pitanje da ona izgubi ekonomsku osnovicu na kojoj počiva njena politička i svaka druga moć. Saseći ekonomske korene, a to znači onemogućiti je da uzurpira dohodak radnika (što, inače, rado čini), da samostalno i bez odgovornosti raspolaže sa viškom rada, na čemu se i inače temelji njena politička i svaka druga moć. U tom smislu u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije se i navodi da je bitno pitanje da radnik bude ne samo proizvođač, nego i upravljač, kako ne bi u njegovo ime i umesto njega upravljao sa društvenim bogatstvom i rezultatima rada neko ko nije u proizvođačkom telu, a to je u ovom slučaju birokratija.

FAKTORI POREMEĆAJA

● Koliko se „odgovornost“ za krizu može prebaciti na inostrane činioce?

- Svakako da mi nismo nikakva oaza u svetu niti možemo da posmatramo svoje probleme izolovano od svega onoga što se

dešava oko nas i što nas svakodnevno zapljuskuje. Moramo računati sa tim da će se sve ono što se događa u svetu reflektovati, na jedan ili drugi način, i na našoj domaćoj sceni. U tom smislu bilo bi iluzorno ne uzeti u obzir šta za nas znače svetska ekonomska kriza, naftni udar i drugo i šta je svaki od tih činioca doprineo da se unutrašnje teškoće pojačaju, iskomplikuju. Sve ono što se danas dešava na svetskoj sceni u vezi sa postojanjem ovakvog neravnopravnog ekonomskog poretka, koji omogućuje ekonomski jačima da izvlače ekstra profite, sve te okolnosti i mnoge druge, kao što su povremena ciklična dejstva ovakve ili onakve ekonomije, sve to deluje i na naš unutarnji razvoj.

Međutim, ocena koju smo doneli u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije glasi da je inostrani faktor nesumnjivo delovao na naše unutrašnje okolnosti, ali je osnovni uzrok, sa preovlađujućim uticajem, unutrašnji faktor. Uzroci koji su doveli do ekonomske krize, do društvene i ekonomske nestabilnosti, nisu pre svega strane provincijalne, nego su domaći proizvod. Ovo drugo što se događalo u svetu je svakako doprinelo da posledice te ekonomske krize budu teže, surovije nego što bi u nekim povoljnijim međunarodnim prilikama i inače bile.

● Šta, po vama, bitno novo donosi Šesnaesta sjednica CK SKJ?

- Donosila jedno saznanje o stvarnom raspoloženju baze. Za svaki pokret, a pogotovo revolucionarni, svest, saznanje, raspoloženje baze mora da bude odlučujući faktor građenja politike. Da je samo to, to bi već bio veliki doprinos i ozbiljan kapital samoga pokreta, pod uslovom da se iz tog saznanja izvuku i zaključci u pogledu akcija i promena i svega što iz jednog takvog saznanja, ne samo proizilazi, nego i obavezuje vodeću strukturu zemlje. Bez toga cela akcija višemesečnog konsultovanja baze ne bi imala svoju svrhu. Sumiranje tog saznanja i uvažavanje tog činioca, to je vrlo pozitivna činjenica, a ono što iza toga treba da sledi, život i praksa će pokazati i hoće li biti, ne samo sposobnosti da se to saznanje pretoči u takve aktivnosti Saveza komunista koje će da menjaju postojeće stanje. Bez promene postojećeg stanja, sva ta saznanja ne bi imala neki veliki značaj.

SPORAZUMI, ALI KAKVI?

● Ima mišljenja da u uslovima bitno različityh ekonomskih interesa princip dogovaranja na osnovu dobre volje deluje apsurdno. Šta vi mislite o tome?

- Ja se s tim u principu potpuno slažem. Mislim da je jedna od posledica pogrešnog odnosa prema postojanju i značenju, za ekonomski i društveni razvoj, ekonomskih zakona u uslovima društvene svojine, vidljiva nalivna koncepcija da se ljudi u socijalističkom društvu mogu o svemu dogovoriti pod uslovom da postoji dobra volja i da treba samo seći za jedan sto gde će se dogovoriti. Naime, princip sporazumivanja i dogovaranja, kao opšti demokratski princip, nije

K. Gligorov: Slijedimo ono što je zapisano u Dugoročnom programu stabilizacije

uopšte u pitanju. Ljudi su u mnogo čemu upućeni jedni na druge, pa je najdemokratskiji oblik njihovih komunikacija, svakako, sporazum i dogovor. U samoupravnom društvu, pogotovo. Ali, sporazum i dogovor koji počiva na jasno omeđenim materijalnim granicama, pravima i obavezama koje iz toga proističu i odgovornosti za tako doneseni sporazum ili dogovor. Sporazum ili dogovor koji izlazi iz okvira onoga što se objektivno ekonomski može opravdati i realizovati je puka želja. Tako zasnovani planovi su volontaristički. Odluke koje se tako donose su čisti subjektivizam organa koji na takav način odlučuju. Jednom rečju, sporazumevanje i dogovaranje kao opšti i demokratski i samoupravni način regulisanja ljudskih odnosa - da, ali istovremeno i uz vrlo jasno saznanje da postoje objektivne granice materijalnog karaktera u okviru kojih takvo samoupravno sporazumevanje i dogovaranje može da daje odgovarajuće efekte.

SPOSOBNOST ZA PROMJENE

● Jesmo li u društvu spremni da ukinemo premoć teritorijalnih i političkih centara moći u odnosu na organizacije proizvođača i mogu li se uspešno izvesti ti neminovni antibirokratski koraci na putu daljeg jačanja istinskog samoupravljanja?

- Pa, moraju se izvršiti, inače će kriza biti još dublja. Ja tu uopšte ne vidim alternative. Čini mi se da iz čitavog našeg razgovora proističe da potreba takvih promena koje će postojeći odnos ili raspored snaga u društvu promeniti. Taj raspored snaga u društvu je danas nepovoljan za samoupravljanje i zbog položaja birokratije i teokratije i zbog etatskičkog načina rešavanja ekonomskih i društvenih problema. Na osnovu takvog rasporeda društvenih snaga teško je očekivati poželjne odnose u društvu u smislu ostvarenja tog našeg ustavnog koncepta o samoupravnom socijalističkom društvu. Jedan od, meni se čini, presudnih činilaca je spremnost i sposobnost društva i njegovih vodećih snaga da, najpre u svojim okvirima, izmene taj odnos snaga (unutar, recimo, Saveza komunista je nepovoljan raspored), a onda da to učine i u društvu kroz konsekventnu realizaciju Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije.

Razgovor vodili:

Borislav POLIĆ

Dragan JURAKIĆ

ONA DAVNA PROLJEĆA

Zima je izgubila bitku. Proljeće zakucalo na sva vrata. Uselilo se u parkove, u fabrike, u stanove, pa ne prestaje da mijenja i prostor i naša raspoloženja. Noć, a nad Banjalukom nebo liči na vaz, na rasvjetale livade, ne zrele trešnje. Ulice su se ispraznile. Grad u tišini kao da kroče na počinak. Tek poneki prolaznik na ulicama.

A jedan prozor u Ulici Rade Ličine, je osvijetljen. Iza zavjese, u dnevnoj sobi, sjede tri prijatelja. Na stolu poredani tanjiri: naresci, salate, kolači. Tu je i Irakija. Domaćica Ankica Katić brine o svakom detalju, a sati se nižu: deset, jedanaest, dvanaest... Uspomene ne gledaju

na vrijeme. One su slađe od svih poslastica.

Za stolom, u stanu Milinka Katića, sjedi Dragoja Lukić. Nekadašnji logoraš, borac, a sada književnik. Zastolome i autor ovih redova. Nižu se riječi tople, iskrene, meke. Dok ne krilu drži knjigu „Rat poslije rata“, Dragoja Lukić nastavlja:

... Samo dvadeset godina života, a je već oficir OZNE. Bende u slobodi ne da mira. Pječke, ubije, ne prestaje da prijet. Kao oficir OZNE morao sam na nov zadetak. Prerušen u učitelja, otišao sam da „učiteljujem“ u Javoranima. Dok sam drugovao sa dječkom, morao

sam da se prilagodim svemu što se loše prihvata. Čak sam odlazio i na slavu. Sjedio je za stolom, a na stolu stajali četnici. Gleve u torbi, a tek dvadeset godina života. Pisao sam se da u svom „učitelju“ seljaci ne prepoznaju Dragoju Lukića, iz OZNE, u Banjaluci!

Noć nad gradom pretvorila se u tišinu. Do jutra nema puno, a uspomene nevališu. U knjizi „Rat i dječak Kozara“ gledamo Milunka Katića. Dječak iz šuma. Kada je njemački general Fridrih fon Štal opasao Kozaru sa svojim vojnicima, djevojčice i dječaci iz kozarskog zbljega nisu više mogli da trče planinskim visovima. Sklanjali su se

pod stabla, pod granje, u zemlju. Milinko Katić je tada imao tek osam godina. Morao je da uz oca Jovana traži sklonište, da se sklanja. Kakvi li su to bili dani za nedužne dječake? Iz očiju dječaka Milinka kao da zrači jedan strah, jedna tuga za prekinutim djetinstvom.

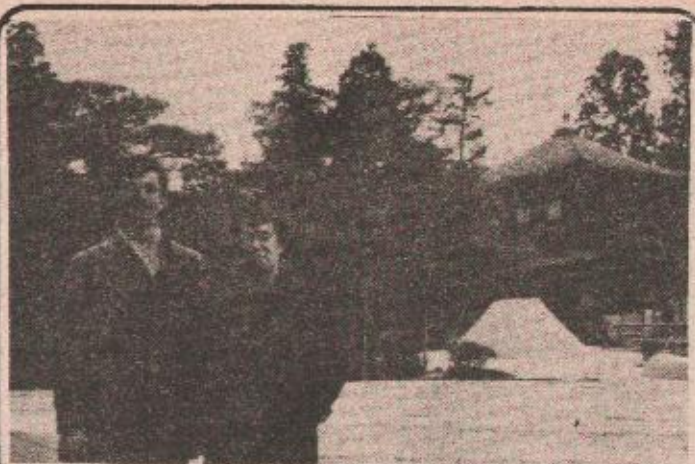
Domaćica Ankica ne prestaje da opominje goste na jela, na vino. Stiže i kava. Mali unuk Marko nije izdržao do kraja. Slušajući priče o dječacima koji su bježali pred vojnicima, morao je da zaspi. Možda će djedovu priču dječak da dosanja. Snaha Vesna voli da sluša o danima iz rata. Nije sve naučila iz čitanki, iz drugih udžbenika. Nije to

naučio ni sin Željko. Uz živu ljudsku riječ, detalji se lakše zapamte.

Noć je odmicala. Žurila je u susret novom jutru i nije se osvrnula na nedopričane priče. Dok bude tonuo u san, Milinko Katić će možda još jednom čuti mitraljeski rafal u kozarskom zbljegu, a onda će zavoniti sat. Novi dan, nove obaveze, na rednom mjestu.

Vasilije KARAN

Vladimir Sigmund sa svojim domaćinom ar Fukutom u Kjotu

ZANIMLJIVI SUSRETI

U „ZEMLJI IZLAZEĆEG SUNCA“

● Poslovična ljubaznost Japanaca pomogla banjalučkom inženjeru Vladimiru Sigmundu da za četiri mjeseca, koliko je boravio u tamošnjem Institutu za zemljotresno inženjerstvo, i mnogo sazna i upozna čari Japana

Vladimir Sigmund, samostalni istraživač u Laboratoriji za zemljotresno inženjerstvo Zavoda za ispitivanje i istraživanje konstrukcije Banjaluka, nije mogao da dođe sam na razgovor. Otkako se prošle nedjelje vratio sa četvoromjesečne specijalizacije iz Japana, njegov dvogodišnji sin Zvonimir mu na dani korak da napravi sam, u strahu da četata opet negdje otići.

- Moja posjeta Japanu i boravak u najvećim institutima za zemljotresno inženjerstvo omogućena je zahvaljujući razmjeni u okviru tehničke saradnje vlada SFRJ i Japana. Konkurs je objavljen 1983. godine. Davali su četiri stipendije za inženjere iz raznih oblasti, samo jednu iz građevine. Procedura je bila duga, a na mene, dvojicu Sarajlija i jednog Titogradanina je pao izbor i mi smo u decembru otišli u daleku zemlju, priča Vladimir.

Da objasnimo. Konkurencija je sigurno bila oštra, ali Sigmundu je pomoglo to što je bio jedan od najboljih studenata zagrebačkog Građevinskog fakulteta izato dobio u drugoj godini studija i rektorovu nagradu; to što je već predao magistarski rad; što je 1982. godine, takođe u jakoj konkurenciji, dobio stipendiju za dvomejsne boravak u Berkliju, u Kaliforniji, na seminaru o smanjivanju zemljotresnog rizika u regiji Balkana... Vladimir Sigmund ima samo 28 godina i veliku želju za znanjem.

- Veoma mnogo sam tamo naučio. Bio sam gost Internacionalnog instituta za seizmologiju i zemljotresno inženjerstvo Građevinskog instituta pri japanskom Ministarstvu konstrukcija u Tsukubi. Čim sam stigao upoznao su me se Tošibumi Fukutom, doktorom građevinarstva,

koji je trebalo da mi bude domaćin. Svaka moja želja za njega je bila zapovijest. Odmah sam odredio koje su to oblasti o kojima želim da razgovaramo s tamošnjim stručnjacima i predusretljivo domaćini su mi upriličili sastanke s njima. Sve su to eksperti do kojih ni Japancima nije lako stići, ali za gosta sve mora biti, priča Sigmund.

S oduševljenjem govori o eksperimentima koje japanski i američki stručnjaci izvode. Silne pare su date u izgradnju sedmospratne zgrade na kojoj se simuliraju zemljotresi i tako ispituje gradnja. Stigao je, kako kaže na kraj petogodišnjeg eksperimenta i proučavajući njegove rezultate i sam napravio rad, koji se domaćinima dopao i oni će ga objaviti u Biltenu Instituta.

Svakako, posebnu draž pored posla, koji mu je svakodnevno odnosio desetak, pa i više sati, za Vladimira je bilo upoznavanje sa znamenitostima i ljepotama „zemlje izlazećeg sunca“. Imao je sreću da stigne u vrijeme otvaranja svjetske izložbe EKSPLO '85. u Tsukubi, na snježni festival u Saporu, na ledenu izložbu na jezeru Sikosuno, da posjeti vjekovnu prijestonicu Japana Kjoto... Trebalo je samo da poželi pa da mu ljubazni Tošibumi ispunili želju.

- Japanci imaju visoko mišljenje o Jugoslovanima i Jugoslaviji. Smatraju da spada u red razvijenih zemalja. Znaju za Tita, mada im nisu mnogo jasni naši odnosi Istok-Zapad - ne znaju gdje da nas svrstaju. Doduše, poneko zna i za nesvrstane.

O Japancima, kaže, imao bi mnogo toga da se ispriča. Vrijedni su, pedantni i ljubazni. A i ova zemlja je sama po sebi interesantna tako da boravak u njoj ostaje u najljepšoj uspomeni.

S. ŠILJGOVIĆ

DANI ZA NEZABORAV

● Nekada je Banjaluka bila poznata i po gotovo svakodnevnim - dosjetkama i šalama njenih žitelja

Sutra je, da podsjetimo, 1. april. To je dan kada se uveliko zbijaju - šale, a da niko nema pravo da se ljuti. Živeći svoj miran i spokojan, ničim bitnije ne narušavan život, Banjaluka je svojevremeno bila i grad u kojem su se ljudi utrkivali da dosjetkama i šalama zasmiju okolinu.

Uz pomoć savremenika, pokušali smo da od zaborava otrgnemo te prvoaprilске zgode.

Kupanje

● Pri nekadašnjoj mrtvačnici Opšte bolnice radio je i čovjek kome je osnovno zanimanje bilo da u duhu običaja, okupa mrtvaca. Dvojica šaljivdžija dogovore se da tog radnika iskoriste za „masnu šalu“: objasne mu, tronutog glasa, da je iznenađeno preminuo njihov prijatelj, kojeg treba da okupa. Unaprijed mu plate, pa ga upute ka kući prijatelja. Rekli su mu u kojoj ulici stanuje, a on je trebalo da dozna broj, jer su ga oni kobajagi zaboravili. Tragajući za kućom „umrlog“ on je, u stvari, bio taj koji je objavio da je on - umro, lako je „umrl“ bio u naponu snage, miad i zdrav. Ulicom se, odjednom razlegao lelek, komšije su pohitale na saučesće, a dočekivao ih je - umrll!

Trešnje

● Vlasnik voćnjaka bio je poznat žitelj Banjaluke. Svojevremeno, između dva rata, važio je i za jednog od najboljih fudbalera, golgetera. Svojim voćnjakom se ponosio. Znajući to dvojica njegovih bliskih drugova smisle ovakvu šalu: u vrijeme dok trešnje u Banjaluci još nisu ni „mislili“ da sazriju, oni su iz Mostara naručili dva-tri kilograma trešanja sa peteljka onih krupnih, crvenih, sočnih. U popodnevnom satima, dok je njihov prijatelj spavao, oni se popnu na stabla i vješto objese mostarske trešnje. Izišavši, poslije popodnevnog sna u voćnjak, njegov vlasnik se gotovo zaprepastio: odjednom su trešnje sazrele, mamiše u pogled i ruku.

- Šta je ovo ljudi? Preko noći trešnje sazreše. Dograbilo je merdevine i kada je počeo „berbu“ trešanja shvatio je da se neko našalio - na njegov račun.

Utvara

● Kako i doliči, mladi ljekar je na posao došao mnogo, mnogo ranije nego šef. Ordinacije i kancelarije su se nalazile u prizemlju. Znajući šefovu naviku da svako jutro dolazi u sekund tačno, mladi ljekar je smislio šalu. Kada se šef pojavio na početku dugačkog hodnika, ovaj je krenuo ka izlazu, a u prolazu naglašeno pozdravio šefa, kako bi ga šef zapazio.

Brže-bolje odjurio je niz hodnik, istrčao van zgrade i onda kroz prozor uskočio u ordinaciju i prihva-

Ilustracija: Igor BOBAN

PRVI APRIL

tio se posla. Kada je šef kročio u sobu, umalo da nije pao u nesvijest: miad! kolega mu je ličio na - utvaru.

Paket

● Svojevremeno je boje Borca branio igrač koji je važio za istinskog gurmana. Nije bilo putovanja vozom ili kamionom na koje on ne bi ponio pravu domaću maslenicu, ali je nije volio da dijeli s drugovima.

Pred jedno putovanje, njegov saigrač nabavi debeo, mastan papir, u njega lijepo zamota kopačke, zaveže kanapom i gurmanu objasni kako je on ponio - maslenicu. Kada su ogladnjeli, ovaj predloži gurmanu da prvo sliste njegovu maslenicu, pa će kasnije onu drugu. Tako i bi. Kada su ponovo ogladnjeli, gurman dohvati paket i počne ga odmotavati, sav srećan što će ponovo da omasti brke. Međutim, umjesto maslenice u paketu su bile - kopačke.

Glavobolja

● Tadašnjeg sekretara susjedne Skupštine opštine, u kojoj nije bilo apoteke, ni zdravstvene stanice, naglo zabolio glava. Pozove, pomalo arogantno, jednog činovnika i naredi mu da mu štoopoto nabavi prašak za glavu. Ovaj se nađe u neobranom grožđu, ali se brzo dosjetio: otrči u školu, uzme komad krede i nožićem brže-bolje napravi „prašak“. Uz čašu vode prinese „lijek“ sekretaru. Nije prošlo mnogo vremena, a sekretar ga pohvali.

- Eto vidiš, čim sam popio prašak, glavobolja je prestala.

Navijači

● U ljeto 1953. godine fudbaleri Borca su učestvovali u kvalifikacijama za Prvu ligu. Eftnog društva su se mogli da domognu ukoliko u Osijeku savladaju tamošnjeg Proletera. Za taj duel vladalo je veliko interesovanje, ali se u to vrijeme do Osijeka nijestizalo lako. U nedjeljno jutro, mnogo prijenego što se sunce promolilo, dvojica prijatelja, kao bez duše, dojure do

kuće trećeg, koji je spavao snom pravednika: pokucaju mu na prozor i kada se ovaj razbudio objasne mu razlog posjete: „Požuri, iskači kroz prozor, čeka nas kamion za Osijek!“ Strastven navijač, nije dopustio da ga dva puta pozovu: zgrabio je košulju i pantalone, trčeći navlačio ih je, a dvojica drugova su mu polako izmicali. Kada su dotrčali do Kostelovog čoška, jedan je okrenuo lijevo, a drugi desno. Onaj treći, vratio se, sav bijesan, kući u krevet.

Pivo

● Prilikom jedne od turneja rukometaša Borca po SR Njemačkoj, član vodstva puta, zvanični prevodilac kupio je i kutiju najboljeg piva, koje je bilo u konzervama. Mladici ko mladići: slamkom su iz svake konzerve, za vrijeme putovanja izvukli pivo, a u konzerve nasuli - vodu.

Tek kada je voz stigao u Banjaluku prevodilac je otkrio prevaru.

Kurs

● Na vratima prostorija ukovima se okupljalo poveće, odabrano društvo, jednog dana se pojavio veliki plakat koji je obavještavao da će za desetak dana 1.4. - početi kurs iz engleskog jezika. Navedeno je šta kandidati treba da prilože, koliko će iznositi uplata, i sve drugo što u takvim prilikama sadrži „javni oglas“. Među kandidatima nastala je prava trka: sazivani su radnički savjeti da bi odobrili sredstva za školovanje, tražene su potvrde, a uoči početka kursa kandidatima je čak predstavljani i njihov budući profesor, predavač. Sa njegovanom bradom, modernim naočalama, pomalo tajanstven i škrt na riječima, „profesor“ je na kandidate ostavio izvanredan utisak.

Kada su kandidati 1. aprila došli na prvi čas engleskog jezika, preko plakata na vratima bilo je, krupnim slovima, ispisano: „Apriliiii!“

Umjesto na čas, društvo-inicijatori šale i oni koji su joj nasjeli - je otišlo u snek-bar.

Limun PAPIĆ

JEDNA NOVA, ZANIMLJIVA POJAVA

Iako su kompjuteri najavršenija mašina koju je čovjek do sada stvorio, ipostavilo se da imaju masu nedostataka, ponekad i takvih da nekogai le kako skupo koštaju.

Eto primjera. Grupa dječaka iz Los Angelesa se jednog dana gotovo čitav sat svadala, ne znejući kako da otvare jednu kompjutersku smicalicu. U stvari, znaju su, ali nisu znali kako da smisle neku novu. U sr, nije im bilo zanimljivo da stalno ispravljaju školske ocjene, pošto bi se u školski glavni kompjuter ubacivali kao od šale. I ide je je doći: pokušavaju da uz pomoć svojih kućnih računara prodru u jedan veći kompjuterski sistem - u sistem tabrike „koka-kole“, pa će „naručiti“ desetak najbi ovog pića.

Ova ideja, inače, nije bila nova jer je jedan trinaestogodišnjak iz Kanade to već ranije smislio i ostvario!

Dakle, nova vrsta kriminala je stvorena. Međutim, vjlesli o kompjuterskim kriminalcima se djetko kada objelodane. Ovo iz jednostavnog razloga što vodećim ljudima kompanija ne odgovara da se sazna kako je njihov sistem ranjiv. Ali, ponekad vjlesli u tom smislu ipak pristigne.

Tako se saznalo da je službenik „let Kous“ banke prebacio na svoj račun 6 milijuna dolara. Brzo su ga otkrili i zaprijetili mu sudom. Ali, on saštenim nalo zabrinuo, niti stuhio. Naprotiv. Objasnio mu je da je mnogo bolja da ga ne diraju, jer će ih manje koštati da mu ostave taj novac nego da on svima

otkrije mnoge važne podatke iz njihovog računara, koje je znao u detalje. Na tome je i ostalo. Službenik je poslije toga dao otkaz i mirno otišao na Havaje.

Među kompjuterskim „profesorima“ najviše je mladih ljudi. Oni po tudim sistemima najčešće gusare iz računarnosti. Nije čudno da ta nova generacija tako vješto barata računarnima. Oni su odrasli zajedno sa ovim mašinama: one su ih učile prva slova, računarske radnje, razne igre i sl. U kompjuterski program (oni koji dobro barataju njim) mogu da ubace tzv. tri-ojanski konj, odnosno tajnu naredbu koja u tačno određenom trenutku briše sve podatke, pohranjene do tada. Tako, jedna niuorška firma je ot-

pusila jednog službenika u februaru. I ne slušeci šta im je „zapakovao“. Na njega su svi zaboravili do prvog aprila. Tog dana kompjuter je sam uništio sve podatke, jer ga je pomenuti službenik iako programirao. Zato, duhovita prvoaprilska šala.

Za sada prave zasude od previše pametnih kompjuterskih pirata gotovo de nema. Iako svaka firma ima u svojim kompjuterima posebne šifre za pristup informacijama, one nisu preprieta za one koji kompjuter odlično poznaju. Zato film „Ratne igre“, gdje jedan dječak prodire u glavni državni kompjuter i zamalo izaziva treći svjetski rat, nimalo nije glup.

D. TUBIĆ

ELEKTRONSKI KRIMINALCI

SUSRET SA JEDNIM OD NAJPLODNIJIH PISACA NAŠE POSLIJERATNE KNJIŽEVNOSTI

Bojovnici i sanjari

Sa Brankom Čopićem, velikim jugoslovenskim piscem, više puta sam se sretao. Baveći se novinarskim pozivom, napravio sam veliki broj intervjua sa piscima, slikarima, političarima... ali su razgovori sa Brankom Čopićem ostali u mom sjećanju kao nešto posebno. Prvi intervju sa Brankom napravio sam još kao student daleke 1965. godine. Došao sam tada u Brankov beogradski dom, u Maršala Tita 23. Zatekao sam u salonu jednog seljaka, Krajišnika u suknenom odijelu, koji je preko koljena držao šarenu „džaklju“.

Branko me ljubazno primio, a zatim je rekao: „Ajde, nemoj da se mučiš, ostavi ti meni ta pitanja, prošetaj malo i razgledaj Beograd, pa dodi predveče i jaču ti zavrišti odgovore.“

Taj prvi moj intervju sa velikim piscem tekao je ovako:
● **Recite nam, družo Čopiću, kakav je čovjek koga slikate u Vašoj prozi?**

— Iz dugogodišnjeg iskustva vidim da su mi najbolji likovi oni junaci koji su obojeni humoristički. Naročito su uvjerljivi i čovječni oni junaci koji su obojeni lirskim humorom: **Nikoletina Bursać**, zatim moj stric **Nidžo** iz zbirke „**Krava sa drvenom nogom**“, Pa, onda, iz predratnih pripovijedaka, **Martin Peulić i Narađin Hodža**. Kad se govori o junacima jednog pisca, onda treba uzeti one junake koji su živjeli u njegovoj literaturi. Ne treba zaboraviti ni roman za djecu „**Magareće godine**“. Ja smatram tu prozu ravnopravnom ostaloj mojoj prozi. Čak mi je i milija, jer sam tu nekako ležernije pričao.

VJERA U ČOVJEKA

● **Koja je osnovna poruka Vaše proze?**

— Sa svojom literaturom htio bih da održim i učvrstim vjeru u čovjeka, u smisao postojanja i vjeru da čovjek može i mora postati bolji. Bilo bi mi drago da moja literatura pomogne čitaocu da bolje živi, da mu poljepša život, otvori perspektive. Ja bježim od mračnih strana života. Neka se njima bavi neko drugi. Ja neću. Uvijek sam okrenut onoj vedrijoj strani života koja ima perspektivu, izlaz svoj.

● **Koji su izvori hrabrosti naših boraca?**

— Osnovni postument za hrabrost je da se bore za pravednu stvar. Tek u drugi ili treći plan dolazi borba za opstanak. Dalje, veliku ulogu su odigrale i naše slobodarske tradicije. Ali, to uvjerenje da se bore za pravednu stvar mnogo je uticalo na hrabrost naših partizana. Partija je uspjela da to ulije u glavu i posljednjem seoskom mladiću, koji kad je bio ispunjen tim uvjerenjem, onda je on postao pravi čovjek i tu je našao smisao svog postojanja.

● **Vi ste angažovan pisac. U čemu se ta angažovanost sastoji?**

— Ja ne mogu zamisliti drugačiju literaturu nego tu koja je angažovana na najširem planu. Ostajem pri onoj staroj literaturi, umjetnost uopšte, mora da oplemenjuje, uzdiže čovjeka; otvara mu nove puteve i perspektive u svim oblastima ljudskoga. Obogaćuje ga i emotivno i misaono.

VEDRIJA STRANA ŽIVOTA

● **Recite nam nešto o Vašem humoru. Gdje su izvori iz kojih crpate vedrinu?**

— Moji su roditelji Ličani, a Ličani veoma vole humor. I Krajišnici vole humor. Na tom području humor je prisutan u svakoj kući i mislim da od tuda potiče moja veza sa humorom. Od svog najranijeg djetinjstva slušam samo humorističke priče. Interesantna je stvar da je taj kraj u kome sam se rodio (na rijeci Uni) granica između Istoka i Zapada, tj. između Rima i Carigrada. Taj sukob dvaju svjetova vrlo se plodonosno odrazio na ljudima. Činio ih je življim i vitalnijim.

● **Da li je stvarno postojao **Nikoletina** i da li ste zadovoljni filmom o njemu?**

— Postojalo je niz junaka, niz delija koji suse svi kod menesili u **Nikoletinu**. To sam počeo pisati 1945. godine, ali sam završio tek 1955. Sa filmom nisam zadovoljan. Nisam zadovoljan niscenarijem ni glavnim junakom. Samo sam zadovoljan sa **Srdočem** koji je igrao **Jovica Ježa**. To je veliki glumac i mislim da nije dovoljno iskorišćen. Za njega bi prosto trebalo pisati posebnu ulogu. Ja se borim u literaturi za boje naše revolucije. Posebno se za te boje borim na planu literature za djecu i omladinu. Tu čovjek mora nastu-

pati na vrlo širokom opšte-ljudskom frontu, čuvajući se dogmatike, konzervativizma i jalovog čistunstva. U centar svega postavljam čovjeka i njegove probleme, našeg čovjeka u prvom planu, jer ja sam prije svega „naš“ pisac, jugoslovenski i ja čitaocu pričam „našu“ radost i tuđu i tako se uklapam u svjetsku porodicu literature.

KRAJIŠNIKA VIŠE NEMA...

● **Recite nam nešto o našem književnikom trenutku?**

— Imam utisak da su se udruženja književnika suviše omasovila i to nije dobra stvar. Nekako je svako zapeo i hoće da dobije tu legitimaciju. Tu se samo ima muke sa „socijalnim“. Naročito je tražično to kad neko zapne i hoće da bude profesionalni književnik, iako nema uslova za to. Jednom piscu od velike je koristi njegovo drugo zanimanje. Čehov je bio ljekar i to ga je povezivalo sa mnogim ljudskim sudbinama. Kad mlad pisac postane književnik, brzo se iscrpi i izgubi vezu sa životom.

● **Krajišnici. Recite nam nešto o njima?**

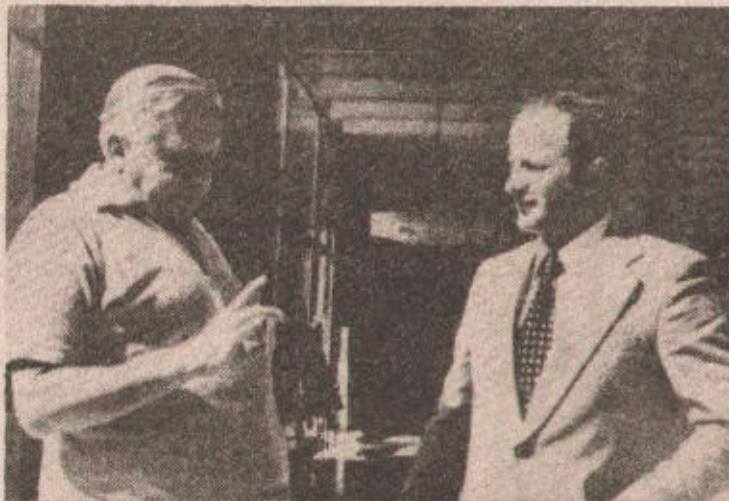
— Krajišnika više nema! Razišli se po čitavoj našoj zemlji i probaju da se „prekvalifikuju“. Možda u savremenim uslovima i ne treba „krajišnika“.

● **Poznato je, družo Čopiću, da ste Vi u svojim djelima uglavnom vezani za motive svog zavičajja. Koliko se kroz prozu, govoreći o zavičajju, govori o opšte-ljudskim osobinama? Koje su pobude vezanosti za zavičajne motive?**

SAVREMENI DON KIHOT

— Već poslije svojih prvih pripovijedaka ja sam otkrio da prilikom slikanja svojih junaka uvijek postavljam težište na one njihove osobine koje su opšte-ljudske, koje ih čine sličnim svakom čovjeku naše planete. Vremenom sam sve više „insistirao“ na tim njihovim karakteristikama, podvlačio ih i donekle apsolutizirao, činio ih dominantnim i presudnim za živote i ponašanje mojih junaka. Moj omiljeni junak na primjer postajao je sanjar, čovjek koji više živi u svijetu mašte nego li u „stvarnom“, realnom svijetu. On

● „Moj omiljeni junak postao je sanjar, čovjek koji više živi u svijetu svoje mašte nego li u realnom svijetu. On je često i aktivni sanjar, a takva vrsta sanjara odmah postane i pobunjenik svijeta koji ga okružuje, postane **Don Kihot**, smiješni i tužni bojovnik...“

Čopić je bio sagovornik kakav se može samo poželjeti: jednostavan, skroman, srdačan, a uvijek vedar i vješt da sve oboji humorom. Na slici jedan od mnogih susreta autora ovog teksta sa popularnim piscem

je često i aktivni sanjar, a takva vrsta sanjara odmah postane i pobunjenik svijeta koji ga okružuje, postane **Don Kihot**, smiješni i tužni bojovnik. Takva vrsta junaka, sanjara, koji bježe iz ove stvarnosti ili se pobune protiv nje, dominira u pričama s motivima iz mog zavičajja. Nije slučajno što sam jednoj zbirci dao baš takav naslov: „**Borci i bjegunci**“, a jednom izboru priča još pogodniji naziv: „**Bojovnici i bjegunci**“. U te junake spadaju **Martin Peulić i Narađin Hodža** iz predratnih zbirki „**Krava sa drvenom nogom**“. To su moji „pravi“ junaci. Mjereći trezvenim standardnim realnim metrom, nećete ih nigdje naći, ali ćete osjetiti da su tu oko vas i da vam „duvaju za vrat“...

i skočio iz sna — poveo bih **Nikoletinu**. On je najbliži **Njegoševom** djelu; zato nije slučajno što je popularan u širokim masama. A ako bi me neko pitao koju bih jedinicu poveo — poveo bih Prvi krajiški proleterski bataljon koji je krenuo Prvoj proleterskoj ali je usput izginuo i nije nikad došao do Prve proleterske. To je bio bataljon heroja. Moja najpopularnija pjesma, „**Pjesma mrtvih proletera**“, inspirisana je ovim bataljonom koji je bio sastavljen i od Srba i od Hrvata i od Muslimana...“

● **Šta za Vas, družo Čopiću, znači **Njegoševa** nagrada?**

— Za ovo kratko vrijeme od deset godina ona se afirmisala kao najvrednija i najviše cijenjena književna nagrada. Tu su Crnogorci zadržali kriterijum i to je nagrada koja ne ocjenjuje čisto estetsku stranu književnog djela nego i njegovu etičku, moralnu stranu. Mene kao pisca veoma raduje što je **Njegoševa** nagrada data mojoj knjizi pripovjedačke proze, mojim kratkim lirsko-humorističkim pripovjetcima koje mi kao piscu najviše leže. S druge strane to je u isto vrijeme i nagrada piscu, na određen i jasan način angažovanom u borbi za opstanak i afirmaciju našeg naroda koji se vjekovima uporno borio na ovoj geografskoj širini za svoj goli opstanak...
Slobodan YUKOVIĆ

NIKOLETINA NAJBЛИŽI NJEGOŠU

U sjećanju mi je ostao i razgovor koji sam vodio sa Čopićem u miloćerskom hotelu „**Maestral**“ septembra 1972. gdje je upravo došao da se odmori, a zatim da na Cetinju primi **Njegoševu** nagradu. Ostalo je zapisano:

... I dok se pozdravljamo, on ne propušta da kaže: „Nešto sam razmišljao ovih dana koga bih poveo na Cetinje da me brani i da mi drži stranu. Pa sam se dosjetio

● **Jedna naoko obična priredba, koja je iziskivala mnogo ljubavi i entuzijazma, pokazala je kako se mnogo može učiniti kada se slože prosvjetni radnici, đaci i njihovi roditelji, ali svega toga vjerovatno ne bi bilo da je izostao polet nastavnice dopunske nastave u Gelsenkirhenu, Gladbeku i Dorstenu **Ankice Rihter****

cije Kluba Jugoslovena „**Čelik**“, potrudili su se da prisutnim posjetiocima i gostima zabriđu dlanove od aplauza. Spletom igara i pjesama iz svih krajeva Jugoslavije oduševili su goste, među kojima su bili konzul SFRJ **Krunoslav Zmc** sa suprugom, zastupnik graonačelnika Ritera, gospodin **Loik**, direktor škole „**Martin Luter**“, u čijoj se dvorani održavala priredba, gospodin **Franc Lukas**, predstavnik njemačke i jugoslovenske štampe i drugi.

Dirljivo iskazivanje patriotizma

Mada su nas sve posjetioce folkloriši „**Čelika**“ ostavili izvanredan utisak, ipak gospodin **Loik** dugo neće zaboraviti čari „ciganskog plesa“ i vragolastih djevojaka iz Gelsenkirhena. Kraj nas sjedi gospodin **Lukas** i grca od smijeha. „Ovo... ovo stari gospodin nikad neće zaboraviti“, veli brišući suze od smijeha.

Prilikom izvođenja pjesme i igre „**Jugoslavijo**“, posmatrajući zadivljeno kako djevojke nježnim pokretima tijela i ruku iskazuju svu svoju ljubav prema domovini, naš gost reče: „Vidite kako vi na osjeća-

an i dirljiv način iskazujete patriotizam prema svojoj otadžbini!“

Bio je to, dolista, pravi **Dan žena**. Podijeljeni su, pored karanfila, i mnogi buketi cvijeća. Predstavljena je prisutnima i 34-godišnja **Haalmana Nifari**, majka desetoro djece, a jedanaesto je, izgleda, na putu. **Ankica Rihter** je govorila ovrčinama ove uzorne majke, koja šalje čak osmoro djece na dopunsku nastavu na srpskohrvatskom jeziku. Uručen joj je i prigodan poklon sa cvijećem. Na njemačkom jeziku prisutnima je govorio **Valter Borovek**, suprug **Ankice Rihter**, koji za sebe kaže da je već napola Jugosloven. S pravom, s obzirom na njegov angažman i pomaganje supruzi **Ankici**. **Valter** je član i Kluba Jugoslovena „**Sloboda**“ iz Diseldorfa, kao i novoosnovane Sekcije za umjetnost i kulturu pri ovom klubu.

I ova manifestacija pokazuje da roditelji iz Dorstena i Gladbeka, sa nastavnicom **Ankicom Rihter**, mogu biti ponosni na svoj način rada i organizovanja. Poželimo im da tako nastave i ubuduće i da se drugi na njih ugledaju. Pogotovo pojedine kolege nastavnice **Ankice Rihter**.

Ratko LUKENIĆ

SUSRETI U TUDINI

Ako danas čujemo da učiteljica nazivaju „učom“, nismo načisto da li to čine iz navike ili odmila. „Učo“ je nekad bio prosvjetitelj i animator, organizator i pokretač, koji je mještane animirao u akcijama što su značile progres i napredak. Ima i profesora koji se osjećaju počašćenim, ako ga neko, makar i omaškom, oslovi sa „učo“.

I ovdje, u SR Njemačkoj ima onih koji uče našu djecu, a zavređuju da ih se uspoređuje sa našim „narodnim učiteljima“.

Jedna od takvih je **Ankica Rihter**, nastavnica dopunske nastave u Gelsenkirhenu, Gladbeku i Dorstenu, koja stanuje u Diseldorfu i svakodnevno prevađuje put od oko 160 kilometara. I nije joj teško! Ona nađe vremena i da se društveno angažuje, ne štedeći ni truda ni materijalnih sredstava.

Dlanovi bridili od aplauza

Do prošle godine u Gladbeku i Dorstenu nije postojala dopunska nastava na maternjem jeziku. Zahvaljujući razumijevanju školskih vlasti, posebno direktora škole

„**Martin Luter**“ u Dorstenu, gospodina **Francu Lukasa**, koji ne krije simpatije prema Jugoslovenima i Jugoslaviji, otvorena je dopunska nastava za tridesetak učenika. I odmah, iste godine, čim je počela učiti djecu u tim gradovima, **Ankica Rihter** je počela raditi na organizovanju roditelja, a svi zajedno (i direktor škole, gospodin **Lukas**) na organizaciji proslave Dana Republike (prvi put u ovom mjestu). Ove godine je svečano obilježen i **Dan žena**. Bio je to nezaboravan događaj, koji će svima prisutnima o-

tati u dugom sjećanju. Mada nemaju toliko iskustva kao što to imaju naši klubovi (u ovim mjestima nisu formirani klubovi Jugoslovena zbog malobrojnosti i rastrkanosti porodica), roditelji i nastavnice **Ankica Rihter** su sa toliko pažnje i entuzijazma pripremili proslavu 8. marta da su od njih mogli dosta toga naučiti i većiskusni klupski aktivisti.

Program kratak, ali sadržajan. Djevojke i mladići iz Gelsenkirhena, zapravo iz folklorne sek-

LJUBAV U KOLO UTKANA

MOCARTOVA NOĆ U HOLIVUDU

- „Amadeus“, film režisera Miloša Formana, umjetnika češkog porijekla, dobio osam „Oskara“, više od bilo kog drugog filma

Volfgang Amadeus Mozart je uspio da se izbori za svoju noć u Holivudu, prijestonicu svjetakog filma, koju su decenijama pokretali neki drugi - lakši i - omamljiviji zvuci od onih koji dolaze iz dubine muzičkog stvaralaštva slavnog kompozitora.

Za to su zaslužni mnogi filmski i polufilmski poslenici, svi oni koji su doprinijeli da se snimi filmsko djelo „Amadeus“, koje govori o životu i karijeri velikog muzičara. Među njima je najzaslužniji jedan čovjek - Miloš Forman, režiser češkog porijekla, ali već godinama prava institucija američke filmske industrije.

Forman je, van svake sumnje, najzaslužniji da je ovaj film, praviljen inače na osnovu komada koji se igra na Brodveju, dobio ove godine osam Oskara, više od bilo kojeg drugog filma. Prije dodjele Oskara, prema broju nominacija, dva filma su bila u ravnopravnoj trci - Formanov „Amadeus“ i film „Putovanje u Indiju“ veterana Dejvida Lina. Oba filma su imala po jedanaest nominacija, ali je na kraju glasanja „putovanje u Indiju“ ostalo samo s dva „Oskara“.

NEZAOBILAZAN FILM

U prvim reagovanjima, kritičari kažu da toliki Oskari nisu mogli zaobići Formanov film, što opet ohrabrujuće djeluje i na budućnost „svjetske prijestonice filma“ Holivuda, čiji je tron već počeo da se ljuđa, pošto i u samoj Americi, i van nje, na površinu sve silovitije izlaze i drugi filmski centri, ugrađujući pozicije Holivuda.

„O „ohrbrenjima“ je govorio primajući „Oskara“ i Forman, ali o onima druge vrste. Govoreći o značajnom doprinosu koji su u njegovom filmu imali američki i češoslovački umjetnici i tehničari, on je rekao da je ta solidna saradnja „veoma ohrabrujuća“, ali ne samo u okvirima filmskih laboratorija, nego i šire.

Na predstavi dodjeljivanja „Oskara“ na takve poruke malo se ko prošle noći osvrtao. Učesnici priredbe, na kojoj je sve blještalo i treštalo, više su bili okupirani sami sobom i sopstvenim „predstavljanim“, bilo na samoj bini, ili tu negdje pored nje. Ove godine su za to

imali manje vremena nego prethodnih. Organizatora spektakla, pokušali su da „predstavu“ dodjeljivanja „Oskara“ skrate za oko čitav sat.

Bilo je postalo skoro tradicionalno da Amerikanci negdje na pola ceremonije klonu u dubok san.

„Rejting“ gledanosti prošle godine, na primjer, pokazao je da interes za „Oskara“ jako opada među tv gledaocima.

„Predstava“ je godinama bila manje - više ista, postala je monotona, usuprot predvidiva i preduga.

IMAO SAM ČAROBAN ŽIVOT...

Ove godine organizatori su pokušali da ceremonijal skrate sa skoro četiri na oko tri časa, ali su samo djelomično u tome uspjeli, jer se dodjeljivanje, ipak, produžilo za desetak minuta više nego što je bilo predviđeno. Sem tog skraćivanja, malo je čega

drugog i novog unijeto u ceremonijal dodjeljivanja, koji je ovog puta vodio Džek Lemon pokušavajući da u njega unese nešto više dinamike i humora.

Stari filmski bard Džems Stjuart, koji je zasjed u podmakle osamdesete godine života, unio je u „predstavu“ i malo melodrame, bez čega bi ona, inače, teško mogla proći. On se, primajući „Oskara“, za 50 godina rada na filmu, obraćao prisutnima, živim i mrtvim stvarateljima filma, Holivudu, „Oskaru“ kojeg je jednom već dobio, zahvalio što su prema njemu svi bili tolerantni toliko godina, a onda je dodao:

„Zahvaljujući svima vama, ja sam imao čaroban život“.

Dok je staračkim korakom odlazio sa pozornice, učesnici ove filmske predstave ispratili su ga dugim apeluzima, dubokim uzdasima i sa po kojom sumnjom. Sve je, nema sumnje, bilo u stilu Holivuda. Šteta ako ti aplauzi nisu probudili one koji su već zaspali.

Borislav LALIĆ

NEGDJE ZIMA, NEGDJE LJETO

Dok su Jugoslavija i cijela Evropa preživljavale naj-oštriju zimu u posljednje dvije decenije, u zapadnom dijelu Australije došlo je do nezapamćenih vrućina, od kojih se ljudi još oporavljaju.

U februaru je puna 23 dana bez prekida u zapadno-australijskom gradu Pertu živa „probijala“ termometre, a sunce je otapalo asfalt i tjeralo ljude sa ulica. Najniža temperatura tih dana bila je 30 Celzijusovih stepeni iznad nule, 15 dana termometri su pokazivali više od 35 stepeni, a četiri dana temperatura je bila veća od 40 stepeni iznad nule. Rekord je zabilježen jednog dana na aerodromu u Pertu - izmjerena je temperatura od tačno 50 Celzijusovih stepeni iznad nule.

Tih dana stanovnici Perta nisu smjeli da izlaze iz stanova sa uređajima za klimatizaciju, a na posao su išli trčeći da im se vrelina ne bi uvukla u cipele. Zabilježeno je više slučajeva da su djeca, koja su nesmotreno izašla bosa da se igraju na ulici, zadobila na tabanima opekotine trećeg stepena. Tokom noći nijedna vrata ili prozor u Pertu nisu bili zatvoreni - ljudi su rizikovali da im provalnici uđu u stan samo da bi u sobe pustili malo nešto svježijeg vazduha. Ali, na čuđenje policije, nije zabilježeno mnogo provalnih krađa. Vrućina je bila toliko velika da po njoj ni lopovi nisu „radili“.

Tek ovog mjeseca temperatura je pala na normalne vrijednosti za ovaj dio svijeta i kreće se oko 26C iznad nule, a ljudi se oporavljaju od nezapamćenog talasa vreline - u vrijeme kada je u Evropi živa u termometru padala i do 20 i više stepeni ispod nule.

KUBA ČETVRT VIJEKA NAKON REVOLUCIJE

S ROBOM NA LEDIMA MULE

Staro i odbačeno opet postaje prihvatljivo, primjenljivo i savremeno. Mule sa velikim kutijama i kavezima na leđima nestale su, zajedno sa svojim vlasnicima - putujućim trgovcima, iz udaljenih planinskih sela, gdje su donosile sve što je seljaku trebalo i što bi poželio da kupi za poklon ženi ili djevojci.

Sa revolucijom, prije dobra četvrt vijeka, trgovinu je zamijenilo organizovano snabdijevanje na karte, ili na „libretu“, kako takav način distribucije ograničenih količina ograničenih vrsta robe nazivaju na Kubi.

Nova sagledavanja realnosti i potreba, međutim, učinili su svoje, pa su u posljednje vrijeme i kubanske trgovine opet postale trgovine, čak i sa uređenim izlozima i nešto srdačnijim prodavačicama. Ovdasnja privreda proizvodi nešto više nego proteklih godina, i uvoza ima nešto više, pa preostaje proizvodnja, koji mogu da idu u slobodnu prodaju, bez „libreta“ i ograničenja. Cijene „oslobođenih“ pr-

- U planinskim predjelima Kube ponovo su se pojavili putujući trgovci - Korišćenje starih iskustava u snabdijevanju postaje sve očiglednije

oizvoda, na takozvanom paralelnom tržištu, su znatno više od cijena u takozvanoj racionalizovanoj prodaji, ali to, čini se, Kubancima ipak toliko mnogo ne smeta, pošto mogu da kupe i ono što žele i što im se sviđa, a ne samo ono što je propisano kao njihova najnužnija potreba.

Sa ponovnim rađanjem trgovine, u planinama Eskambraja u srednjem dijelu ostrva, opet je došao Feliks Marti Morehon putujući trgovac. Njega i njegovih pretovarenih mula se seljaci tih udaljenih sela sjećaju još iz vremena prije revolucije. Godinama ih je obilazio svake nedjelje, donoseći sve potrebno i manje potrebno. Nestao je, za čitavih četvrt vijeka, da bi se sada ponovo vratio. Svoje mule opremio je velikim kutijama,

naik na izlog, u kojima se izdaleka vidi njegova roba za prodaju. Donosi odjeću, kozmetičke artikle, ukrasne sitnice. Četiri puta nedjeljno kreće u svoje područje, koje se rasteže na oko dvadeset kvadratnih kilometara i broji nešto preko šest hiljada potencijalnih mušterija.

Najbolji dan za rad, kaže, je nedjelja, kad su porodice na okupu, bolje su volje i spremniji da kupuju. Ljudi su ga prihvatili otvorenih ruku. Ima dana kad u jednoj „turi“ proda robe i za devet stotina pesosa (oko hiljadu dolara).

Feliks Marti Morehon radi istim žarom i istom trgovčevskom tehnikom kao nekad. No, on sada više nije nekadašnji mali privatni trgovac, nego su ga odabrali da bude prvi pokusni putujući trgovac u

Havana, glavni grad Kube

sklopu državne trgovine. Radi za opštinsko trgovinsko preduzeće u opštini Manikaragua provinciji Villa Klara. Direkcija preduzeća smatra da je za uspjeh ponovo oživljene putujuće trgovine važno ko će biti izbran za putujućeg trgovca. Feliks Marti, kaže, je prije mnogo godina obilazio iste krajeve i dobro zna kome, šta i kako da nudi. I Feliks je zadovoljan. „Sada je

drugačije nego što je bilo nekada“, priča on. „Sada radim da bih svim seljačkim porodicama donio do njihovih kuća stvari koje su im potrebne za komotniji život. Jednoj porodici sam nedavno prodao parfem, rekli su mi da godinama nisu vidjeli nešto slično“.

Tone HOČEVAR

DRUGA STRANA POLITIKE

Neobična posjeta

Neočakivana posjeta francuskog predsjednika Fransa Miterana britanskom ostrvu Gernsi početkom ovog mjeseca izazvala je ogorčene komentare londonske štampe, pa čak i otvorena prebacivanja šefu francuske države zbog ovog i ovakvog postupka.

Miteran je iznenada, bez ikakve najave, 3. marta ove godine odtelio avionom na ostrvo Gernsi da bi posjetio kuću slavnog francuskog književnika Viktora Igoa, jer se

ovog mjeseca proslavlja stogodišnjica njegove smrti. Miteran je jedno vrijeme proveo u kući slavnog pisca, a zatim je sa prijateljima otišao na ručak prije nego što je odtelio natrag u Pariz.

„Ovo ostrvo je britanska teritorija još od vremena normanskog osvajanja, a Miteran se ponašao kao da je to njegova zemlja“ - piše londonski dnevnik „Dejli ekspres“.

Britanska štampa naglašava da je Miteran „prekršio sve diplomatske protokole“

kada je doputovao na ovo malo ostrvo u Kanalu Lamanšu, nadomak francuske obale. On nije, prema pisanju britanske štampe, o svom dolasku obavijestio ni svog konzula na Gernsiju, a ni guvernera ostrva, ser Pitera i Šeminana.

„To je isto kao kad bi se naša kraljica pojavila nenajavljena u Parizu, prošetala pijacom i ponovo otišla, a da nije omogućila domaćinima da joj ukažu odgovarajuću pažnju i prirede propisan doček“ - piše „Dejli ekspres“.

Ističe se da o posjeti nisu znali ni londonski Forin ofis niti britanska ambasada u Parizu, a još manje lokalne vlasti na Gernsiju.

„Sve je to izgledalo kao da je Miteran uvjeren da je Gernsi francuska teritorija, lako ostrvo to nije“ - dodaje listi naglašava, da se to nimalo ne sviđa zvaničnom Londonu.

HANS DITER MILER:
„Mitr“, ulje na platnu

DASKE
STO
ŽIVOT
ZNAČENEZABO-
RAVNA
OFELIJA

Još kao dete kada su me pitali šta ću biti kad porastem, uvek sam govorila: glumica i to velika... Jedina moja misao bila je: postati velika umetnica ili se ne baviti tim poslom.

Ovim riječima započeo je razgovor sa poznatom dramskom glumicom Olgom Spiridonović, sada penzionerkom Jugoslovenskog dramskog pozorišta, koju posjetismo u njenom stanu na beogradskom Dorčolu. U interijeru venecijanskih ogledala, stilskog namještaja i slika, osjećamo se prijatno... Možda je to fluid od sagovornice s kojom sjedimo sučelice?.. Njeno lijepo i njegovano lice ne pokazuje pravu dob, ali crte oduaju zrele i beskompromisnu ličnost. Olga je razgovorljiva osoba, no manje priča o privatnom, više o pozorišnom životu i realno ocjenjuje svoj pređeni put.

RAD, UPORNOST
TALENAT...

Po ocu Grkinja, majci Mađarica, priroda je Olgu bogato darivala. Prvi glumački honorar od 50 dinara (srebrnih) zaradila je kao šestogodišnja djevojčica prilikom otvaranja pozorišta na Cetinju. Djetje glumaca, često je putovala iz mjesta u mjesto, učila školu i nastupala zajedno sa bratom i roditeljima u pozorištu...

Jednog dana, otac donosi odluku da se najzad skrase na jednom mjestu u Beogradu.

Šta mislite o rečenici Dušana Matića, da čovjek uvijek stvara za nekog ko nije vjerovao u njega? - postavljam pomalo provokativno pitanje.

- Ima tu mnogo istine... Ja sam se za inat rodila i taj inat me stalno pokreće. Kod mene je uvek prisutan razum i borbenost, to mi je jača strana. Sve što sam postigla u glumačkom pozivu rezultat je mog upornog rada, samoodricanja, talenta i velike ljubavi za profesiju. Bio je to trnovit put... Niko mi ništa nije pomogao i to mi je velika satisfakcija.

„ZLATNA ARENA“

Igrala je Ogla veliki repertoar lirsko-dramskih heroína u Narodnom pozorištu: Ofeliju u „Hamletu“ (Oktobarska nagrada), Roksanu u „Siranu“... itd. da bi 1951. godine prešla u Jugoslovensko dramsko, u kojem ostvaruje

svoje životne uloge modernog i klasičnog repertoara.

Na zaboravimo da je Olga Spiridonović ostavila i trag na filmu: za ulogu „Mla Ston“ (Žike Mitrovića), dobila je u Puli „Zlatnu arenu“. Pomenimo još filmove: „Dan 14“, „Potraži Vandu Kos“, „Miris poljskog cvijeta“... Na TV ekranu ostvarila je toliko dramskih likova da ih gotovo ne pamti, reče. Za mnoge je nagrađena.

Već kao penzioner snimila je za televiziju prošle godine tri drame: Pekicev „Čaj u pet“, sa Rahelom Ferari i Brankom Plešom, zatim u Zagrebu „Čeo jedan život“, „Zid“, sa rediteljem Sotrom, a nedavno je bila na TV ekranu (Novi Sad) Andrićeva drama.

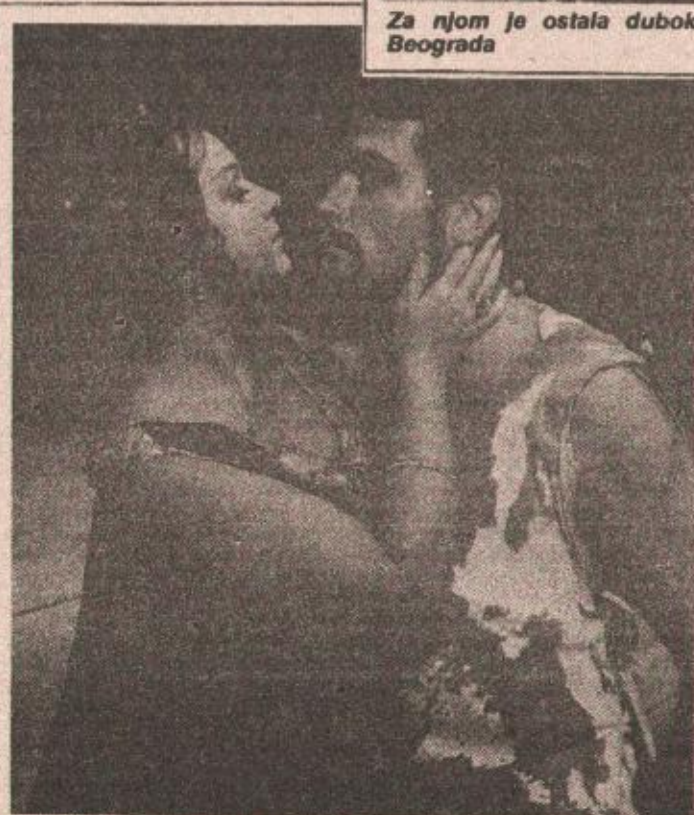
PENZIJA — ATAK NA
GLUMCA

Da li glumac treba da podleže zakonu o penzionisanju ili ga ostavlja da djeluje do trenutka kada sam primijeti da je došlo vrijeme da se povuče?

- Dokle god je glumac mentalno i fizički zdrav, treba da igra. Odlazak u penziju smatram atak na glumca. Mnogi se zbog toga osećaju povređeni i tužni i više nikada ne vraćaju u matičnu kuću... Pre 20 godina moralo se po sili zakona ići u penziju (55 godina starosti). Glumica u punoj snazi kao što je bila Dara Milošević ili Nevenka Urbanova, koja je mogla još dugo da igra, jer je imala ogroman repertoar... Mi smo te ljude jednostavno „ubili“... Srećom, danas se dosta izmjenilo, tako da veliki broj glumaca - penzionera aktivno radi na televiziji, filmu, u pozorištu... Rad produžava starijem glumcu život, daje mu snagu, pa zašto mu ne omogućiti da još ponešto uradi na sceni koja njemu život znači. Mogu da kažem, da nikada nisam u životu toliko radila kao sada, otkako sam otišla u penziju, koja je za mene fiktivna...

„KAKO OSVOJITI
MUŠKARCA?“

Ogla Spiridonović, ostala je i dalje u Jugoslovenskom

U ulozi Salome sa Markom Todorovićem

dramskom (sada je počasni član), jer tako stoji u Pravilniku ovog pozorišta: glumac kada ode u penziju ostaje i dalje stalni saradnik kuće...

- Još igram, jer su sve moje predstave na repertoaru. Svaku ulogu osećam kao svoje dete, a skidanje predstave sa repertoara doživljam kao smrt najmilijeg...

Recimo da Ogla već četvrtu sezonu izvodi u Alekseju 212 monodramu

„Kako osvojiti i osloboditi se muškarca“ (Zaza Gabor). Do sada je s njom nastupala 210 puta širom zemlje... U julu prošle godine učestvovala je na malom festivalu monodrame u Banjaluci. Više je nego zadovoljna publikom. „Sjajna je...“ kaže.

NE ŽELIM DA STANEM

Jeste li igrali sve uloge koje jedna dramska glumica priželjkuje?

- Da! Retko to koja glumica može da kaže. Međutim, nikada nisam bila u situaciji da se samo zbog mene stavlja neki komad na repertoar. Nisam bila takve „vrste“ glumica i drago mi je što nisam... No, uvek sam imala posla. Verujte mi, da bih mogla još velike zadatke da ostvarim. Sa mojom današnjom zrelošću ja jednostavno ne želim da stanem. Najvažnije je da glumac želi da radi, a posao se uvek nađe...

Vaše „sutra“?

- Ne pravim planove ni sedam dana unapred. Živim za događaj i od njega: za jednu baletsku predstavu, večeru sa prijateljima, za susrete sa publikom. Imam dakle, sopstveni način življenja... Ja sam veliki emo-

● Dokle god je glumac mentalno i fizički zdrav treba da igra. Odlazak u penziju smatram atak na glumca. Mnogi se zbog toga osećaju povređeni i tužni i više nikada ne vraćaju u matičnu kuću...

● Dugo mi je trebalo da shvatim da čovjek, ako želi biti srećan, treba da se radije malim stvarima

● Mi u Jugoslaviji imamo velike glumce, ali nemamo, nažalost, i velike režisere...

tivac, u biti pesimista, ali me život naučio optimizmu. Dugo mi je trebalo da shvatim da čovjek, ako želi biti srećan, mora da se radije malim stvarima. Za mene je bila velika radost kada sam sebi omogućila dva kompleta karata za FEST...

U ZNAKU GLUMCA

● Rado gledate FEST?...

- Ja ga volim. Ovaj poslednji bio je u znaku glumaca. Gledajući filmove, pravila sam uporedbu između naših i stranih glumaca i došla do saznanja: da imamo izvanredne glumce, a nažalost, nemamo velike režisere...

xxx

Vrijeme brzo prolazi u društvu Olge Spiridonović, žene profinjene otmenosti i šarma. Poželismo joj da još dugo nastupa u monodrami kojoj se stalno vraća objašnjavajući nama i sebi: „Kako osvojiti i osloboditi se muškarca“...

Borislav GAJIĆ

NA VIJEST O SMRTI
MARKA ŠAGALA

BARD MODERNE UMJETNOSTI

Modiljanja, Sutina, Ležea, Arhipenka...

Po povratku u domovinu 1914. godine, ženi se Belom Rozenfeld, koja će biti jedna od njegovih omiljenih modela sve do smrti 1944. godine. Poslije oktobarske revolucije postaje komesar za umjetnost oblasti Vitebsk gdje osniva umjetničku akademiju koja će uskoro preći u ruke supermatista, Maljeviča i Kandinskog. Nezadovoljan ta-

kvim razvojem događaja, Šagal ponovo odlazi u Pariz 1923. godine, gdje ostaje sve do početka drugog svjetskog rata.

Godine 1941. odlazi u Ameriku gdje se, kao Jevrejin, sklonio od nacističkih progona. Poslije rata se definitivno vraća u Francusku.

U bogatom opusu ovog izuzetnog umjetnika ostaće

nezaboravne njegove koloristički tople slike trajno inspirisane ruskim bajkama i folklorom i rodnim Vitebskom. Cijelog života slikao je Šagal svoje rabine, ljubavnike, autoportrete, svadbene i pogrebne povorka, motive iz rodnog kraja. Radeći sedam sati svakog dana gotovo do same smrti, Šagal je ostavio iza sebe i bezbroj drugih vrijednih djela: grafike i ilustracije za Bibliju, za Gogoljeve

„Mrtve duše, Lafontenove bajke, scenografiju za balet („Zar pticu“ Igora Stravinskog), tapiseriju, keramiku i čuvene vitraže u katedralama u Remsu, Meču i Čičesteru...

Godine 1973. Francuska se umjetniku odužila otvorivši u Nici njegov muzej. Šagal je bio takođe nosilac najvišeg francuskog priznanja, Krsta Legije časti.

PRIČA

ANTONIJE MARINKOVIĆ

KLOPKA

Umorna, zapaljenih desija, sa srcem što trepće slično magnetnoj igli u kružnoj kompasnoj kutiji, Ivona je ušla u sobu i, preskočivši kašiku na patosu, dograbila se kreveta, razgrnula čebe „ambasador“ i opružila se, koliko je duga, da predahe. Niko u tim trenucima ni za šta nije smeo da je pita. Ni daca, ni muž Rajko. Iz usta je, kao riba na suvom, ispuštala loptice vazduha: puć-puć-puć! Rajko bi rekao:

Ivona pućpuriće!
Kroz život se kotrljala kao burence, s koga su otpale duge pa se nad padinama, i s njima, svaki čas moglo rasuti na cvatinskoj kaldri. Varka. Bila je, u stvari, duša, kao da je motorna. A kratkoviđa, na nosu je imala cvikere s debelim staklom, na kome se svetlost prelomala oštro, zato na patosu nije spazila tu kašiku, što je verovatno još juče pala s njenog stola, pošto je iz porculanskog tanjira pokušala obavestiti porciju sutlijaša, taj svoj omiljeni, kako je godina govorela, predsmrtni slatkiš. S vanim u prahu i malo cimeta.

Njen muž Rajko, brkajlija, naocit, iz rata izašao s jednom rukom, u istoj je kući, ali prizemno, držao kafić „Mezimče“, i ona mu je kad treba, pritala u pomoć, ne libeći se da se, loptasta, provlači među stolovima i kao servirka posluhuje goste, cvatinske mladiće i devojke, među kojima je, zbog džuboksa, taj kafić bio omiljenosvratište. Profa, a servirka korio je, odvrtao, ali uzalud, posezala je za svim i svačim da dođe do novca, da zaradi.

Ivona bi mogla da bude drumski razbojnik! Secikesa! šalio se.

Još dok je bila profesor matematike u gimnaziji, Ivona je poslovala u kafiću, zadovoljno bi trljala ruke kad imaju dobru prodaju. Sama direktorka Milica Krunić, elegantna dama, dugačkih, minikiranih noktiju i s veštačkim trepavicama, zamerila joj resko:

Kao servirka, rušiš ugled škole! Nikada, međutim, Ivona neće zaboraviti trenutak, prelomni u njenom životopisu, kad je jednog jutra, pre nego što je s katalogom pošla na čas, naišla na magnetofonsku zasedu u kancelariji sekretarice Milanke Božić. Ni slutila nije da se pod stolom sa zelenom čojom vrti davoški kotur i na tananoj traci snima čitav razgovor. A ona je, vešto izazvana, istrtiljala koješta na račun direktorke Krunić. Pre svega: živi je kostur s glavom hijene, ni za krevet ni za svet, u pameti skroz šupljikava, diktator, a mlada i neiskusna, bez veze s modernom pedagogijom, na položaj je došla zato što za muža ima narodnog poslanika Radenka; a ona je pod okupacijom sa cvatinskim skojevkama bila u banjickom logoru zatočena punih 18 meseci, ni živa ni mrtva, jer stalno gledati smrti u čeljusne oči, imati pri tom bar malo prisebnosti, zaista je stvar živaca, kojisu kaozategnut luk uzalud izbacivali misaone strele u svet, u neku budućnost, što se u njenim krepkim vizijama ocrtavala kao obetovana zemlja, međutim, sve je otišlo u tandariju, njen san se raspršio kao fatamorgana, kao pripremljena bulumenta naišla su skorjevići, digla je ruke od svega!

Naišla je na Rajka, sva sreća! I to u brzom vozu u plišanom kupeu na povratku s nekog posla u Beogradu. Izgubio je svoju partizansku levicu, ali je tako snažno zagrio svojom desnicom da se obeznaniša; skliznula je s prozora s koga je dotle posmatrala pejzažnu vrtesku zrele jeseni i glavom mu se svojski zagnjurila u prsa, koja je krasio caklasti orden za hrabrost, udalase za njega posle 12 dana, na Mitrov-dan; nisu im oprostili što su se venčali u crkvi, jer su komunisti, u revoluciji provereni; pali su pod malograđanski uticaj; kažnjeni su opomenom pred isključenjem; s tom opomenom su se još žešće voleli.

Imao je skromnu invalidu pa je otvorio kafić. Gde su te terazije što će svačiju zaslugu tačno i kako treba izmeriti? Zna ona: u životu ni sa kakvim fikcijama ne treba računati, vratar pravde je gojazan i slep, sumnjama se zamućuju perspektive, a sa lažima se živeti ne može! Zato je na magnetofonskoj traci skresala sve.

Čitav taj njen prpošni lament je posle na sednici nastavnčkog saveta reprodukovao kao svedočanstvo do koje mere može Ivona da se razgoliti u svojim, kako je neko rekao, drskim konotacijama. Direktorica Milica sedela je kao egiptsko božanstvo čelo dugačkog politiranog stola, treptala je mišjim očima, smeškala se ironično dok je s magnetofonske trake snažno, kao da je truba, odjekovao Ivonin glas; pri kraju, čulo se, taj glas je smalaksao: umorna sam, ah, tako sam željna sna; čula se škripa vrata, nastala je tišina; ustala je sekretarica Milanka, koja je vodila zapisnik, crvena u licu prišla je i isključila magnetofon, kvrc.

Dugo se niko nije javljao za reč, kao da su svi brušene kocke dobrog odgoja, pod nogama im ustalasani temelji ili, pak, kriomice zavrnuju u svoje duše, pod čijim koprenama teku davolske povorke i žreci, nisu u stanju da se izjasne, osciliraju, hteli bi da su sve to nesuvisle lažipriče, ali magnetofon kazuje da se njihova koleginica izrekla i ispela. S časa na čas čulo se kako se zakacijer ridoobrađi Dušan Dokić, zvani Ciceron, profesor filozofije. Kopljast rastom, suvonjav, nebesoplavih očiju, za glavu viši od svih koji su sesnuždili, kao dasu u mislima pokušavali da dožive Ivoninu dramu, on se pridize, poče da koraca od zida do zida, orlovskim pogledom snimao je čitav taj smušeni profesorski konglomerat, najzad reče:

Ivona je upala u klopku, a ta klopka je ljigava, refrigana, nedostojna čoveka! Ivona je, bar za mene, paradigma nesebičnog zalaganja! I morala!

Vi, znači, dajete podršku Ivonin primeti direktorka, kao dase zaprepašćuje i zgraža, ujedno preti. Rekla sam sve što mi je na srcu, od koga nikad nisam pravila ni povijušu ni uvijušu! Rekla sam, pa šta?! smelo se isprsi Ivona, prekinu tenziju pauze, što se rastezala kao lastis.

To su, priznaješ, tvoje reči? upita direktorka. Preuzela je nasebe ulogu istražnog sudije. S namerom da celu stvar, „to gnojno Ivonino klube“, do kraja razmrsi, izvede načista. Glas joj je pri tom bio smiren, uzdržan, ali kao da se savladuje da ne prsne od unutarnjih sitnih eksplozija, što su je potresale u svim živčanim ćvorčićima.

Da! izusti Ivona resko. Javno, pred svima, a najpre tebi samoj u lice, mogu kao zaključka da kažem: ni po čemu, ni po kvalifikacijama, ni po radnom stažu, niti pak po zaslugama nisi za radno mesto koje zauzimaš! Ja to ovdje pred svima, dakle otvoreno, a ne iza leđa, u zasedi, decidirano tvrdim!

Svi su namah podigli glave.

Zavaljen na naslon stolice, s dugačkim rukama u krilu, Ciceron je i dalje svojim prozračnim, fino stilizovanim očima snimao sve prisutne, kao da u njemu radi nevidljiva muing-kamera, što sve fiksira na neumoljivoj celuloznoj traci, za koju se zna da nema ni početak ni kraj. Ivona seseti njegovoseduljez dačkih vremena koju joj je kao papirnu lastu hitnuo sa svojim stihovima: ljubim te u grudima mi zelenim cela odzvanja vasiona Ivona Ivona! Ču se direktorka.

Sramota! Umesto da se postidiš svojih priljavih reči, koje si možda izgovorila pod alkoholnim dejstvom, pred svima da povučesh celishodne konsekvence, da se pokaješ, ti padaš u jarost! U još veću grešku! Vredaš! Za tebe ničeg svetog nema! Prema tome, sasvim

je pod sumnjom tvoj vaspitni uticaj na dake!

Prevršuje! pomisli Ivona. Savladavala se, ali dalje nije mogla. Od vatre u srcu goreli su njeni obrasi s dvema ljupkim rupicama i sušila se njena usna duplja; u grlu joj je nešto kao gvalja zapelo, ni gore ni dole, ipak se pribra, izusti:

Pre svega, nisam znala da si svetica! Ikona pred kojom skrušeno i mrmrlajući molitvu treba da se krstim! Tebi su ovdje potrebni poslušni činovnici a ne profesori kao kreatori! Ja nisam činovnik! I ne srčem alkohol kao ti viski! Nisam plaćena da igram kako mi se svira! Niti se plašim kad mi se preti diskreditovanjem!

Onda je ustala. Svi uprše oči u nju. Popravila je satensku haljinu, što se izgužvala dok se vrpčijala na stolici, sa stola zgrabi tašnu od otrcanog crnog skaja i, prkosno zalupivši vrata za sobom, izađe zjapurena na ulicu.

Zapamticeš mel povika za njom direktorka.

Kod kuće Ivona je uzela jedan persantin za srce i jedan brinerdin za povišeni krvni pritisak. Sela je za sto i napisala direktorki otkaz. Onda se uvukla pod čebe „ambasador“ i zaspala.

POEZIJA

U SVIJETU KNJIGE

NAD POETSKOM ZBIRKOM

KOLJE MIČEVIĆA „STOPA SNA“

TRAGANJA I SNOVIDENJA

Marija K. Kujundžić: S vrha svjetionika, OŠ Kozala, Rijeka, 1985.

Marija Kujundžić, pjesnikinja, putopisac, pedagog i nastavnik, godinama odsanjava svoju Plavu trilogiju pjesnički opus u tri knjige, tematski vezane, nastale u posljednje tri godine. Prvu knjigu *S ljestvica svjetionika* objavila je 1982. prošle godine drugu „S terase svetionika, a početkom ove godine i treću *S vrha svjetionika*. Prvu knjigu podarila je djeci, a druga je „rođena“ na podstici i uz podršku ljudi iz pjesničkog i književnog zavičaja i krajolika.

Treća pjesnička zbirka Marije Kujundžić pojavila se nedavno a izdavač je Osnovna škola „Kozala“ u kojoj predaje maternji jezik. Ovu knjigu, pjesnikinja je najavila u novembru prošle godine i u Banjaluci gdje je, u domu „Mejdan“, predstavljena njena druga knjiga. Marija Kujundžić dosljedna je svojoj pjesničkoj liniji - slikama zavijača, sretnjima s putovanja, viđenjima i uhvaćenim trenucima iz raznih krajeva koje je pohodila i u kojima je, uvijek, nalazila nešto i za svoje traganja i snovidjenja. Zbirka *S vrhasvjetionika* sastoji se od dva ciklusa - *Moja uzletišta* i *Priče kameničica*. U prvom ciklusu su između ostalog i pjesme *Zapis iz katakombe* u Rimu, *Triptih* iz

Kolna, ali i pjesma *Da li me zidite, Banjalučani*, pjesma nastala za kratkotrajna boravka u Banjaluci... „Da li me vidite u Kastelu, pokraj Vrbasa, oko džamije, kamenim travnatim avlijama, u cvijetnjaku orošenom, u krznenovunenoj odori, u pozdravu zore...?“

Kao i u prethodnoj knjizi, i u ovoj, M. Kujundžić nam prenosi svoja prosinačka raspoloženja, vizije, upućuje poruke po oblaku, akrode rodnog žala, upućuje *Filligransko pismo*.

Oprostite Banjalučani, Sarajlije - prijatelji, što vas nisam potražila!

Ja sam jednom po snijegu Uz Miljacku, Vrbasa Cijeli dan šetala i vidjela vas u pahuljama...

Pjesnikinja je zaljubljenik u razne i raznoljepotne kameničice; njihove obrise, ulegnuća i boje i u njima nalazi neke od svojih pričica, melodija, poruka. Jer, i oni su mali i veliki ljudi, poklisari ljubavi i sudbina.

Mnogo je radosti, trajanja, zaljubljenosti i istrajavanja *ŽIVOTA* - u poeziji Marije Kujundžić. Ona je neumorni putnik na ovim, našim životnim stazama i htjela bi i još će toga mnogo da ispjeva...

Idriz SALTAGIĆ

KNJIGA U PLAMENU

Krajem 1984. godine u izlozima knjižara pojavila se knjiga poezije Kolje Mičevića. Izdavač Glas Banjaluka. Ime: *Stopa sna*. I bila bi to prva knjiga stihova Kolje Mičevića ukoliko ne uzmemo u obzir *Štrik i šiju* - prevodilačke varijacije na katren Fransoa Vijona. No, da ne razglabamo dalje, prva ili druga ili ko zna koja po redu knjiga, bitno je da pred sobom imamo autohtono djelo pjesničko koje je u dosluhu kako sa vremenom prošlim tako i sadašnjim dok je budućnost; neka mi bude dozvoljeno, u koricama djela. Ne bih ovdje ulazio u neke od bitnih komponenata *Stope sna* - versifikaciju, jezik i rimarij ove knjige, jer prostor je nedostatan a bojim se i nedovoljno znanje prikazivača (naročito iz oblasti versifikacije) da i iz tih tačaka osvjetli djelo, već bih radije govorio o tome na koj bismo način mogli valjano pročitati ovu knjigu.

Prije svega trebali bismo, a i kako bismo drukčije, početi iz samog naslova koji u sebi obgrljuje ideju djela, stopu sna, čestici sna naimenovano čovjek - ljudsko biće i situiranu u prostor i vrijeme sadašnje. I sasvim, možda i hipotetički, ustvrditi da između *Stope sna* i Kolje Mičevića ovdje i danas možemo staviti znak jednakosti.

Drugo, što nam dolazi u pisaču mašinu je to da je element ovdje knjige vazduh u svim svojim stanjima (vidjeti pjesmu *Vazdušasta*, strana 37. Vazduh u ovoj knjizi je svakidašnji, onaj iz kojeg izdvajamo kiseonik, nužan nam za življenje ali moramo se upitati šta još možemo činiti sa vazduhom - šta je on nama a šta mi njemu, da bismo zaključili da vazduh posjeduje i nekakva metafizička svojstva koja nas isto tako određuju. Onostrano kao

odrednica pjesme i pjevača, ovdje u *Stopi sna* destilisano i procijeđeno kroz element vazduha pojavljuje se iznova uobličeno u samo vazdušnu koru što dotiče vakum.

Dalje bismo mogli govoriti i o geografskom situiranju ove knjige. To je bez sumnje Banjaluka, pjesnikov rodni grad. Kako to čini (činodejstvuje) Kolja Mičević. Banjaluka je i trusan grad tako da se ideja zemljotresasama po sebi nameće. Ali pjesnički uobličene ona dobije sasvim novo značenje. To je duhovni zemljotres u čijem epicentru prebivaju: Laza Kostić, A. G. Matoš, Moris Sev, Prešern, Nazor, Pol Valeri, Bodler, Hokusaji, Dedal i Branko Miljković i, naravno, sam pjesnik. Geografija duha, pjesnički korijen, temelj u koji su se silili duhovni mu srodnici uzdrmanje zemljotresima koji dolaze iz samih njih. U području smo duha, dakle, i stanje je konstantno uzburkano sasajnim prividima. Dakle, poštuemo previde.

Četvrto što bi možda moglo poslužiti u čitanju ove knjige jeste njeno prijateljevanje i liti ljudovanje sa svim joj prirodnim elementima: slikom, muzikom, slovima, hartijom. U tom i takvom saglasnom odnosu ostvareno je ovo djelo i možda bi se ono ponajprije moglo početi čitati i iz ovog ugla. Ali, ne bi se smjelo zaboraviti da svaka dobra i valjana knjiga u sebi sadrži i mehanizam za samouništenje. Ukoliko je budemo i dalje rastavljali na njene sastavne činioce moglo bi nam se desiti da nam eksplozira u rukama, ili se možda zapali. Time bismo samo udovoljili pjesniku a to nam nije bila namjera.

Nikola GUZIJAN

FOTO—OBJEKTIVOM U DTV „PARTIZAN“

SPORT I REKREACIJA

BANJALUKA, marta - Društvo za tjelesno vaspitanje „Partizan“ od svog postojanja pa do danas dobilo je brojna priznanja za razvoj i omasovljenje sporta. I pored skućenog prostora kojima društvo raspolaže ono predstavlja afirmisanu sportsku ustanovu, koja već decenijama njeguje rekreaciju i sportski amaterizam. Svi termini, od ranog jutra do kasne večeri, stalno su zauzeti. U salama vježba ju članovi sekcija „Partizana“ a tade i članovi klubova koji su vremenom prerasili sekcije i osamostalili se. U najmasovnije sekcije spadaju ženske rekreativne grupe (ima ih dvije), koje su pod stručnim nadzorom profesorke **Camile Kantarević**.

- U dvije grupe imamo više od 120 članica - priča nam bivša gimnastičarka **Camila Kantarević** - One su podijeljene u više zasebnih dijelova, prema starosnoj dobi i fizičkoj konstituciji. Svaka grupa ima vlastiti program rada, koji je rađen prema njihovim sposobnostima. Tako u najstarijoj grupi, u kojoj imamo članice sa preko 65 godina starosti, akcent je na korektivnoj gimnastici. Naravno, prije upisa članice ovdje provedu sat-dva i tada samo gledaju šta se radi da bi se mogle odlučiti imaju li želju za takvim vidom korištenja slobodnog vremena. Prilikom upisa vrši se detaljni liječnički pregled, tako da svaka žena ima

svoj karton, sa svim karakteristikama. Ponekad nam navrati **dr Nikola Gačeša**, koji kontrolira pritisak, rad srca i disanje pod opterećenjem, što nam je takođe od velike pomoći. Profesorka **Camila Kantarević** je u „Partizanu“ aktivna još od davne 1951. godine i ima izuzetno iskustvo, stičeno kao vodnik i prednik na rekreaciji. Inače je profesor fizičkog vaspitanja u Metalnoj školi i na Elektrotehničkom fakultetu. Pored rekreacije u „Partizanu“, ona svoje članove bar jednom mjesečno pešice vodi do Sibova, Sehitluka ili na plivanje u zatvoreni bazen hotela „San“ u Laktašima.

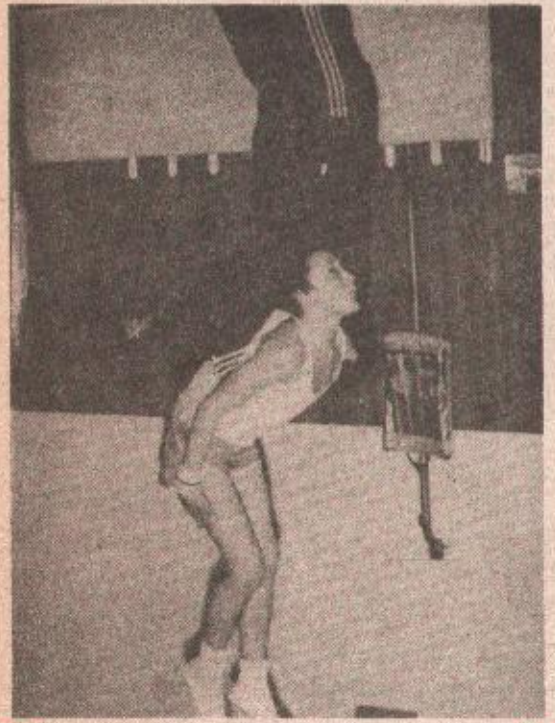
- Upiši se obavljaju ponedjeljkom i četvrtkom od 18 sati, pa pozivamo sve zainteresirane da dođu i uključite se u rad - naglašava **Camila**.

Gimnastički klub „Partizan-Komos“ razvio se iz sekcije i otprilice pet godina je stao na vlastite noge. Inicijator njegovog stvaranja i, ujedno, predsjednik kluba je **Mihajlo Brkić**, bivši gimnastičar, koji sve svoje slobodno vrijeme provodi u DTV „Partizanu“ - imamo oko 120 članova, podijeljenih u tri grupe - govori **Mihajlo Grgić**, sekretar kluba i ujedno trener. - U pripremnoj školi, koju vodi **Vesna Vranješ**, uzimamo djeću predškolskog uzrasta da bi ih selekcijom odabrali za školu gim-

nastike, odnosno takmičare. Ta politika se pokazala ispravna, pa tako danas imamo uspješnih takmičara, kao što su: **Tamara Tucaković, Jusuf Hećimović, Denis Dervišević, Jasna Smajlagić**. Veliku pomoć pruža nam Vazduhoplovni zavod „Kosmos“, a SOFK-a BiH proglasila je Banjaluku gimnastičkim centrom, pa očekujemo da dobijemo sredstva za razvoj ovog korisnog sporta. U salama DTV „Partizan“ djeluje i Džudo-klub. Nosilac crnog pojasa „prvi dan“ **Omer Memić**, je trener i ujedno najuspješniji takmičar. Zbog velikog interesovanja mladih i kod njih je osjeća nedostatak prostora i termina za trening.

Jedno od najnapornijih sportskih disciplina je svakako atletska gimnastika. Ova sportska disciplina našla je brojne poklonike, osobito među mladima. U „Partizanu“ djeluju tri muške i jedna ženska grupa, za koje njihov trener **Enver Muhahasanović**, tvrdi da su vrlo motivirane. Nekada veliki hit „aerobik“ ima sve manji broj poklonika. Da li je tome razlog napor prilikom vježbanja ili prolaz modnih trendova teško je reći.

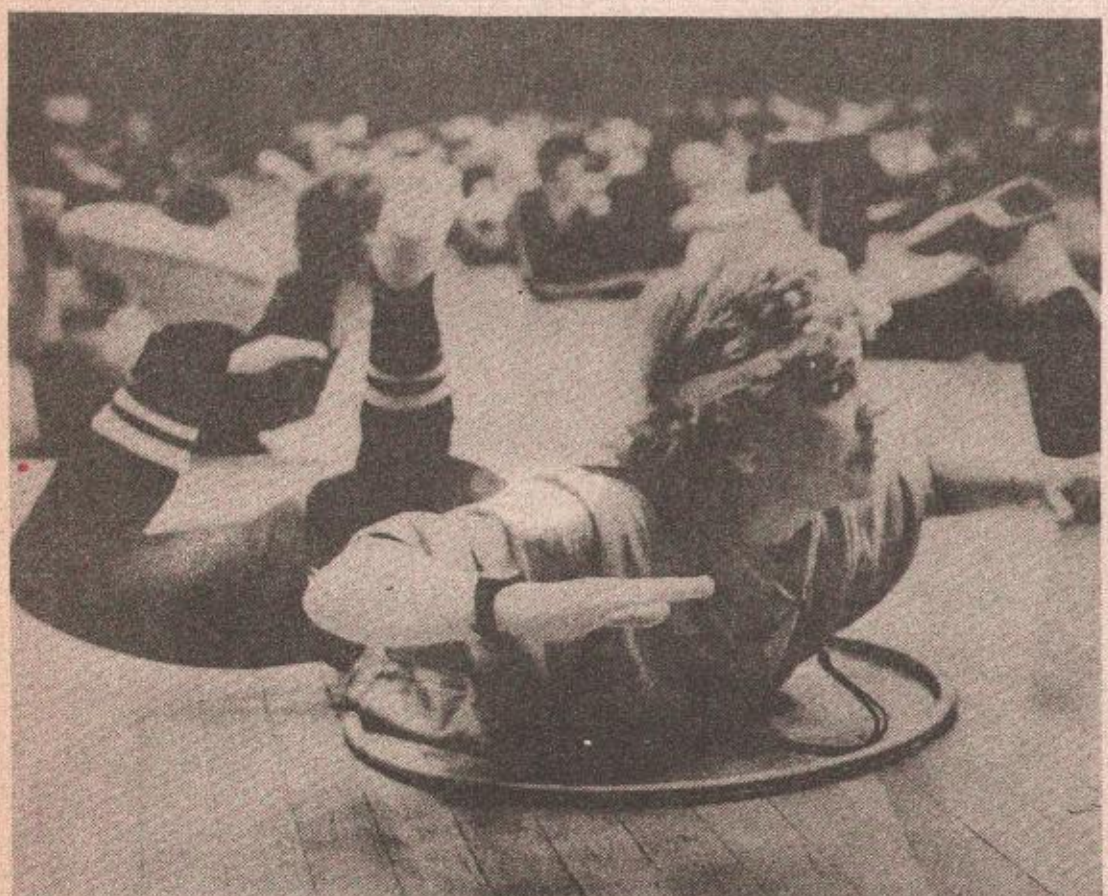
R. JUKIĆ
Snimci R. OSTOJIĆ

Denis DERVIŠEVIĆ iz Osnovne škole „Mirko Višnjić“ bez velike pomoći svoga trenera **Zeljka ŠTRPCA** izvodi salto na tlu.

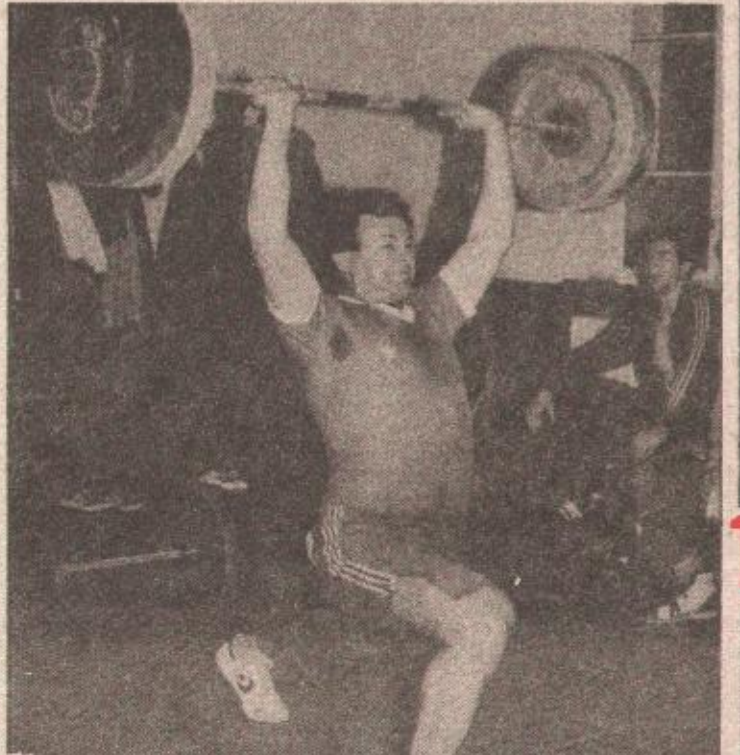
Prvakinja Bosne i Hercegovine **Tamara TUCAKOVIĆ** iz Osnovne škole „Mirko Višnjić“ uspješna je na svim gimnastičkim spravama, pa je pomoć **Mihajla GRGIĆA** gotovo nepotrebna

Ležanje na stomaku nije baš jednostavno

Polaznici džudo-škole uspješno savladaju prve tajne ovog sporta

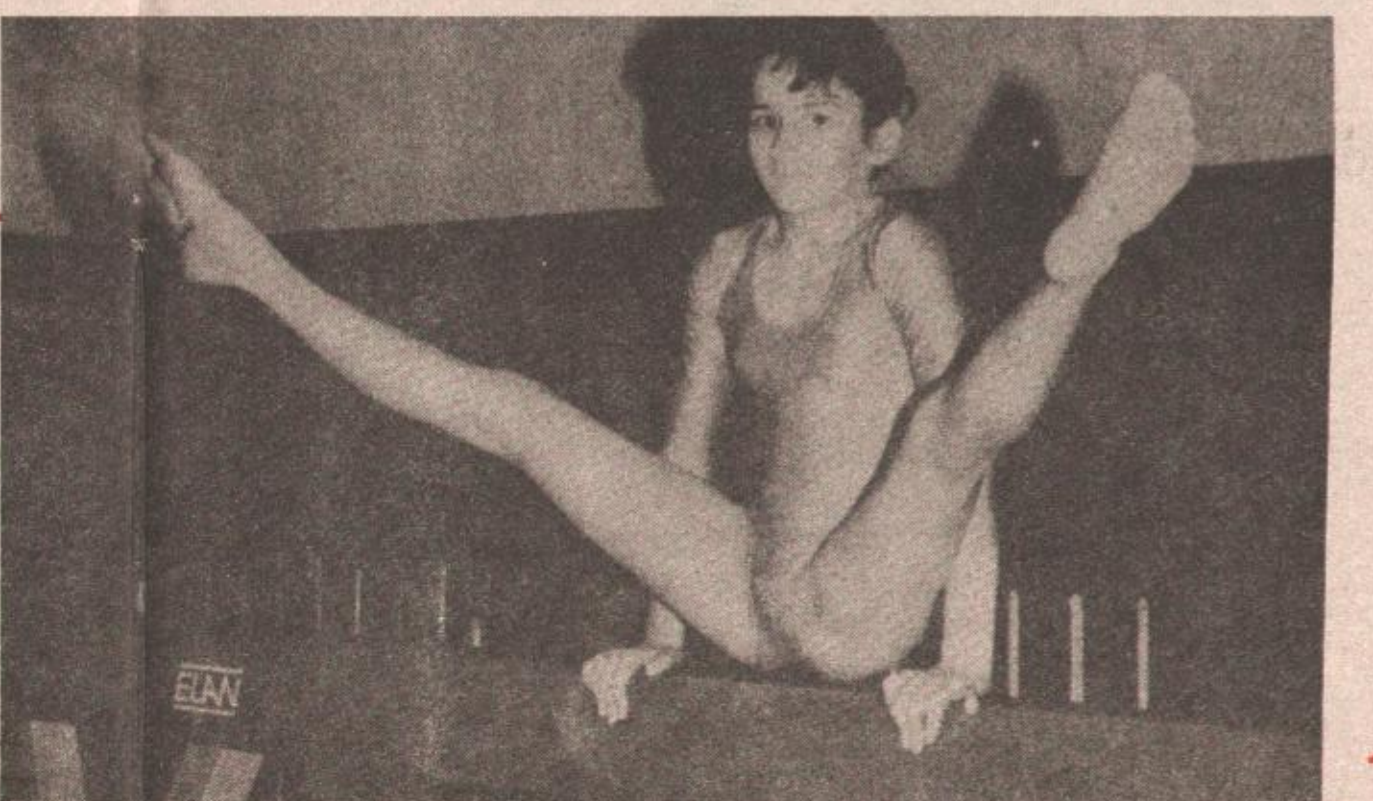
Dizač utega **Mile ŠEŠTIĆ** je neumoran na treningu

Vesna VRANJEŠ uči najmlađe početnim gimnastičkim elementima

Trener **Omer MEMIĆ** obučava mlade polaznike džudo-škole

Alma KATAJ iz Osnovne škole „Zmaj Jova Jovanović“ je jedna od uspješnih vježbačica na gredi

Trener gimnastičara **Mihajlo GRGIĆ** pomaže **Amri ĐURIŠIĆ** prilikom skoka preko „kozlića“

Sve rekreativke pažljivo slušaju svoga prednika

Početak je uvijek težak

Prof. **Camila KANTAREVIĆ** vodi veliku grupu rekreativki

„Pogled za krugom...“

„GLASOV“ KONCERT

ATRAKCIJA ZA MUZIČKE SLADOKUSCE

„Glasov“ Svijet mladih pokrenuo je ideju za susret treće vrste sa svojim čitaocima i konzumentima pop i rok — muzike. Krajem aprila održaće se koncert banjalučkih grupa. Nastupaju „Gen“, „Radio“, „Kripton“, „Dinar“, „Just musk“, „Basdans“, „Monstrum“, „Irena“, „Skupljači snova“ i Boris Relja. Svi izvođači su se u toku protekle godine nametnuli kao najbolji na banjalučkoj muzičkoj sceni. Sudeći i po tome da je nekoliko bendova već na tragu jugoslavenske afirmacije i šou biznisa, ova manifestacija će biti prava atrakcija za ljubitelje dobre muzike. O pojedinostima čućete još.

D. R.

RAZGOVOR S POVODOM: BORIS RELJA

Nema „Prljave“ muzike

Najnovija rokarska iskustva Borisa Relje bezrazložno su zabrinula pojedine poštovaoce džez i navela ih na pomisao da to znači i njegovo definitivno napuštanje dosadašnjih muzičkih opredjeljenja. Iako je njegova matična grupa „Birdland“ do daljnjega u fazi mirovanja, Relja vrlo aktivno radi s vrsnim džezistima: Ladislav Fidrli (truba), Miroslav Sedak—Bencić (saksofon—flauta), Peco Petej (bubanj) i Davor Černigoj (bas) u grupi „Super session“. Bend nastupa u zagrebačkom SKUC-u, u aprilu ide na turneju po Jugoslaviji, a na jesen će

koji naziva „muzikom zdravlja“. Tu-mači ga kao pokušaj da odstupanjem od klasičnih šema stvori muziku za opuštanje i rekreaciju, a da joj pritom ne oduzme ozbiljnost. Konačan, opipjiv rezultat, bi trebao biti LP ili kasete. Pored toga, u planu je saradnja sa koreografom Viktorom Orendijem. A rezultatove saradnje najvjerovatnije će biti novo muzičko—scensko djelo. Sviranje sa „Dinarom“ za njega je zapravo povratak roku poslije dugogodišnje apstinencije. A počeci datiraju još od prije desetak godina i vezani su za banjalučku

biti gosti na nekoliko evropskih džez festivala.

Vlada mišljenje da džezista ne smije svirati ništa drugo, jer se tako kompromituje. Ljudi vjeruju da su džez i klasika ekstravagantni. Ma, sve je to luk i voda! Jer, ako je jedan Majlis Dejvis mogao svirati i rok, a to rade i danas mnoga značajna imena džez, ne vjerujem da mi moja saradnja sa „Dinarom“ može štetiti. Naprotiv! Pogotovo što je rok već odavno prava kultura, pa ostati izvan toga znači presušivanje energije, znači jedan neopravdan hermetizam. Muzika je van svih kategorija. Svako čišćenje mi se čini sumnjivim, jer podsjeća na dvojni viktorijanski moral. Nema „prljave muzike“ i ja želim biti otvoren prema svemu.

Relja trenutno radi i na samostalnom „elektronskom“ projektu

grupu „Spektar“. Sta se od tada izmijenilo u Banjaluci?

— Sada smo negdje na razmeđu provincije i pravog grada. S jedne strane imamo mnoštvo novih grupa i zaista izvanrednu publiku, spremnu na eksperimente. To dokazuje i činjenica da se na džez—koncertu okupi i više od hiljadu gledalaca. A džez je u komercijalnom smislu zapravo marginalna pojava u muzici.

S druge strane i banjalučki mediji se otvaraju, ali su ljudi u njima još uvijek oprezni i ldu ustaljenim šemama. Treba biti atraktivniji, živahniji, polemичniji... Jer u poticanju kulture mediji imaju veliku ulogu. Od njih zapravo najviše zavisi kada ćemo od provincije postati grad.

D. RELJIĆ

ROK LEGENDE

Tina kao tornado

„Divlja dama“ pop muzike Tina Turner prolazi Evropom poput tornada - piše londonski dnevnik „Dejli ekspres“ izvještavajući o evropskoj turneji popularne pjevačice.

Odjevena u nešto malo kožne odjeće i mikromini suknju, ona pjeva i igra tako da prosto izluduje slušaoce i gledaoce na koncertima, od kojih se mnogi nisu još ni rodili kada je ona već gospodariła muzičkom scenom“.

— piše ovaj list.

„Kraljica roka“ sada ima 45 godina, ali je već poslije njenog prvog evropskog koncerta u Cirihu (Zurich) bilo jasno da je ona još uvijek prva dama moderne zabavne muzike. Evropska turneja Tine Turner je kruna čitavog niza uspjeha koje je postigla tokom protekle 1984. godine, u kojoj je prodato više od šest miliona long—plej ploča sa njenim pjesmama i u kojoj je osvojila čak tri nagrade „Gremi“, najvećeg priznanja u zabavnoj muzici, koje u ovoj oblasti znači isto što i slavni „Oskar“ u svijetu filma.

● Prošla je godina od tragične smrti MARVINA GEJA. Muzički svijet će obilježiti ovu godišnjicu prikazivanjem odlomka sa Marvinovih koncerata, a istovremeno, izaći će i knjiga o ovom crnom pjevaču soula.

● Talentovani GORDAN SAMEV (umjetničko ime STING) debitovao je na britanskom „RADIO 4“ radio—dramom koja predstavlja novu obradu romana „Gormengast“, Marvinina Pikea.

● Album o kome se ovih dana mnogo priča je novi album MIKA DŽEGERA, a prva stvar na ovom LP—u nosi naziv „DŽAST ENADERNAJT“. Kao pratnja, na akustičnoj gitari, čuće se Džef Bek.

● Ovogodišnji dobitnik „Oskara“ za najbolju pjesmu je Stiv Vonder. Pjesma se zove „Nazvao sam te da ti kažem da te volim“, a pojavila se u filmu „Žena u crvenom“.

● Njemački muzičari su napravili singl ploče (prihod ide za Etiopiju) po ideji BEND AIDE, a učestuju, pod vodstvom Džim Rekeeta: BAP, NENA, SPLIT, UDO L. ALFAVAJL.

● Eregović—Čolić pod krovom svog „KAMARADA“ pripremaju novi projekat i snimanje materijala za sarajevsku grupu VALENTINO.

● ZDRAVKO ČOLIĆ je snimio TV šou, a uspješno je realizovan u saradnji novosadske i sarajevske televizije. Sljedeći zajednički projekat ovih dviju TV kuća je snimanje šou—programa ELVISA DŽI KURTOVIĆA.

● Da voćna salata može biti ne samo ukusna već i rado slušana potvrđuje novi hit OLIVERA MANDIĆA. „Mandarina i banana“. Slobodnom Oliveru u ovoj pjesmi svesrdno pomaže „bolja“ i sve slobodnija polovina DENIS I DENIS, Marina Perazić.

● DAJER STREITS će se od 6. 4. do 13. 4. nalaziti na odmoru u Dubrovniku, a od 13. do 26. aprila u Splitu će raditi na novom programu. Njihovi koncerti zakazani su za 11. maj u Beogradu, dan kasnije u Zagrebu, a 13. maja u Ljubljani.

● Hanka Paldum je promijenila samo diskografsku kuću (sada je to JUGODISK), a da nije i osjećaj za dobru pjesmu potvrđuje i novi album „NEMA KAJANJA“, koji je izašao u dijamantskom tiražu.

● OMER LIVNJAK, nakon posljednjeg uspjeha sa „Lejtom“, svojom novom pločom i pjesmom „Hasanaginica“ nada se još većem uspjehu. Eto prilike da oni, koji nisu čitali „Hasanaginicu“, mogu bar da je čuju.

M. P.

TOP—LISTA

DOMAĆA:

1. DA TE BOGDO NE VOLIM — „Bijelo dugme“
2. POGLEDAJ DOM SVOJ ANDELE — „Riblja čorba“
3. MANDARINA I BANANA — Oliver i Marina
4. LJUBAV JE JAKA — „Elvis J. Kurtović“
5. DŽOGING — „Bombaj štampa“

STRANA:

1. EASY LOVE—Phil Bailey and Phil Collins
2. ALL CRIED OUT—Alison Moyet
3. VALOTTE—Julian Lenon
4. JULIA — „Eurythmics“
5. I WANT TO KNOW WHAT LOVE IS—„Foreigner“

NARODNA:

1. ZOVEŠ ME NA VINO—Miroslav Ilić
2. NEMA KAJANJA—Hanka Paldum
3. RECI MI SVE ŽELJE—Sinan Sakić
4. HVALA TI ŠTO POSTOJIŠ—Dobrirovi Topalović
5. HEJ LJUBAVI U DALEKOM GAJU—Halid Muslimović

PET NEZABORAVNIH:

1. SEPTEMBER SONG—Nat King Cole
2. THE MAN I LOVE—Sarah Vaughan
3. NARCISI PLAČU LJUBAVI—Miki Jevremović
4. MONEY—Pink Floyd
5. THE SONG IS YOU—Frank Sinatra

RADIO—BANJALUKA

ZABAVNA

1. ZLATO MOJE ZLATANE—Neda Ukraden
2. SE MI INNAMORO — „Richie Poveri“
3. SUADA—„Plavi orkestar“
4. TI SI MI U KRVI—Zdravko Čolić
5. ZA ESMU — „Bijelo dugme“
6. ONE NIGHT IN BANGKOK—Murray Head
7. PETRE DIVLJI VETRE — „Novi fosili“
8. WHEN THE RAINX BEGINS TO FALL—J. Jackson and P. Zadora
9. SIGNALI U NOĆI — „Film“
10. TINA I MARINA — Daniel

NARODNA:

1. PLAKAO SAM PLAKAO—Miroslav Ilić
2. BEZ TEBE JE GORKO VINO—Duško Kuliš
3. Anita — Halid Muslimović
4. UDI MI U TRAG—Biljana Jeftić
5. ŽIVJELA LJUBAV—Mitar Mirić
6. KAKO JE SAMO LIJEP—Snježana Komar
7. IMAM DEČKA NEMIRNOG—Dragana Mirković
8. MANI ZEMLJU KOJA BOSNE NEMA—Lepa Brena
9. Nataša—Dragi Domic
10. RASTANAK—Ajnur Serbezovski

Pripremio: M. Pervizović

TOP 20 Albumi

1. (1) BIJELO DUGME —

Bijelo dugme

2. (6) TVOJE I MOJE GODINE

— Novi fosili

16. (18) PARNI VALJAK (kompilaci-

ja) —

Parni valjak

17. (17) KAD DINAR DOĐE NA

VLAST —

Dinar

18. (—) ZA TVOJE OČI —

Dorian gray

19. (16) ROSES FOR A GENERAL

Laza Ristovski

20. (—) SAD ILI NIKAD —

Alma Ekmečić

„VENOVA“ TOP - LISTA

Na „Venovoj“ top—listi 20 najprodavanijih albuma (kako tvrde sastavljači) banjalučki „Dinar“ se nalazi na solidnom 17. mjestu. Ako je tako sada, pitamo se šta će tek biti „Kad dinar dođe na vlast“ zaista dođe u prodavnice ploča.

„PLAZMA“ NA 24 KANALA

Studio „Plazma“ je bogatiji za novu dvadesetčetvorokanalnu miksetu. Konstruisao ju je Zoran Todorović, a izradena je uz pomoć „Čajavčevog“ inženjeringa. Njena „trgovačka“ vrijednost je oko milion dinara. Trenutno Zoran i njegovi asistenti Boro Dražić i Čedomir Marković imaju pune ruke posla. Nova mikseta treba biti montirana u toku sljedeće sedmice.

D. R.

NAGRADNA IGRA

ZA TAČAN ODGOVOR — PLOČA

Na ljubitelje muzike i nagradnih pogađanja nismo zaboravili ni ovog mjeseca. „Svijet mladih“ i Turistička agencija „Putnik“ nagradiće kao i do sada gramofonskim pločama najsretnije i najsretnije. Potrebno je samo da se što prije javite redakciji „Glasa“ (Ulica AVNOJ-a 93, Banjaluka, za „Svijet mladih“) s tačnim odgovorom.

Pitanje: Kako se zove grupa, ovogodišnji pobjednik festivala u San Remu?

Odgovor:

Ime i prezime: _____

Tačna adresa: _____

PUTNIK

poslovnica Banjaluka
Budite putnik agencije Putnik

NARKOMANIJA IZMEĐU MITA I STVARNOSTI

OKRUGLI STO U REDAKCIJI „GLASA“

Mijenjati shvatanja i zakon

● Ako bi se i posjedovanje (a ne samo rasturanje) droge karakterisalo kao krivično djelo, efekti bi sigurno bili mnogo veći

● Problem uvijek počinje u porodici i školi, a ni jedni ni drugi ne nalaze načina da mladom čovjeku pravovremeno priteknu u pomoć

● Pravi problemi nastaju i kada se liječeni narkoman treba da uključi u normalan život, jer ga u društvu mladih i na posao teško primaju

Zakonska nepreciznost, vjerovatno, umnogome doprinosi da ljudi iz „kruga droge“ vješto koriste svaku svoju šansu. Zapravo, kažnjivo je rasturanje droge, a ne i posjedovanje.

— Zašto se kao krivično djelo ne bi prikazivalo i posjedovanje droge - kaže Milica Cvijanović - Kapisoda. — Imam recept za otkrivanje rasturača (ljepše ime davalac) droge. Kada bi se posjedovanje tretiralo kao krivično djelo, ako, recimo, imam drogu, dobro bih razmislila kome je mogu dati. U stvari, u našoj akciji treba otići i dalje. Zašto se u školske programe ne može uvesti čas na kojem bi se droga demistifikovala. Zašto malo djeteta ne uzme esenac da pije? Zna dobro da je to otrov, pa zašto da ne zna da je i droga otrov.

Narkomanija - „porodična“ tajna

Ahmet Šeranić ukazuje na raširenu pojavu da dobar dio sintetičkih narkotičkih sredstava polazi iz medicinskih ustanova, gdje još uvijek nema dovoljno ređa, jer pojedini farmaceutski radnici ne znaju dobro ili ne izvršavaju svoje obaveze.

— Preventivna akcija bi sigurno imala više uspjeha da roditelji ne kriju da im je dijete narkoman. To je primitivno ponašanje. Znam neke koji su čitali i po tri godine, a onda obično bude kasno - iznosi svoja zapažanja Kapisoda. — Roditelje treba podsticati da kroz ovo koordinaciono tijelo, ako se oformi, kažu slobodnije šta ih tišti. Škola nema snage da to kaže, jer vidimo, prijeti joj se sudom. Jedna anketa bi sigurno pokazala da se porodična tajna krije najmanje dvije godine.

Novo identifikacione mogućnosti

Učesnici u razgovoru su saglasni da problemi počinju u školi i porodici, a nijedni ni drugi ne nalaze načina da mladom čovjeku pravovremeno priteknu u pomoć.

— Zadatak (ne znam koga) treba da bude takav da omogući mladima čitav spektar identifikacionih mogućnosti. Tre-

ba razmisliti koliko je korisno da se u javnosti eksponiraju kao identifikacioni objekti rok zvijezde i slični, a ne književnici, afirmisani mladi radnici, sportisti. Dakle, potrebno je usmjeravanje ka pravim vrijednostima, da imidž mladih ne bude onaj koji puši marihuanu. Društvo treba dobro da razmisli šta da ponudi tom mladom čovjeku, jer je mladost kao životna dob veoma značajno pitanje identifikacije - kaže Enes Kušmić.

Pravo osvješćenje (prije svega roditelja) dolazi tek kada stigne poziv iz suda. Do tada mnogi nisu mogli uočiti neobično ponašanje svog djeteta, a već su suočeni sa alarmantnim pozivom da pomognu.

— Radi se obično o djeci koju roditelji ne vide - kaže Milosava Miladinović. Kako se može desiti da se bar ne upita zašto miris, ili kći usred ljeta nosi košulju sa dugim rukavima. Drogiranje košta. Kako ne primijeti da im nestaju vrijednosti iz kuće? To se može dešavati jednostavno zato što u

UČESNICI
„OKRUGLOG STOLA“

Za „Glasovim“ okruglim stolom o narkomaniji sjedili su: Enes Kušmić, neuropsihijatar, šef odjela za bolesti ovisnosti Psihijatrijske klinike u Banjaluci, Milosava Miladinović, profesor biologije u Školi za obrazovanje kadrova u oblasti kulture i umjetnosti Banjaluka, zatim Ahmet Šeranić, inspektor Međuopćinskog SUP-a i Milica Cvijanović - Kapisoda, sudija Opštinskog suda u Banjaluci.

važnoj razvojnoj dobi svoga djeteta oni jure za karijerom, parama, zaboravljajući da treba da uz to pokažu i malo ljubavi. Smatram da čovjek nije uspio u životu, bez obzira na zvanje i titulu, ako nije pravilno odgojio svoje dijete.

Problem je, dakle, i kod izopačenog sistema vrijednosti. Umjesto obrazovanja, pred njim su drugi kriteriji srećnog života: laka zarada... i sve to uz filozofiju „daj mi sve i to odmah“.

— U određenoj dobi roditelj mora biti prijatelj, onda kada to njegovo dijete priželjkuje. Ako nema vremena, ili ima patrijarhalne nazore, gubi ga. Ono tad prijate-

lja traži na ulici. Zašto vrijednost s kojom se treba identifikovati ne bude baš otac, ili mati? Jer, njihov sin, ili kći tada neće roditelja, nego prijatelja, i ako nije spreman da se druži, objašnjava uči, poznaje njegove omiljene rok-grupe, naravno da će propustiti šansu koju mu dijete pruža, objašnjava svoje videnje ovog problema sudija Kapisoda. — Ako sve krene neželjenim pravcem i kada dođe do suda, obično ćujem objašnjenja: „nisam mogao vjerovati“, ili „pa, ja sam njega tukao, ali džaba“

Razumijevanje, humanost, entuzijizam...

Za porodicu narkomana karakterističan je nedostatak ljubavi. Kućna atmosfera odiše hladnoćom. Problemi su nedorečeni, a ne postoji ni želja da se riješe. Zato i ne

ŠTA KAŽU MLADI

Među učesnike „okruglog stola“ pozvali smo i predstavnike omladinske organizacije u Banjaluci. Oni su se odazvali, ali sa dva dana zakašnjenja. Ipak, sa Goranom Bobar, članom Predsjedništva OK SSO i Sandrom Balvanović, članom Komisije OK SSO Banjaluka za ONO i DSZ vodili smo ugodni razgovor o neugodnom problemu, koji je prvenstveno vezan za mlade, jer nema starih narkomana.

— Prošle godine, početkom oktobra, imali smo sašatanak Konferencije i razmatrali ova pitanja. Mjesec dana nakon toga utvrdili smo zadatke i uputili ih u sve OOSO i društvene organizacije koje okupljaju mlade. Njihov zadatak je bio da razrade operativne zadatke. Neki su to već i uradili - kaže Goran Bobar. — Udarni zadatak su djelovanje mladih u svojim osnovnim organizacijama. Teškoću predstavlja to što nikako ne možemo dobiti podatke ko su ti naši vršnjaci narkomani. Bez toga i naša akcija se svodi na prepoznavanje

treba da čudi što takva atmosfera utiče na konstataciju ličnosti djeteta, koje u nedostatku ljubavi, između brojnih pogrešnih izbora, odluči da postane narkoman. Ima puno istine i u razmišljanjima da se djeci puno vjeruje, ali je veća opasnost ostavljati dijete samo dok se trči za afirmacijom u društvu. Ljubav se kompenzuje poklonima, novcem, uz obrazloženje: „Sve radim zbog tebe“.

— Roditeljima treba reći da se ne boje droge nego sebe i svog ponašanja prema djetetu - poručuje Kapisoda. — Kao sudija, to dijete vidim na suđenju, i ponovo, ako napravi recidiv. Dalju sudbinu ostalih ne

znam, ne znam šta je bilo s njima za vrijeme liječenja. Problem je što niko ne provjerava da li je narkoman izliječen. Za to bi bila potrebna neka institucija, koja bi pratila tok liječenja. Ovakvo, za sud kao organ, narkoman je samo predmet. Mi, zapravo, imamo dobar zakon, ali mu ustanove nisu prilagođene.

Za „okruglim stolom“ je prevladalo mišljenje da za liječenje nije u tolikoj mjeri potrebna specijalizacija koliko humanost, razumijevanje i entuzijizam. Pravi problemi nastaju kada narkoman treba da se uključi u normalan život, jer ga njegova prošlost diskvalifikuje kao radnik. Tako je na poslu, a ni roditelji svojoj djeci ne preporučuju druženje s takvim („nemoj s njim, on je narkoman“).

Veliki problem je za sada povezivanje raskidanih niti saradnje svih onih koji se suočavaju sa narkomanijom. Poneko od tih mladih ljudi nakon dva-tri kušanja i sudara sa zakonom odustane i završi normalno fakultet.

„sumnjivog ponašanja“ u školi, mjesnoj zajednici, tamo gdje mladi žive i rade, da takve dovodimo u omladinske organe i približavamo ih našoj aktivnosti. Imali smo uspješan pokušaj u Tvornici obuce „Bosna“ da pridobijemo jednog takvog omladinca.

Sandra Balvanović smatra da mnoge teškoće dolaze otud što se još uvijek na narkomaniju kod nas gleda kao na delinkvenciju, a ne bolest.

— Ako ne stvorimo uslove gdje ćemo liječiti narkomane, kako da ih izliječimo. Uobičajena je reakcija na programe idejno-političkog osposobljavanja mladih, koji dolaze u sve škole, a u kojima se obrađuju problemi narkomanije, delinkvencije, alkoholizma, pušenja: „Zar i ove godine isto?“ Mislim da bi svaka nadležna institucija morala uraditi, nisu dio posla. Ovdje se treba pitati i kakav je uticaj mladih. Prvo to treba podići na jedan nivo, a onda se boriti za svakog mladog čovjeka.

Poslije razgovora sa inspektorima SUP-a - a neko bi morao preuzeti dalju brigu, jer ni roditelji, očito, nisu sami u stanju da izađu na čistac. Vjerovatno bi prirodan put iz prostorija SUP-a bio usmjeren do dispanzera za bolesti ovisnosti, gdje vode računa da se mladom čovjeku ne naškodi, da se olako ne nazove narkomanom. Bez tog nadopunjavanja institucija i čvršće povezanosti, bez potpunijeg društvenog uticaja, novopečeni narkoman je prepušten sam sebi, a poznato je da takav čovjek što god više pada u ovisnost gubi volju da se bori za vlastiti život.

(Kraj)

Gospoda Ferer je ušla u sinovljevu sobu i prišla stociću kraj kreveta. Majk je bio okrenut zidu, a tanjir se jelom stajao je vetaknut.

— E pa neće moći tako, mali moj - prošaputala je nagnavši se njemu. Prodrimala ga je za rame. — Odmah pojedi ovo!

Majk se okrenuo i nervozno je pogledao.

— Ostavi me, molim te, na miru. Nije mi do jela.

— Zar si se ponovo iznervirao na poslu. Lijepo ti je otac govorio da se okaneš te policijske škole i da se baviš nekim mirnijim poslom.

— Zar je trebalo da kao i on cio život provedem s iglom i koncem u ruci. Skoro je oslijepio, ugađajući drugima.

— On se bavio časnim poslom, sine, i da je sreće da si krenuo njegovim stopama.

Mladić je napravio neku grimasu i mrzovoljno opustio ramena. Gospoda Ferer nikako nije mogla da se pomiris tim da joj sin radi u policiji, ali je često voljela da joj ispriča poneku anegdodu.

— Hajde, reci mi u čemu je problem. Ne mogu da ti pomognem, ali će ti biti lakše.

— Dogodilo se neko ubistvo - prošaputao je, a zatim se počeo po kosi i zijevnuo. — Pusti me, spava mi se.

— I ja bih željela da znam šta se dogodilo - doviknu gospoda Ulson, zastavši na pragu. Bila je to dobra prijateljica gospođe Ferer i svake večeri je svračala kod njih na čaj.

Majk je pokušao da ih se oslobodi, ali dvije žene, željne razgovora, bile su uporne, tako da Majk nije više imao kud. Ogrnuo je kućni mantil i sjeo u fotelju pod prozora.

— Poslije ćete otići, zar ne?

— Naravno! - reče gošća. — A sutra ću ti spremiti onaj tvoj omiljeni kolač.

Majk se usiljeno nasmijeo. Taj kolač je volio samo dok je bio klinac, ali gospođa Ulson to nije mogla da razumije.

— Ubijen je poznati maneken Smit Loren-

Kratka priča

K. DOJLS

Makaze

rekao je. — Zločin se dogodio u modnom salonu, skoro naočigled prisutnih.

— Pa kad se to dogodilo? - upita njegova mati.

— Danas prije podne... negdje oko deset.

— Dobro, sine, a zbog čega si toliko nerviraš. Normalno je da ne možete pronaći ubicu za tako kratko vrijeme.

— Nije normalno! - uzviknu nestrpljivo mladić. — I nemoj da me prekidaš. Prvo me gnjavite da vam sve objasnim, a kada počnem, stalno me nešto zapitkujete.

Problem je u tome što su poslije zločina, odmah zatvorili vrata i pozvali policiju. Niko nije mogao da izađe... znači rješenje slučaja je u tom prokletom salonu. Maneken je ubijen makazama, ali ih nismo pronašli. I to me, upravo, najviše izvodi iz takta. Vlasnik salona je pokušao da nam pomogne, ali sve je bilo uzalud. Napravili smo rusvaj, ali makaze kao da su isparile.

— Koliko ih je bilo u salonu kada se to dogodilo? - upita tiho, skoro bojažljivo gospođa Ulson.

— Četvoru! Taj maneken, zatim jedna njegova kolegica, jedan službenik i vlasnik salona. Da, bio je i neki majstor, električar.

— Da li je mogla da ga ubije ta njegova kolegica? Mislim da je potrebno dosta snage da bi se nekom nanijela smrtna rana makazama - reče gospođa Ferson.

— Ma ta manekenka je kao vejk... šaka jada, vjetar bi je oduvao. Ona nikako nije mogla da ga ubije. Ostaju trojica muškaraca, mada je taj električar iz servisa i prvi put je došao u salon. Doduše, to ne mora ništa da znači. Tek ćemo obaviti detaljna saslušanja.

— Da li ste saznali nešto više o manekenu i ostalima? - upita Fersonova. — U stvari, hoću da te pitam da li ste naslušali, kako se ono kaže... ah, da! Postoji li motiv?

— Postojali Maneken, službenik Tejlor i vlasnik salona, gospodin Rejton imali su pomiješane račune. Rejton je bio zvanično vlasnik, ali su u taj posao znatan dio novca uložila i ostala dvojica. Prvi utisak je da sve to ima veze s novcem. Smit Loren je izgleda namjeravao da povuče svoj dio novca i da se udruži s nekim drugim.

— Isključio si mogućnost da je zločin počinila ta djevojka. Šta je s električarem? Da li ste i njega eliminisali?

— Niko nije isključen. Tačno je da je ta manekenka sva prozračna i minijturna, ali nikad se ne zna. Opasne su ti te male ženke.

— Da li su tvoje kolege i dalje u salonu? - upita gospođa Ulson.

— Da. Traže makaze... ali ne vjerujem da će ih naći. Dok sam ja bio, samo što nismo objavili plač. Pošto sam u salon otišao direktno iz noćne smjene, nisam mogao više da izdržim. Otišao sam, a njima kako bude.

— Ipak te ne razumijem - dobaci njegova majka. — Malo prije si bio kategoričan da ta manekenka nije mogla da ga ubije, a sada ispade da je i to moguće.

— Čudna sil! To je bila moja ocjena odoka. Možda se ta mala bavila nekim sportom... pretpostavimo da zna karate. To joj ne piše na čelu. Uostalom, najveća zagonetka su te makaze.

— Ja mislim da su vam makaze sve vrijeme stajale ispred nosa - dobaci gospođa Ulson.

— Kako možete tako nešto da tvrdite - pobuni se Majk. — Salon je sačinjen od tri male

prostorije i skoro da nema namještaja. Već sam vam rekao da smo bili detaljni.

— Mogu da tvrdim - reče Ulsonova. — Pokušaću da ti objasnim. Kao prvo, skoro je nevjerovatno da je zločin mogao da se dogodi u tako malom prostoru gdje je bilo više ljudi. Recimo da su se ubica i ubijeni našli na trenutak sami u jednoj od soba. Čim ga je ubio, ubica je bio opsjednut samo time da sakrije te makaze. Sigurno je prvenstveno htio da ih ukloni iz prostorije u kojoj je ostao mrtav maneken, jer je znao da ćete to najdetaljnije pretražiti. Ako je on izašao, nije više imao vremena da smisli nešto. On je čušno makaze na prvo mjesto koje mu se našlo pod rukom. Što se sve nalazi u tom salonu?

— Pa ima samo nekoliko radnih stolova, mali salonski komplet i nekoliko lutaka koje bi trebalo da stoje u izlogu. Upravo je trebalo da ih postave.

Gospođa Ferson i gospođa Ulson se pogledaše.

— Pa stvar je jasna. Makaze su u lutki! - uzviknu Ulsonova.

— Kako to mislite. Ja sam ih lično ispio. Imale su odjeću na sebi.

— Ali, mladiću one su šuplje!

— Sigurni ste? - upita Majk, prišavši telefonu.

— Naravno. Na leđima se nalazi otvor i to ne tako mali.

Majk je odmah okrenuo broj telefona u salonu i potražio kolegu inspektora Aleka.

— Alek, provjeri lutke! Možda su makaze u jednu od njih. Znaš, one su šuplje i imaju otvor na leđima. Toga se nismo sjetili.

— Ko kaže da nismo odgovori Alek. - Upravo smo ih izvadili iz lutke.

— Odlično. Ako doznate još nešto, javi mi. Zdravo - spustio je slušalicu i nasmijeo se.

— Lukave ste, nema šta.

— Pa to je bilo tako jednostavno - reče gospođa Ulson, odmahnuvši rukom.

ZENIČKI FUDBALSKI KOKTEL

SLATKI ŽIVOT „ZVIJEZDA“

● Uveliko se govori da su pojedini fudbaleri, članovi Jugoslovenske reprezentacije, za vrijeme priprema u Stojčevcu odlazili u „besane noći“

U prikladnoj publikaciji, izdatoj povodom fudbalske utakmice Jugoslavija — Luksemburg, o Zenici je, na jednom mjestu, zapisano i ovo:

„U Zenici su stasali brojni šampioni rada. Među njima i najbolji kovači u Jugoslaviji — Slavko Petrović, Stevo Šlegić, Slavko Ubiparipović...“

Uoči fudbalske predstave, vjerovalo se da će Jugoslaveni u ovom gradu iskovati visoku pobjedu, čime bi se, po gol-razlici, izjednačili sa konkurentima za prvo, odnosno drugo mjesto u grupi. Međutim, takva pobjeda je, eto, izostala: „plavi“ nisu razočarali samo televizijske gledaoce već i svoje domaćine, Zeničane.

Moramo reći: Zenica je zaista fudbalski fenomen! U bilo kojoj drugoj sredini, susret Jugoslavija — Luksemburg ne bi izazvao toliko interesovanje, kao što je to bilo u Zenici: na Bilinom polju sleglo se najmanje 30.000 posmatrača, iz Zenice i okolnih mjesta. Gledajući, od 15 sati, ljudsku rijeku koja se slivala ka stadionu, prisjetili smo se prethodnih utakmica, recimo Jugoslavija —

— Ko to kaže da treba mijenjati himnu! — bio je kratk, u svom komentaru, Ivica Andrijević, nekadašnji fudbaler Borca, danas ugledni privrednik u Kaknju.

xxx

Zbog gungule u Zenici, koja je trajala danima, Mušović je sve fudbalere Čelika, u utorak ujutro, pokupio i odveo u Busovaču. U tišini gradića podno Tisovca, u miru motela „Tisa“ mladići su održali tri treninga. U motelu se okupilo i veće fudbalsko društvo. Pričavali su se minuli događaji, a na tapet je došao čak i Miroslav Čiro Blažević, novoimenovani trener Prištine.

— Čiro ko' Čiro: tvrdi, na sav glas, da od Prištine nije dobio ni dinar za dolazak, već da nagradu očekuje kada klub zadrži u Prvoj ligi. Međutim, pouzdano se zna da mu je u beogradskom „Interkontinentalu“ na ruke isplaćeno 800 miliona dinara! — govorio je, više nego ubjedljivo, jedan iz tog društva, navodeći, čak, i ime čovjeka, predstavnika Prištine, koji je Blaževića „darovao“ milionima.

Prijem u Kombnatu

Holandija u Zagrebu, u borbi za treće mjesto Kupa nacija (1976), kada su mnogi stadioni zvrjali prazni!

— Ovo ne bi trebalo da vas čudi! — govorio nam je Džemaludin Mušović, danas trener Čelika, nekada internacionalac Sarajeva, odnosno Hajduka. Zenica živi za fudbal. U to sam se lično uvjerio. Kada, ponedjeljkom, saberem broj gledalaca na ostalih osam drugoligaških susreta, ne bude ih koliko ih dođe na Bilino polje. Evo, siguran sam, na primjer, da će utakmicu Čelik — Leotar iduće nedjelje pratiti 15.000 poklonika fudbala. I za mene je Zenica, što se toga tiče, svojevrsan fenomen.

Reprezentativci se mećurizima

Reprezentativni susreti su, istovremeno, prilika da se okupe ljudi od fudbala, da se razgovara, predviđa, nagada...

— Nakon ovako bleđunjavaigre, Milošu Milutinoviću ne preostaje ništa drugo nego da pod zastavu pozove nekoliko fudbalera, koji se, inače, ne nalaze na priprema. Sigurno je da će doći Zajec, a treba očekivati hitan poziv Halilhodžiću i Peruzoviću. Možda da se odluči i za B ahtića, a ni Mlinarić nije daleko od reprezentacije... glasno je razmišljao Miroslav Radojčić, zlatno pavo „Politike“, koji je u Zenici bio gost domaćina i organizatora.

xxx

Po ustaljenoj tradiciji, i na Bilinom polju je prvo intonirana himna Luksemburga, a zatim Jugoslovenska svečana pjesma. Radnička Zenica, onih 30.000 ljudi, gotovo kao jedan otpjevali su „Hej, Sloveni!“

Na trening utakmici Jugoslavija — Željezničar, momci sa Grbavice su „plavim“ održali pravu lekciju. — Što se čudite: Zeljo je evropski, a reprezentacija balkanski tim.

xxx

Izveštači koji su danima pratili pripreme i zbivanja u reprezentaciji i oko nje, intimno su predviđali da je izabranici Miloša Milutinovića u Zenici igrati onako kako su upravo igrali: tromo, bez snage, apatično, gotovo nezainteresovano.

— Nažalost, naši fudbaleri su samo po primanjima profesionalci! — govorio je Ahmet Pašalić, izveštač „Oslobođenja“. Novi multimilioneri su zaokupljeni samo i jedino novcem, otvaranjem kafića, odlaskom u inostranstvo. Fudbal ih najmanje interesuje. Daleko su više privrženi Bašćaršiji i „slatkom životu“, nego li obavezama prema reprezentaciji.

Limun PAPIĆ

SPORT U ANEGDOTAMA

NOVA GODINA

Pedesatih godina prvenstvo milicije u atletici održano je u Novom Sadu po nesnosnoj avgustovskoj vrućini.

Dugoprugaš Drago Dado Dopudža, kasnije rukometni i fudbalski arbitar, poslije trke na 10.000 metara jedva je prošao kroz cilj, ali je dugo nakon toga stalno ponavljao:

— Sretna nova godina! Sretna nova godina!

BIJELA KIŠA

U jesen 1950. godine trener fudbalera Borca postao je mađarski emigrant JUHAS, koji se stalno morao da muči sa srpskohrvatskim jezikom.

Na putu za Makedoniju, Banjalučani su prolazili obroncima Šare, a po vrhovima ove planine uveliko je već bilo zabijelilo. U zoru, probudio se i Juhas. Kada je, kroz prozor, ugledao vrhove Šare, budio je igrače vičući:

— Pala bijela kiša!

ODŽAK

Tokom zime 1959. godine fudbaleri banjalučkog Borca pripremali su se za proljetni dio prvenstva u Drugoj saveznoj ligi, a posebna pažnja bila je usmjerena na utakmicu sa zagrebačkom Lokomotivom koju je, inače, tada sjajno predvodio napadač Odžak, strah i trepet za sve odbrane. Zajednički boravak na moru iskorišten je, takođe, i za održavanje predavanja o aktuelnim političkim zbivanjima, kod nas i u svijetu. Poslije jednog od tih časova, predavač se obratio Muhamedu Kulenoviću Bilom, beskompromisnom beku Borca.

— Bili, šta ti misliš o svjetskim zbivanjima, o kojima sam govorio?

— Da vam pravo kažem, ja stalno mislim samo na Odžaka i kako da ga umirim! — kao iz puške odgovori popularni bek Borca.

HUMORISTIČKO POETSKI ZAPIS

PROLJEĆE S BORCEM

U „Orhideji“, stjecištu banjalučkih fudbalskih zaljubljenika, u bašči, na toplom suncu, sasvim idilična slika. Dok pirkra okolo stolova blag povjetarac novinara COCU podilazi sportski žmarac, jer on je u svoj vremeplov već zapis'o da je poput vjetra još jurio LISO, LISO, nekad čuveno „Borčevu“ krilo protiv kojeg odbrane nije ni bilo. Prolaze auta i nešto je prašine u bašču stiglo. MIŠO BAJA pamti koliko se prašine oko BUKOVIĆA diglo. Sad, prošlo je dosta vremena i đavo će ga znati, ali sve mu se čini da su u igri bili i advokati. Zagledan u dolutali sunačno zlatni zračak SMIL ALAGIĆ priziva prvu ligu, odnosno Čačak. I dok vlasnik „Orhideje“ okreće mladog janjca ALAGA slaže slike satkane od slavija i šampanjca. TOMO MARIĆ posmatra još gola stabla sa strane i kao da misli na koje nam je fudbal pao grane. A onda mu sinu, ugledavši dva tek rođena pupa: — Nećemo valjda dugo biti druga liga, Zapadna grupa! Sa Sehitlu-ka nadire proljeće, već smjelo stupa. Dugo pričamo o „Borcu“, drago nam da smo skupa.

Alija KAPIDŽIĆ—ALKAP

NA KRAJU SMUČARSKJE MURATAGIĆ, TRENER KLUBA

ZLATAN MURATAGIĆ: Smučarski zaljubljenik

Kompjuter u službi skijanja

● Samo zahvaljujući stručnom, najsavremenijem radu s mladima, u jedinom banjalučkom smučarskom klubu ostvareni zapaženi rezultati ● Neophodne aktivnosti tokom cijele godine, ljeti na koturaljkama, u jesen i proljeće na biciklu, zimi na skijama ● Osnovna škola i MOI moraju biti baza, iz koje će se izabrati najbolji ● Ni dinara naknade za rad u klubu...

Protekla smučarska sezona je već za nama. Istina, zima je ovaj put dugo pokazivala svoje pravo lice i sigurno je da će se pamtili po izuzetno hladnim danima i snijegom, koji se zadržao više nego što je to uobičajeno. Ali, isto tako, pamtiće se i po zaista odličnim rezultatima mladih smučara i smučarki banjalučkog kluba „Starčevića“. Na skoro svim takmičenjima, gdje su učestvovali osvajali su visoka mjesta i ne rijetko se kitili medaljama.

Sigurno, za to najviše zasluga ima mladi smučarski pedagog i trener ovog kluba Zlatan Muratagić. Svo slobodno vrijeme i svoja skromna sredstva usmjerio je upravo u napredak ovog sporta. Bio je to razlog zbog kojeg se obreo i u Redakciji lista „Glas“, u vrijeme kada su se smučke podmazivale i pohranjivale u spremišta.

● Još jedna sezona je za nama, da li ste zadovoljni ostvarenim rezultatima?

— Protekla zima donijela je pregršt medalja našem klubu. Jedinstvena ocjena je da smo načinili veliki korak u razvoju naših smučara i smučarki.

● Visoke pozicije članova Starčevice čude, jer je konkurencija bila i više nego jaka?

— To je istina. Predstavnici sarajevskih klubova imaju mnogo bolje uslove za rad. Čak dva mjeseca prije nas su izašli na snijeg. Pored toga u Sarajevu ima osam klubova sa bezbroj stručnjaka i takmičara. To je za nas bio samo motiv više za uspjeh.

● Da rezultati nisu slučajni potvrđuju i riječi vaših učenika, koji ističu da ste s njima radili najsavremenijim metodom?

— Određeno vrijeme proveo sam u Sloveniji, gdje sam naučio kako treba raditi. Opredjelio sam se i za „slovenačku“ školu skijanja, po kojoj se mora mnogo raditi i to ne samo zimi, već tokom cijele godine. Ljeti se na primjer voze koturaljke, u proljeće i jesen bicikl zamjenjuje skije, a zimi se izlazi na snijeg. Pored toga po mogućnosti treba skijati i na travi...

● Saznali smo da radite pomoću kompjutera?

— Svaki trening mora da ima i teoretski dio časa, koji upražnjavamo u mom stanu. Naime, mladim učenicima kluba prvo na video-rekorderu prikazujem

SEZONE: ZLATAN SMUČARSKOG „STARČEVICA“

razne načine skijanja, od slovenačkog do švajcarskog, francuskog ili austrijskog. Potom kompjuteru zadamo da postavi određenu stazu za slalom, da bi se na monitoru pojavila slika sa idealnom putanjom kroz kaplje... Djeca prosto upijaju svaki detalj s časa. Potom sve to pokušavamo sprovesti i na snijegu.

● Kakvi su treninzi?
— Pošto nemamo drugih padina na kojima bi vježbali smuk ili spust, radimo na kraćim, slalomskim stazama, gdje se usavršava tehnika vožnje skija. Mladi takmičari znaju po desetine puta preći stazu, sve dok ne pronađu najkraći put. Greške iz prethodne vožnje rijetko ponavljaju. Tako nije čudo da su na republičkim takmičenjima članova „Starčevica“ ostavljali svoje konkurente po nekoliko sekundi iza sebe. Tehnika je bila presudna.

● U klubu sada ima nekoliko vrsnih takmičara?
— Mislim da bi uz veći rad Imran Hadžić, Sabina Omerhodžić, Mersila Mravac, Almir Dervišević, Zlatko Atlagić... mogli postići izvanredne rezultate i na saveznom takmičenju. To su sve talentovani članovi kluba koji mogu mnogo više, što su potvrdili na minulim prvenstvima Republike.

● Ipak niste sigurni u njihov uspjeh?
— Jedini razlog su slabi uslovi za rad. I do sada kroz klub je prošlo na desetine odličnih smučara, koji su zbog nedovoljnog rada s njima umjesto napretka stagnirali. Tako je bilo s Vlatkom Atlagićem i mnogim drugim. Siguran sam da su imali bolje uslove da bi „dogurali“ do visokih pozicija na nivou Jugoslavije. Učiniću sve, da se to ne ponovi i s ovim dječacima i djevojčicama.

● Svi su stekli pravo nastupe na saveznim takmičenjima?

— Da. Marljivo su radili i osvojili skijaške Ju-bodove, koji su viza za takva nadmetanja. Već u narednoj sezoni imaće više trka širom Jugoslavije.

● Odakle crpiti talentovane takmičare?

— Osnovne škole i takmičenja Malih olimpijskih igara su neprepušna baza. Još kad bi samo malo više pedagozi u školama radili s tom djecom, bilo bi ih znatno više. Mislim da se kod nas u školama malo pažnje posvećuje skijanju. Na primjer, u Sloveniji je ono obavezno...

● Postoji li pravilo, kako se dolazi do uspjeha?

— Važno je raditi i samo raditi i to ne samo u toku ovih 20-tak dana, koliko je snijeg na padinama oko Banjaluke.

● Na kraju, šta vi dobijate od tog izdavanja za smučanje?

— Za rad s takmičarima i sve aktivnosti u klubu, koje nisu male, ne dobijam ni jedan dinar. Istina, za moj rad predviđena je i simbolična naknada, koje sam se odrekao zbog daljeg usavršavanja i ulaganja tih sredstava u pohađanje stručnih seminara. Bio bih naj sretniji kada bi u klub stigla i neka savezna medalja, jugoslovensko odličje, koje bi za mene bila sva participacija za utrošeno vrijeme i trud u ovom sportu.

Uzeir PAŠALIĆ

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

Fudbaleri Naprijeda iz Banjaluke

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA — BIHAĆ: Jedinstvo (Bi) — Radnik, nedjelja u 16,00.

REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA B.H — CAZIN: Krajina — Vitez, subota u 16,00. **VELIKA KLADUŠA:** Krajišnik — Bratstvo, subota u 16,00.

REGIONALNA FUDBALSKA LIGA „ZAPAD“: — **SANSKI MOST:** Podgrmeč — Borac (TD), nedjelja u 15,30. **GLAMOČ:** Sator — Mladost, nedjelja u 15,30. **PRIJEDOR:** Berek — Laktaši, nedjelja u 11,00. **PRNJAVOR:** Ljubici — Željezničar, nedjelja u 15,30. **JAJCE:** Elektrobosna — Vrbas, nedjelja u 15,30. **BOSANSKA KRUPA:** Bratstvo — Borac (BD), nedjelja u 15,30. **BANJALUKA:** BSK — Prijedor, nedjelja u 11,00.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE: **SANSKI MOST:** Radnički — Mladost, subota u 15,30. **OMARSKA:** Omarska — Obradovac, nedjelja u 15,30. **BOSANSKI NOVI:** Sloboda — Naprijed, nedjelja u 15,30. **KLJUČ:** Bratstvo — Sloga (GP), nedjelja u 15,30. **KOZARAC:** Bratstvo — Omladinac, nedjelja u 15,30. **DUBRAVE:** Dubrave — Sloga (T), nedjelja u 15,30. **MRKONJIĆ-GRAD:** Sloboda — Lijevoče, nedjelja u 15,30.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA: **RIPAČ:** Radnički — Ostrovica, nedjelja u 15,00. **STIJENA:** Gomila — Mladost, nedjelja u 15,00. **KULEN VAKUF:** Una — Sloga (BO), nedjelja u 15,00. **VELIKA RIJEKA:** Mangan — Grahovo, nedjelja u 15,00. **KRALJE:** Sloga (K) — Omladinac, nedjelja u 15,00. **ORAŠAC:** Ljutoč — Jasenica, nedjelja u 15,00. **GOLUBIČI:** Napredak — Borik, nedjelja u 15,00. Slobodna su ekipa Krila Krajine.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „VRBAS“ — DRAGOČAJ: Polet — Budućnost, nedjelja u 16,00. **SKENDER-VAKUF:** Progres — Jedinstvo, nedjelja u 16,00. **BANJALUKA:** Rade Ličina — Sloboda, subota u 16,00. **IVANJSKA:** Sloga — Bratstvo, nedjelja u 16,00. **ZALUŽANI:** Mladost — Željezničar, nedjelja u 10,00. **BANJALUKA:** Ješingrad — Omladinac, nedjelja u 16,00. **BANJALUKA:** Vrbas — Krajišnik, nedjelja u 10,00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „SANA“ — KAMENGRAD: Rudar — Trgoprodaja, nedjelja u 15,00. **GOMJENICA:** Sana — Knežopoljac, nedjelja u 15,00. **LJUBIJA:** Ljubija — Grmeč, nedjelja u 15,00. **PRIJEDOR:** Potkozarje — Jedinstvo, nedjelja u 10,00. **SANSKI MOST:** Sloboda — Gomjenica, nedjelja u 10,00. Slobodna je ekipa Žitopromet.

OPŠTINSKA „A“ FUDBALSKA LIGA BOSANSKE GRADIŠKE — DONJI PODGRADCI: Sloboda — OFK Laminci, subota u 15,00. **CARTNJA:** Biseri — Bratstvo, nedjelja u 16,00. **BRESTOVČINA:** Omladinac — Bosna, nedjelja u 16,00. **TREBOVLJANI:** Plantaža kalemi — Prosara, nedjelja u 16,00. **GRBAVCI:** 13 skojevski Zadrugar, nedjelja u 16,00. **MAČKOVAC:** Mačkovac — Vihor, nedjelja u 16,00. **ROMANOVCI:** Romanovci — Napredak, nedjelja u 16,00.

OPŠTINSKA „B“ LIGA BOSANSKE GRADIŠKE — VAKUF: Mladost — Vrbaška, subota u 15,00. **MAŠIČI:** Borac — Polet, subota u 15,00. **JABLANICA:** Grand šampion — OFK Plantaža subota u 15,00. **CIMIROT:** Borac — Torpedo, subota u 15,00.

PRVA SAVEZNA LIGA RUKOMETAŠA: BANJALUKA: Borac — Željezničar (S), sportska dvorana Borik, subota u 18,30.

BOKSERSKA REVIIJA ŠAMPIONA: BANJALUKA: Sportska dvorana „Borik“, nedjelja u 11,00.

POJEDINAČNO PRVENSTVO BANJALUKE U KUGLANJU: Sportska dvorana „Borik“, petak od 16,00, subota od 10,00.

BEZ KRIVICE KRIVI

OTKAKO je izabran novi stručni štab bokserske reprezentacije Jugoslavije, na čijem se čelu nalaze Gojko Radunović, dugogodišnji kormilar titogradske Budućnosti, odnosno Sredoje Zekanović, nama, gotovo, dana a da neko ne podigne glas protiv selektorskog štaba, priprema, akcija plave sekcije...

— Nepodajmo nas, a još im ništa nismo skrivili! — ojađeno će Sredoje Zekanović prokomentarisati poteze pojedinaca. Šta će tek biti ako jednog dana počnemo da griješimo!?

TELEGRAMI • TELEGRAMI • TELEGRAMI

U NEDJELJU U 11 SATI „REVIIJA ŠAMPIONA BOKSA“ Očekuje se pun „Borik“

● U prodaju je pušteno 6000 ulaznica ● Najboljem bokseru revije nagrada „Glasa“

BANJALUKA — Ulaznica za „Reviju bokserskih šampiona“ koje su još u četvrtak puštene u prodaju „idu“ dobro, tako da se u nedjelju u 11 sati, kada počinje meč, očekuje puna Sportska dvorana „Borik“.

Iz Skender-Vakufa, odakle reprezentativci u subotu dolaze u Banjaluku, stižu vijesti da će u „Boriku“ biti odličan boks, jer svi reprezentativci, za ovaj dio priprema, ističu da je bio odličan. Najboljeg i najborbenijeg boksera očekuju nagrade „Glasa“, odnosno „Večernjih novina“ iz Sarajeva.

VELIKO POJAČANJE SLOGE IZ KRALJA

KLARIĆ U SLOGI

BIHAĆ — Sloga iz Kralja, član MFL Bihaća, dobila je zaista vrijedno pojačanje. U svoj matični klub vratio se jedan od najboljih igrača bihaćkog drugoligaša Jedinstva Jerko Klarić. Ovaj topdžija i strijelac, kakvog bi poželjeli i klubovi Prve lige predstavljaju za protivničke golmane zaista veliko iskušenje. Sloga iz Kralja i računa da bi u nastavku prvenstva mogla ostvariti svoj dugogodišnji san, plasman u zapadnu grupu Regionalne lige BIH.

D.M.

RADNIČKE SPORTSKE IGRE SRBAČKE KOMUNE

POZNAT I TREĆI FINALISTA

SRBAC — Ekipa Zemljoradničke zadruge Srbac je treći finalista radničkih sportskih igara srbačke komune u stonom tenisu, jer je pobjednik treće grupe sa ukupno osam bodova. Drugo mjesto osvojili su stoteniseri Tvornice pamučnog pletiva „Triko“, sa šest bodova, treći je Vrbas sa četiri, četvrti Dom zdravlja sa dva, i posljednje mjesto pripalo je ekipi Elektro-Srpca bez bodova. U subotu će se održati finalno takmičenje, gdje će pored ekipe Zadruga učestvovati još Skolski centar „Savo Vujanović Žučo“ i OUR PTT Saobraćaja Srbac.

S.K.

OBJAŠNJENJE

Grubim korektorskim previdima u jučerašnjem broju potkrale su se na sportskoj strani dvije greške. Prva: „prvenstvo Evrope za bokser održaće se u Banjaluci“, umjesto „prvenstvo Evrope za bokser održaće se u Budimpešti“. Druga: „kaže Zlatan Saračević, najbolji strijelac Borca“, umjesto: „kaže Zlatan Saračević, najbolji strijelac Borca“ Izvjavljamo se zbog ovoga čitaocima.

U SUBOTU U 18,00 SATI RUKOMETNI SUSRET BORAC — ŽELJEZNIČAR

ARSLANAGIĆ TRAŽI POBJEDU

BANJALUKA — U subotu u 18,30 sati u Sportskoj dvorani „Borik“ rukometaši Borca dočekuju ekipu Željezničara, koja se nalazi na začelju tabele. Trener Borca Abas Arslanagić upozorava na važnost ovog susreta, ali i upozorava:

— Željezničar je veoma dobar tim. To što se nalazi na začelju tabele nije pravo stanje vrijednosti ove ekipe. Međutim, mi nemamo izbora — moramo pobijediti, kako bismo izbjegli opasnu zonu.

Borac će u subotu izvesti najbolji tim sa golmanom Amatuvićem.

RUKOMETNAŠI RUDARA U NASTAVKU TAKMIČENJA

ĐURĐEVIĆ — ŠEF STRUČNOG ŠTABA

LJUBIJA — Rukometni klub Rudar (muškarci) veoma pripremljen dočekao je nastavak takmičenja u Republičkoj ligi BIH. Treninzi su održavani gotovo tri mjeseca, odigrano je desetak kontrolnih utakmica, a znatno je ojačan stručni štab i igrački kadar. Rudaru je pristupio mladi i talentovani Jakupović, sadašnji član Bosnamontaže. Za šefa stručnog štaba postavljen je Stojan Đurđević — Stole, takođe nekad član montažera, rukometni internacionalac.

R.S.

FINALE MALIH OLIMPIJSKIH IGARA

BANJALUČANI FAVORITI

BANJALUKA — U Derventi 29. 30. i 31. marta održati će se finale Malih olimpijskih igara. Mladi gimnastičari banjalučkog kluba Partizan I — Kosmos, pokušaću da opravdaju očekivanja svojih školskih drugova. U ovom najmasovnijem takmičenju osnovnih škola epitet favorita nose Jusuf Hećinović i Denis Dervišević u muškoj, te Tamara Tucaković i Jasna Smajlagić u ženskoj konkurenciji.

R.J.

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 814
Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kf7, Dh7, Te8, Tc6, Td6, Sa5, pješaci a6, d5, g7 (8)

Bijeli vuče i dobija!

Crni ima figuru više, ali mu je kralj „prošetao“, što bijeli koristi i na efektan način ga matira u tri potezu. Interesantno je napomenuti da je bijele figure vodio sovjetski velemajstor Češkovski, banjalučki i bosansko-krajiški ljubiteljima šaha poznat po ubjedljivoj pobjedi na Međunarodnom turniru „Banjaluka '81“ (Češkovski — Semenjuk, Čeljabinsk, 1975.).

Rješenje prošlog zadatka: 1. Th7 Sh7. Dg7 mat!

UZ MEĐUNARODNI TURNIR U BANJALUCI: VITEZI CRNO — BIJELE ARENE

5

PIŠE: NIKOLA LAKIĆ

ČEKA SE 10. APRIL

Približavamo se 22. aprilu — četrdesetom rođendanu Banjaluke, kada će šahovskim turnirom biti obilježen jubilarnih slobodarskih 40 godina u Titovoj — Novoj Jugoslaviji. Suvršeno bi ovom prilikom bilo govoriti da li Banjaluci, kao drugom po veličini gradu u Republici, gradu sa oko dvjestotine hiljada stanovnika, privrednom, kulturnom, centru Bosanske krajine i univerzitetskom centru, potrebna jedna ovakva manifestacija.

Lijepo je čuti kada engleski Hastings organizuje svoj 56. turnir, kada naše Sarajevo igra svoj 24. turnir po redu, kada Vrnjačka Banja saziva svoj 8. šahovski samit. Složitete se da i Banjaluka onda treba da ima neku svoju šahovsku tradiciju, jer ovaj

grad, pored svih gore spomenutih argumenata, posjeduje već duže godina organizovan šahovski život.

I, zato, sa radošću se očekuje 10. april, kada će se za šahiste otvoriti dveri ljepotana Doma kulture, koji takođe ove godine slavi vrijedan jubilej — 30 godina postojanja, kada će biti pušteni u pokret časovnici i time početi Šesti po redu Međunarodni šahovski turnir „Banjaluka '85“.

U ovom trenutku postavlja se i jedno neizbježno pitanje — kako dalje nastaviti kada je u pitanju organizovanje ove tradicionalne šahovske manifestacije. O tome je možda najbolje navesti riječi Slobodana Vujičića, predsjednika Organizacionog odbora Međunarodnog šahovskog turnira „Banjaluka '85“:

— Činjenica je da su dosadašnjih pet međunarodnih turnira u velikoj mjeri doprinijeli popularizaciji šahovske igre, kako u Banjaluci i Bosanskoj krajini, tako i u našoj Republici, pa i šire. U vrijeme održavanja turnira trudimo se da širom Bosanske krajine organizujemo simultanke, na kojima ljubitelji šaha odmjeravaju snage sa poznatim šahistima. Veliki broj gledalaca dolazi u turnirsku salu da na djelu vide čuvene velemajstore. Zato svaki banjalučki april u neparnoj godini, kada se turnir igra, u izvjesnom smislu postaje prava šahovska svetkovina za mnoge zaljubljenike i poštovalce drevne igre.

Kada govorimo o međunarodnom turniru, onda svakako moramo voditi

računa da se očuva njegova visoka kategorija (deveta i deseta), ali u isto vrijeme da se pruža i šansa banjalučkim igračima za njihovu međunarodnu afirmaciju.

U Organizacionom odboru smo odlučili da u smislu pravovremenih priprema ubuduće djeluje jedno tijelo u vidu stalnog sekretarijata, čiji bi osnovni zadatak bio da se ne prekida sa kontinuitetom aktivnosti, a takođe smo izabrali i Komisiju za normativna akta (na čelu Njego Milčić) čiji je zadatak da sve što je u vezi s turnirom bude i normativno regulisano — rekao nam je Slobodan Vujičić.

KRAJ

AFORIZMI

- Kad se utvrde zalihe soli šecera, znače se hoće li se davati slana ruka ili pak slatka obećanja
- Kāmo sreće da su nam slike golih žena koje kupujemo jedina nepokrovena investicija
- Ako jačem od sebe ne vjerujete da je bog, uvjerite vas batinom.
- To što smo bogati nastasiscama, ne znači i nestasice bogatih
- Zakon može imati univerzalnu namjenu. Ponekad služi i kao podsjetnik za lopove.
- Kad jednodnešnja gace na štapi, drugima treba dati štapi po gacama
- Neki bi se priključili vodećim čak i po cijenu da ih ovi vode - za nos.

Dragan STANAREVIĆ

RAZNO

Novac caruje, um klade valja! Kakvi smo mi to ljudi kad se ni jedan današnji majmun ne trudi da postane čovjek?!
Predimo sa velikih riječi bar na mala djela.
Nevolja je što su kod nas neki odgovorni drugovi veoma neodgovorni.
Hrana je sve skuplja. Morali bismo gojaznima provjeriti porijeklo imovine.
Moto kasirki u nekim našim

prodavnicama je: „Dinar po dinar...“
Ako nije zlato, nek' bar sija! Troškovi života se računaju po glavi, a mogli bi i po džepu stanovnika.
Niši, valjda, kljuse da se uzdaš samo u se.
Ponos je vrlina od koje ćete imati najviše štete.
Pružili su mi šansu, ali ne i priliku da je iskoristim.
Mirjana TRIKIĆ

MILAN ALASEVIĆ

POSTSKRIPTUM

OBRADOVANOST

Narodna biblioteka u Bihacu, smještena u preuređenoj zgradi, uveće u svome radu brojne novine. Čitaocima trebalo da najviše obraduje vijest da će ta ustanova uskoro raditi u dvije smjene.
Tom novošću su najviše obradovana tri nova bibliotekara.

AKTIVNOST

Savjeti potrošača u banjačkim mjesnim zajednicama, prema svemu sudeći, samo su mrtvo slovo na papiru. Premda im je društvo povjerilo značajnu ulogu, ti savjeti uopšte ne rade.
Umjesto savjeta potrošača aktivni su savjeti prodavača!

OVČARSTVO

Broj ovaca na području Jajca stalno se smanjuje. Sada ih je oko 13.000, a nekada ih je bilo i više od 40 hiljada. No, i pored toga ne postoje nikakvi programi za unapređenje stočarstva u tom kraju.
Ovce o tome nemaju pojma.

Himzo SKORUPAN

MALA SCENA

MASNE

- Ja imam masne ruke jer radim kraj mašina.
- A meni su ruke žuljevite i crne od zemlje.
- I meni su masne od ulja za podmazivanje kola.
- Polako drugovi, i ja spadam u radničku klasu.
- Otkud to, družę direktore?
- Meni je masna glava!
- Od čega? Pa, vi se ne zavlačite pod kola, niti idete u hale?
- To je istina, ali zato na njoj imam puno - putera!
DUŠAN STARČEVIĆ

RAJKO PUŠIĆ

RAM ZA EPIGRAM

NA PRIVATNOM PLANU

HRANA

KALORIJSKE TABLICE PREPUSTILE PREDNOST NOVCU ŠTO DIKTIRA KALORIJSKU VRIJEDNOST.

REZIGNACIJA NJEMU JE SVEJEDNO I ONAKO MU OPADA MOĆ KAO DA JE TO VAŽNO JE LI STANDARD Ili NOĆ.

MIROVINA JESEN ŽIVOTA U HLADNOJ ZIMI PREGALAC BIVŠI PREPUSTIO KLIMI.

OBRADENA IZREKA OD KOLIJEVKE PA DO GROBA NAJLJEPŠE JE U KOLIJEVCI DOBA.

Vojo GRUBOR

J. Nikolić

NEŠTO KAO EPIGRAMI

Skupljajte tuđa iskustva! U nedostatku sopstvene imovine možete ih negdje prodati kao sekundarne sirovine!

Izreku da čovjek živi od svoga rada davno smo prevazišli, kao i sve do sada.
U novom izdanju, velf tajmotostari da se od biznisa živi, a od rada životari.

Nisam pristalica vaspitanja posebno stroga, al' i ateistu treba natjerati da vidi svoga Boga!

Da, život je košnica, ali u kojoj ipak postoje samo dva puta

ili će neko postati pčela radilica, ili će se stalno javljati u obliku truta.

Ako niste u grupi onih koji pare mlade, znači, idete iskjučivo na radne rezultate!

Rekoše geniju: - Takav se čovjek jednom u deset godina rodi! On odgovori: - Zlo i naopako, kuda tako nizak natalitet vodi?!

Ako niste zadovoljni vašim brakom, ne mari. Utješno je već to što se udvoje lakše stari.

Alija KAPIDŽIĆ ALKAP

V. DIJAK

PJEGAVA MARA

Putovah jednom kroz neki Vakuf (a pet Vakufa u Bosni ima!) nikada nisam načisto bio niti se snalazim s tim Vakufima!

Da li u Gornjem ili Donjem, u Kulen, Skender ili Varcaru? Sad nije važno, ali u Vakufu zavolio sam pjegavu Maru.

I danas volim sve Vakufe. Svih pet Vakufa podjednako. Jer zaboraviti pjegavu Maru nije, što se kaže lako.

ZANOKTICE

● U prošloj sam godini domovini bio vjeran 43%... varao sam je 57%... sa inflacijom!

● U sadašnjem se društvenom trenutku ne nazire tragedija, jer su odgovorni za teško stanje prešli u komičare!

● Zato što su standardom već pogadeni, prosječni su bez cilja!

● Poskupio je hljeb... zbog navika strahujemo za poskupljenje kanti za smeće!

J. DAKIĆ

AKTUELNE POSLOVICE

TKO RANIJE...

Tko umije Sve dobije. Tko ranije Duže žije.

GDJE SE NADE...

Gdje se nađe Mnogo znanja. Tu se uspjeh Rado sklanja.

SRCE BOGATOG...

Srce bogatog Je tvrdo. Malo mu je Novca brdo.

Franjo Krizmanić

IZ LIJEVOG UGLA

TUNEL I

Kažu da je danas najveća fudbalska prijetnja: „vidjećeš ti svoj tunel!“

TUNEL II

Prvo je bila utakmica. Zatim tunel i bolnička kola.
Poslije nije bilo ništa. Mrak je svima pao na oči.
Simfraz Jalić

AFORIZMI

- Nezakonito bogaćenje je kažnjivo, ali zakonito siromašenje nije!
- Da bi se pronašla rješenja za nastalu energetska situaciju, nije dovoljno da se neki drugovi spuste iz oblaka na zemlju, već da siđu i u rudarska okna!
- Situacija je složena. Slogačima ćemo odati dužno poštovanje!
- Pametni znaju kada ne treba misliti svojom glavom!
- Nije tačno da trošimo iznad svojih mogućnosti. Možemo mi i više samo da imamo šta!
- Poštena samokritika nekada onkoga u svoju pamet stekli u postojećim školama i fakultetima uporno traže njihovo ukidanje!
- U nestasici argumentata profitiraju demagozi!
- Dinar nam je sve tanji i tanji. Uskoro će imati samo jednu stranu!

- Naše izborne liste sve više liče na jelovnik bez jela po narudžbi. Biras samo ono što je unaprijed pripremljeno!
- U samoupravne organe ne smijemo birati samo čestite i sposobne. Moramo obezbijediti ravnomjernu zastupljenost svih strukturala!
- Umoljavaju se rodu da nam više ne donose djecu. I onako imamo dosta nezaposlenih!
- Neko je za svoje ideale spreman žrtvovati sopstveni život, a neko sopstveni obraz!
- Just da tapkamo u mjestu, ali mi to činimo krupnim koracima!
- Jedino su političari sposobni dati više odgovora nego što ima pitanja!
- Tako nam i treba - pošto smo usrali motku, moramo se oslanjati na sopstvene snage!

M. PEJIĆ

GORAN MILOJEVIĆ

STRUJA, STRUJA

Na školskom času učiteljica diže jednog daka i priupita ga:
- Hajde Perice, reci li meni odakle mi sve dobijamo električnu energiju.
- Pa, zamuca Perica, električnu struju dobijamo iz hidroelektrana, iz termoelektrana, iz nuklearnih elektrana iz...
- Sjedi, sjedi Perice, učiteljica će, dobio si čistu jedinicu i ima da mi to naučiš za idući čas.
Uveče Perica priupita tatu
- Je li tata, odakle mi sve dobijamo električnu energiju.
- A zašto pitaš, sine?
- Pa tata, danas sam dobio jedinicu kad sam učiteljici rekao da struju dobijamo iz hidroelektrana, iz termoelektrana i iz nuklearnih elektrana.
- E sine, sine i zaslužio si. Pa slušaš li ti radio, gledaš li televiziju i jesi li gluh kad ne čuješ da električnu struju dobijamo iz Italije, Švajcarske, Australije i iz još nekih drugih zemalja.
SISTEK ABDULAH

CAKE

Da je administracija moćan aparat to bi mnogi morali znati, kako bi dobro radio njen mehanizam radni čovjek bi ga češće morao podmazivati.

Nezaposlenim se odavno dobro ne piše, jer većina organizacija prime kandidata na radno mjesto, a tek onda se konkurs za popunu pomenutog radnog mjesta raspíše.

Da je rad stvorio čovjeka u to ne vjeruju ni oni što tako govore ili pišu, jer što ste angažovaniji na poslu više vas majmunišu.

Milorad STAMENIĆ

BOROVE IGLICE

- Kad loši majstori završe posao, radeći ga po drugi put, razlikuju se od dobrih po dvostrukoj zaradi.
- Apstraktna kritika postiže nemoguće: smatraju je umjesnom oni protiv kojih je uperena.
- Pero u začaranom krugu predstavlja kompas monotonije.
- Televizija je sve od sebe dala. Još preostaje mogućnost otvaranja bezveznog kanala.
- Ukusan bi bio prehrambeni plan, da nije pretjerano slan.
- Neke šerete može uozbiljiti jedino šala prirode.

Milan BOROVNICA

**RO „ENERGOMONT“
OOUR „TERMOMONTAŽA“
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR „Termomontaža“ od 18.3. 1985. godine, člana 34 i 35. Pravilnika o radnim odnosima, Radnički savjet

Raspisuje
PONOVI

KONKURS

Za izbor i imenovanje radnika na poslovima i radnim zadacima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima — reizbornost na 4 godine

1. RUKOVODILAC OPERATIVE U SEKTORU KLIMATIZACIJE

Uslovi:

Pored opših uslova predviđenih Zakonom o udruženom radu, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

VII i VI stepen stručnosti, tehnički smjer, mašinske struke sa radnim iskustvom od 1 godine ili IV stepen stručnosti, tehnički smjer, mašinske struke sa radnim iskustvom od 3 godine na rukovodnim poslovima izvođenja, projektovanju i nadzoru termotehničkih radova.

Lični dohodak po Pravilniku o LD.

Stan nije obezbijeđen.

Molbe sa dokazima o ispunjavanju uslova Konkursa dostavljaju se na sljedeću adresu: RO „Energomont“ OOUR-a „Termomontaža“ Rudarka ulica broj 2, Banjaluka.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka.

Na osnovu odluke Radničkog savjeta sa XIX redovne sjednice održane dana 20.3.1985. godine OOUR Kliničko-bolnički centar Banjaluka, u sastavu RO Kliničko-medicinskog centra Banjaluka, raspisuje

OGLAS

— za obavljanje poslova i radnih zadataka —

1. Medicinske sestre na njezi hospitaliziranih bolesnika u Klinici za dječije bolesti — na neodređeno vrijeme 1 radnik
2. Medicinske sestre na njezi hospitaliziranih bolesnika u Internoj klinici — na određeno vrijeme do povratka radnice sa trudničkog odsustva 3 radnika
3. Medicinske sestre na njezi hospitaliziranih bolesnika u Pneumoftziološkoj službi — na određeno vrijeme do povratka radnica sa trudničkog odsustva — 3 radnika
4. Medicinske sestre na njezi hospitaliziranih bolesnika u Psihijatrijskoj klinici — na određeno vrijeme do povratka radnice sa trudničkog odsustva — 1 radnik

USLOVI: od 1 do 4/SMS — odsjek medicinskih sestara-tehničara ili IV stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja smjer medicinskih sestara-tehničara i položen stručni ispit.

5. Medicinskog tehničara laboranta srednje složenosti u Odsjeku laboratorije Doma zdravlja — zdravstvena stanica Ivanjska, Laboratorijske službe — na neodređeno vrijeme — 1 radnik

6. Medicinskog tehničara laboranta srednje složenosti u Laboratorijskoj službi — na određeno vrijeme do povratka radnica sa trudničkog odsustva — 3 radnika

USLOVI: pod 5 i 6/SMS — odsjek laboratorijskih ili sanitarnih tehničara ili IV stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja smjer labo-

ratorijski ili sanitarni tehničar i položen stručni ispit.

7. Održavanje čistoće u Službi zajedničkih poslova za potrebe Laboratorijske službe — na određeno vrijeme do povratka radnice sa bolovanja — 1 radnik

8. Održavanje čistoće u Službi zajedničkih poslova — na određeno vrijeme do povratka radnica sa trudničkog odsustva — 2 radnika

USLOVI: pod 7 i 8/ završena osmogodišnja škola.

Prijave se podnose Komisiji za radne odnose OOUR-a Kliničko-bolnički centar RO Kliničko-medicinskog centra Banjaluka, Zdrave Korde 1, putem Odjeljenja opštih i kadrovskih poslova.

Rok za podnošenje prijave je 8 dana računajući od prvog narednog dana po objavljivanju oglasa u listu „Glas“.

Uz prijavu kandidati su dužni da prilože: svjedočanstvo o završnom ispitu medicinske škole — odgovarajući odsjek odnosno svjedočanstvo o završenoj osmogodišnjoj školi, uvjerenje o položenom stručnom ispitu, izvod iz matične knjige rođenih i ljekarsko uvjerenje o radnoj sposobnosti, odnosno uvjerenje o radnom odnosu za zaposlene kandidate.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

O rezultatu oglasa kandidati će biti pismeno obaviješteni u roku od 15 dana od dana izbora.

MALI OGLASI

**Veselina Masleše 13
Telefon 34-448
RADNO VRIJEME
OD 7.00 DO 15.00
SUBOTOM
OD 8.00 DO 12.00**

PRODAJA KUĆA

PRODAJEM kuću pogodnu za odmaralište blizu plaže u Kaštel Starom, informacije na telefon broj 058/656-296, Kaštel Stari.

058236

1-1

PRODAJEM u Priječenima manju kuću i dva dunuma zemlje, automobil opel rekord u dijelovima, pitati na telefon broj 756-071, Banjaluka.

061202

PRODAJEM vikend-kuću s pola hektara voćnjaka, starim osam godina, struja i voda uvedeni. Slatina kod Banjaluke, banja blizu, telefon broj 54-728, Banjaluka.

061206

PRODAJEM kuću, telefon broj 48-538, Banjaluka.

061219

PRODAJEM kuću i dunum zemlje u Drakuliću uz povoljnu cijenu. Sve informacije na telefon broj 078/38-075 od 18,00 do 21,00 sati, Ulica Veljka Vlahovića broj 14, stan 4/IV, Banjaluka.

061220

PRODAJEM kuću, visoka prizemnica i dvorišnu zgradu u Ulici Davida Štrpca broj 66, informacije na telefon broj 54-463 ili pogledati svaki dan od 16,00 do 20,00 sati, a subota i nedjelja od 8,00 do 20,00 sati, Banjaluka.

061246

AUTOMOBILI

PRODAJEM automobil mercedes 200 D, godina proizvodnje 1981. u odličnom stanju, telefon broj 33-600, Banjaluka.

061250

ZEMLJIŠTE

Prodajem dvije parcele kod vodovoda u Novoseliji, zemljište nije nacionalizovano. Telefon 39-852.

061288

PRODAJEM zemlju u Klačnicama kod puta prema Slatini, telefon broj 58-587 Banjaluka.

061210

PRODAJEM zemljište u Trnu kod škole, telefon broj 58-613, Banjaluka.

061213

PRODAJEM plac od 800 kvadratnih metara s temeljem, Sargovac, telefon broj 813-099, Bosanska Gradiška.

061224

PRODAJEM pod povoljnim uslovima 8 dunuma zemlje u Malom Blašku uz samu cestu Klačnice-Slatina, moguća prodaja i 16 dunuma, informacije na telefon broj 33-238, Banjaluka.

061237

RAZNO

PRODAJEM polovnu školkju automobila zastavu 101 kompletno samo bez motora, mjenjača i prednjeg trapa s točkovima, telefon broj 31-564 od 16,00 do 20,00 sati i telefon broj 33-605 od 7,00 do 14,00 sati, Banjaluka.

061215

PRODAJEM telefonku video vhs, telefon broj 722-141, Banjaluka.

061203

PRODAJEM polovnu građu svih dimenzija u Ulici Momčila Popovića broj 18, Banjaluka.

1-2

061231

PRODAJE se useljiv dvosoban stan, lokacija odlična za sve vrste radnje. Kupcu izdajem pod zakup veće skladišne ili radioničke prostorije (za malu privredu). Voda i trofazna struja uvedeni: Brace Potkonjaka 51.

061242

PRODAJEM komplet nove pojaseve za automobil, cijena 2.000.— novih dinara, telefon broj 56-444, Banjaluka.

061211

PRODAJEM farmu koza svinjske rase a može manji broj koza. Adresa: Momir Smiljić (Jošić), Bočac, Krupa na Vrbasu, 78261, Banjaluka.

061225

PRODAJEM hrastove balvane kod Bosanske Gradiške, upitati na telefon broj 056/44-477 od 19,00 do 20,00 sati, Vukovar.

061226

PRODAJEM traktor marke man-28 s priključcima, upitati na telefon broj: 055/82-167, Okučani.

059723

STANOVNI (ponude)

IZDAJEM prazan dvosoban stan na Petričevcu u Majevičkoj ulici broj 35-a, informacije na telefon broj 38-001, Banjaluka.

061218

IZDAJEM prazan jednosoban stan s upotrebom kupatila. Gradiška cesta broj 193, Zalužani, Banjaluka.

061244

SOBE

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja u Ulici Avde Hercegovca broj 15, Hiseta Banjaluka.

061216

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu muškarcima. Nova ulica broj 27, Banjaluka.

061204

IZDAJEM ležaj za djevojke u sobi sa centralnim grijanjem u Romanijskoj ulici broj 15, telefon broj 55-078, Banjaluka.

061222

IZDAJEM namještenu sobu, poseban ulaz u Rudarskoj ulici broj 37, Banjaluka.

061230

IZDAJEM namještenu sobu u Ulici Zarka Zgonjanina broj 136 kod Kosmosa, Banjaluka.

061251

POTRAŽNJA

Bračni par sa dvanaestogodišnjim djetetom traži jednosoban ili

dvosoban stan, telefon broj 22-760, Banjaluka.

1-1

058293

Studentkinja traži jednokrevetnu namještenu sobu s posebnim ulazom i upotrebom kupatila, ponude javljati na telefon broj 34-709 poslije 16,00 sati, Banjaluka.

061217

Tražim od prvog aprila 1985. godine namještenu jednokrevetnu sobu u centru grada, cijena nije važna, ponuda shvatiti ozbiljno, javiti na telefon broj 23-815, Banjaluka.

061212

ZAMJENA

MIJENJAM dvosoban komforan stan za veći dvosoban, dvoiposoban ili trosoban u Mejdanu uz dogovor, telefon broj 49-560, Banjaluka.

061214

MIJENJAM trosoban stan za dva manja u Ulici Rade Ličine broj 44, stan 30/3 Josipović, Banjaluka.

061235

MIJENJAM jednosoban stan za dvosoban uz dogovor, telefon broj 22-487 od 15,00 sati, Banjaluka.

061247

MIJENJAM nov neuseljen jednosoban stan u Mejdanu za veći stan, telefon broj 49-289, Banjaluka.

061232

BEOGRAD—BANJALUKA MIJENJAM trosoban stan na Novom Beogradu za odgovarajući stan ili dva manja u Banjaluci. Telefon broj 32-891, Banjaluka.

061236

RAZNO

Izdajem pod zakup 32 dunuma plodne zemlje, pogodna za sve kulture, obavještenja na telefon broj 22-247 od 12,00 do 21,00 sat, Banjaluka.

061228

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažecom ulaznicu za fabriku „Incel“ izdatu na ime Jadranka Dragičić, Banjaluka.

061227

RADNA MJESTA

Ugostiteljska radnja „Park“, vlasništvo Adema Dolića, Banjaluka, oglašava slobodno radno mjesto za NK radnika, oglas je otvoren do popune, Banjaluka.

061221

Ženskom frizerskom salonu „Rada“ u Rudarskoj ulici broj 168, Banjaluka, vlasništvo Radoslavke Dragojević, potreban ženski frizer s iskustvom na neodređeno vrijeme, Banjaluka.

061229

Samostalna ženska krojačka radnja „Keti“ u Ulici Zmaj Jovina broj 7, vlasništvo Hazima Pozdrafac, Banjaluka traži jednu KV krojačicu i jednu radnicu SSS sprema zbog vođenja administrativnih poslova i predstavnika za ambulatnu prodaju koji posjeduje vlastiti komol, oglas je otvoren do popune, Banjaluka.

061208

SAMOUPRAVNA INTERESNA ZAJEDNICA PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA BOSNE I HERCEGOVINE FILIJALA PRIJEDOR — Komisija za radne odnose —

Na osnovu čl. 19. Zakona o radnim odnosima („Sl. list SRBIH“, broj: 4/84) i člana 36. Pravilnika o radnim odnosima Radne zajednice službe SIZ-a PIO BiH, Komisija za radne odnose Radne jedinice Filijala Prijedor, raspisuje

OGLAS

Za izbor jednog radnika na određeno vrijeme (6 mjeseci) za obavljanje poslova

— Matične evidencije u Poslovnici Prijedor

Osim opštih uslova propisanih Zakonom o radnim odnosima, kandidat treba da ispunjava i posebne uslove.

— da ima završenu srednju školsku spremu i to: gimnazija ili upravni tehničar.

Oglas je otvoren 8 dana po objavljivanju u kom roku se i podnose prijave.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova (dokaz o školskoj spremi, izvod iz matične knjige rođenih) podnose se SIZ-u PIO BIH — Filijala Prijedor — komisiji za radne odnose —

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

RMK RO „BOSNAMONTAŽA“ OOUR „MONTAŽA“ PRIJEDOR

Na osnovu člana 5. Pravilnika o radnim odnosima radnika OOUR „Montaža“ Prijedor, te odluke Izvršnog odbora Radničkog savjeta, raspisuje se

OGLAS

za popunu poslova šefa kadrovske službe na neodređeno vrijeme

I Šefa kadrovske službe 1 izvršilac

II Osim opštih uslova, prijavljeni kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

— završena viša upravna škola, zvanje pravnik,

— dvije godine radnog iskustva na tim ili sličnim poslovima,

— ispunjavanje uslova iz člana 511 ZUR-a.

III Lični dohodak i ostala lična primanja prema Sporazumu o raspodjeli dohotka, ličnih dohodaka i ostalih ličnih primanja.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave bez priloženih dokaza o ispunjavanju uslova neće se razmatrati.

Dana 30.3. 1985. godine navršava se 7 tužnih dana od smrti naše drage kćerke, sestre, sinovke, nećakinje i unuke

BRANISLAVE BUNDALO

Zahvaljujemo dr I. Poleksić, dr D. Kapetanović, dr. S. Paviću, osoblju Dojenačkog odjela, kolektivu „UNICEP“ EXPORT—IMPORT, Elektrofakultetu, mnogobrojnoj rodbini, prijateljima, komšijama, poznanicima koji nam ublažiše veliku bol i tugu.

OŽALOŠČENA PORODICA
061262

Dana 2. aprila 1985. godine navršava se godina dana od smrti naše drage supruge, majke, svekrve i bake

SMILJE KALINIĆ

Dana 31. marta (nedjelja) u 10 sati posjetićemo njen grob u Maglajcima, zaliti suzama i okliti cvijećem.
Ožalošćeni: suprug PAVLE, sin DRAGAN, snaha, kćerke, zetovi i unučad.

061265

Dana 30. marta 1985. godine navršava se četrdeset dana od smrti drage i nezaboravljene

DRAGINJE ŠKOBALJ

1907-1985.

Toga dana u 10 sati posjetićemo njen grob na groblju u Skender-Vakufu i obasuti ga cvijećem i suzama. Pozivamo sve komšije, prijatelje i rodbinu da nam se pridruže.

OŽALOŠČENA PORODICA
061248

Dana 2. aprila 1985. godine navršava se osam godina od smrti naše drage kćerke, supruge, majke, sestre i svekrve

**MILKE KESIĆ,
rođena VRŽINA**

Obavještavamo rođake, prijatelje i komšije, da ćemo u subotu, 30. marta 1985. godine, posjetiti njen grob i položiti cvijeće u 11 sati na groblju u Klačnicama.

OŽALOŠČENE PORODICE:
KESIĆ I VRŽINA
061245

Prošla je godina od kada je umrla moja voljena supruge

**NADA LONČAR,
rođena JURISTA**

nastavnica u penziji

Cvijeće na njen grob na Novom groblju u Banjaluci odnijecemo dana 31. marta 1985. godine u 15,30 sati.

NJENI NAJMILIJ
061238

Dana 4. aprila 1985. godine navršava se godina tuge i bola otkako iznenas preta da kuca crce našeg jedinca

MIROSLAVA POPOVIĆA

učenika III rareda OŠ „Mladen Stojanović“ iz Laktaša

Bolna je istina da naš sin više nije s nama. Dana 31. marta 1985. godine posjetićemo njegov grob u 11 sati u selu Mašićima, položiti cvijeće i zaliti suzama.

NJEGOVI NAJMILIJ
061243

Dana 1. aprila 1985. godine navršava se dvije tužne i bolne godine od tragične i prerane smrti našeg dragog voljenog i nikad neprežaljenog sina, brata, ujaka, šurjaka i sestrića

**MILIVOJA MILE
JANKOVIĆA**

tesara iz Bistrice
22.6.1961-1.4.1983.

Vrijeme ne može izbrisati bol i tugu, a sjećanje na njegovu dobrotu zauvijek će živjeti u nama. Tvoja mladost, skromnost i dobrota krasila su dane tvog kratkog života. Obavještavamo rodbinu, drugove i drugarice da ćemo dana 31. marta 1985. godine u 11 sati izaći do

njegove vječne kuće, okliti je cvijećem i zaliti vrelim suzama. Do groba neutješni roditelji, usamljeni brat, uciviljene sestre, otac MIRKO, majka ILINKA, brat VIDOSAV, sestre: RUŽA, ZORA, GOSPA i VIDA

061256

IN MEMORIAM

**BLAŽ DUCO
BARTOLIĆ**

31.3.1983-31.3.1985.

**MILENA SEKA
BARTOLIĆ**

15.4.1972-15.4.1985.

Dana 31. marta 1985. godine u 11 sati posjetićemo njihov grob na Novom groblju u Banjaluci i položiti cvijeće.

OŽALOŠČENA PORODICA
061241

Dana 30. marta 1985. godine navršava se tužnih četrdeset dana od smrti naše drage majke, maćehe i bake

GOSPANE TRIVIĆ

Obavještavamo komšije i prijatelje da ćemo u nedjelju, 31. marta 1985. godine, u 10 sati položiti cvijeće na njen grob i odati joj dužno poštovanje na groblju u Mlihosavcima.

Ožalošćena mnogobrojna porodica
prijatelji i komšije
061240

Dana 30. marta 1985. godine navršava se tužna godina od iznenadne smrti našeg dragog

VIDA ŠEŠIĆA

OŽALOŠČENA PORODICA
061207

**RO „AUTOPREVOZ“ BANJALUKA
OOUR „PRIGRADSKI SAOBRAČAJ“
BOSANSKA DUBICA**

Na osnovu člana 6. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a „Prigradski saobraćaj“ Bosanska Dubica, Komisija za radne odnose OOUR-a raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme

1. referenta za obračun putne dokumentacije 1 izvršilac
2. bravara 1 izvršilac

USLOVI:
Pod rednim brojem jedan: završena srednja ekonomska škola.
Radno iskustvo nije potrebno.
Pod rednim brojem dva: završena škola učenika u privredi — smjer — bravar. Jedna godina radnog iskustva na poslovima bravara.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja oglasa.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.
Prijave sa dokazima slati na adresu:
OOUR „Prigradski saobraćaj“
Bosanska Dubica

KOGA MAZI ROLS-ROJS

Britanska fabrika automobila „Rols-Rojs“ poznata je po tome da čini sve kako bi izišla u susret čak i najčudnijim željama kupaca svojih ekskluzivnih vozila - pogotovo onih koji ne pitaju za cijenu takvog zadovoljstva. O tome se ne rijetko piše na stranicama britanske i američke štampe, što fabrici služi kao izvanredna reklama.

Tako američki nedjeljnik „Enkvajrer“ piše da je na zahtjev

● **Poznata firma čini sve da udovolji bogatim kupcima svojih automobila: ugrađen reflektor, ružičaste presvlake. Uzgred, Onazis je kupio najnoviji model kolegi Nijarhosu kao revanš za dobar ručak**

jednog maharadže iz indijske države Baratpur u njegov „Rols-Rojs“ ugrađen specijalni refle-

ktor koji mu služi prilikom lova na tigrove. Unutrašnjost ovog automobila ukrašena je zlatom, srebrom i sedefom sa motivima grba države Baratpur i ličnog grba maharadže.

Britanski romanopisac Barbara Kartlend inače baba engleske princeze Dijane, poznata je kao veliki ljubitelj ružičaste boje, pa je od firme „Rols-Rojs“ naručila automobil u ovoj boji - svjetlije ružičasta karoserija i tamnije ružičasti tapacirung. Čak su i registarske tablice izrađene u dvije nijanse ružičaste boje. Unutrašnjost ovog automobila sva je u ogledalima, kako bi vlasnica u svako doba mogla da provjeri svoj izgled, jer je česta meta fotoreportera, a inače je veoma sujeta. Iako je prevalila 80. godina života, Barbara Kartlend tvrdi se osjeća kao da ima tek 29 godina, pa je zahtijevala da registarska tablica njenog ružičastog „rolsa“ nosi broj 29.

Časopis bilježi i primjer grčkih brodovlasnika Aristotela Onazisa i Stavrosa Nijarhosa. Njih dvojica su jednom prilikom ručali zajedno u Njujorku i ručak je platio Nijarhos. U povratku iz restorana prošli su kraj jednog salona automobila i ugledali novi model „Rols-Rojsa“. Odmah su odlučili da kupe svaki po jedan takav automobil za svoj „vozni park“ i posao je brzo okončan - milijarder i izabrali tip vozila, iznijeli svoje želje u pogledu boje, dodatne opreme i još koječega, a onda su se obojica mašili za čekovne knjižice da plate račun.

Međutim, Onazis je samo odmahnuo rukom:

„Ti si platio račun za ručak, a ja ću ovaj“ - rekao je Onazis.

TELEVIZIJA

KASNO KAJANJE

Poznata filmska ljepotica Endži Dickinson nedavno se na jednom prijemu poslije dužeg vremena srela sa američkim bogatašem Aronom Spellingom. Za vrijeme razgovora Endži se prisjetila jednog scenarija, kojeg joj je Spelling ponudio prije nekoliko godina. Bio je to scenario za televizijsku seriju, čiji je radni naslov bio „Nafta“ i Spelling, koji je namjeravao da finansira snimanje ove serije, ponudio je jednu od glavnih uloga plavokosog Endži Dickinson.

Endži se sada sjetila tog scenarija, pokajala se što je odbila ulogu i upitala Spellinga šta je sa tim projektom.

Spelling se zbulio i u prvi mah nije znao šta da joj odgovori, ali je najzad ipak morao da prizna istinu - da se Endži Dickinson prekasno predomisli.

Serija o kojoj je riječ već odavno se snima i postiže ogroman uspjeh na malim ekranima širom svijeta - pod nazivom „Dinastija“. A lijepa Endži je odbila ulogu Kristi Kerington koju u seriji tumači glumica Linda Evans.

ZODIJAK
OVAN TRI: 31. MART - 10. APRIL

Utemeljena snaga

Utemeljena snaga - ime je tarot - zapisa ove dekade Ovna, čija formula glasi: uspjeh, dovršenje posla, ostvarenje nade i govori da Ovnovi tri su najbolji i najdjelotvorniji ako mogu pretočiti ideje u konkretan oblik. To najbolje i pokazuju ljudi ovog znaka među kojima su najpoznatiji: Bizmark, Rahmanjinov, Dekart, Hajdan, Irving, Bodler, Vordsvort, Hudini, Marlon Brandio, Kazanova i Anderson, pisac veličanstvenih bajki.

Potencijal tri jeste odlučnost, a tri je i so zemlje dok je frekvencija sunca - ambicija što čini osobe ovog znaka veoma žestokim u njihovoj težnji za uspjehom. No, njihova sklonost i smisao ka ljepoti i često idealističke sanjarije donekle ublažuju konflikte koji se javljaju u ličnosti Ovna tri.

Ovnovi tri su ličnosti magnetskog šarma, ambiciozni i konstruktivni radnici, marljivi sa smislom za cjelovitost, a po instinktu su individualisti. Često u svom idealističkom traganju za boljim rade i iznad svojih mogućnosti tako da znaju praktično i da „sagore na poslu“. No, ako su negativni znaju da budu veoma arogantni, okrutni i bezobzirni; negativna ambicija i negativna odlučnost tada postaje razorna, a sa jakim uticajem na okolinu koji posjeduju Ovnovi tri i opasna. Ove ličnosti su, dakle, u stanju da za sobom povuku, „zaveđu“, druge osobe koje ih znaju slijepo slijediti.

Po prirodi ili po zvijezdama, kako bi rekli astrolozi, osobe ove dekade Ovna su ljudi koji zauzimaju središnji dio pozornice, kao da je to njihovo pravo. Upravo i stoga dolazi do teškoća u njihovom saobraćanju sa drugim ljudima, jer oni su iznad svega individualisti, tako da su konflikti neizbježni. No, prevaričemo se ako pomislimo da je njihova želja da budu vođi oni samo siho žele da sjaje i da zrače i svoj šarm i svoju snagu i nerijetko i svoje ideje na druge ljude. Voditi mogu i drugi, to i nije tako bitno, vele Ovnovi tri, ali da se zna da smo mi tu nešto posebno.

Ako su negativni znaju iskoristiti svoju urođenu prijatnost kao i snagu da bi obmanuli druge i uništili ih, jer takvi Ovnovi tri su veoma podli i nezgodni protivnici koji ne biraju sredstva.

Ravnoteža je izuzetno potrebna ovom jakom i žestokom znaku, jer u njemu stalno kuva i vrije mnoštvo različitih ideja, a sve moraju po Ovnu tri biti ostvarene. Stoga im astrologija i preporučuje da njihova aktivnost bude stalno u skladu sa okolinom, te da razvijaju prijatnost kao osobinu do krajnjih mogućih granica svoje ličnosti. Ovnovi tri su veoma napete ličnosti i skoro da u sebi ne posjeduju prirodni agens opuštanja. Tome moraju težiti namjerno i preporučuju im se različite vježbe od obične gimnastike preko vježbi disanja do joge, jer njihova glava koja ih tako često zna zaboljeti (jake migrene) mora se ama baš svakog dana oslobađati od napetosti.

I, na kraju, treba još reći da Ovnovi tri imaju fascinantnu osobinu da su u stanju da, jedini u Zodijaku, nastave za početku vezu koju su prekinuli i svojom krivicom, baš na onom mjestu gdje su je i završili. Za njih, dakle, ništa nije završeno - život je zbir događanja.

M. PRAREVAC

ENGLEZI TVRDE

NIJE TO ALISA!

U novoj filmskoj verziji slavne dječije priče „Alisa u zemlji čuda“ koju će snimiti hollywoodsko preduzeće „Tinsel taun“ naslovnu ulogu će tumačiti poznata američka filmska ljepotica Džeklin Smit, koju su upoznali i televizijski gledaoci širom svijeta u avanturističkoj TV seriji „Čarlijevi anđeli“.

Britanska štampa, koja je ponosna na svoje tradicije, sa ironijom piše o ovom filmskom projektu, ističući nekoliko nelogičnosti vezane za ime glumice koja će igrati malu Alisu. Tako „Dejli mejl“ piše da je

„prilično zastrašujuće“ što će Džeklin Smit biti nova filmska Alisa. Prvo, ističe list, onda treba da glumi djevojčicu, a ima 38 godina. Drugo, Alisa je „čista“ Engleskinja, a Džeklin Smit je Amerikanka koja je praktično cijeli svoj život provela u Hollywoodu govori izrazitim američkim akcentom.

„Ako su hollywoodski filmski producenti bili u stanju da u njoj vide Alisu, onda ne bi začudilo ni da su tu ulogu povjerali Zazi Gabor“ - piše londonski dnevnik.

DA LI TV — ZVIJEZDE
SUVIŠE PIJU

PIJANCI U FOTELJI

● **Glavne ličnosti popularnih serija stalno drže čašu u ruci - optužuje poslanik engleskog Parlamenta, tvrdeći da gledaoci zato češće pijuckaju i pretvaraju se u „foteljske pijance“**

Britanska glumica Džoan Kolins nedavno je ogorčeno protestovala zbog optužbi jednog poslanika Engleskog parlamenta, da ona, u ulozi Aleksis u TV seriji „Dinastija“ suviše pije alkoholna pića.

Predstavnik Velike Britanije u Evropskom parlamentu Ken Kolins poveo je pravu kampanju protiv „alkoholizma u televizijskim serijama“ i podnio je prijedlog da se uvede neka vrsta cenzure u zemljama Zajedničkog tržišta za TV serije „koje na otvoren način propegiraju uživanje u alkoholu“. On je, prije svega, imao na umu tri poznate i popularne TV „sapunske opere“ - „Dinastija“, „Dallas“ i „Koronejsen strit“.

„Glavne ličnosti ovih serija svaki čas se okreću flaši, a to negativno utiče na milione televizijskih gledalaca - rekao je Kolins. - Svaki put kada neko od TV junaka istrese čašu viskija, pola zemlja pruži ruku ka čaši...“

Kolins je posebno naveo primjer „ponašanja“ Aleksis, „zle žene“ TV serije „Dinastija“, za koju je rekao da „uvijek drži nos zaboden u čašu šampanjca ili martinija“, a to mnoge TV gledaoce pretvara u „foteljske pijance“.

„Gospodin poslanik bi morao više da brine o tolikim ubistvima, krađama i drugim zločinima koji se svakodneвно događaju, a manje o tome da li ja popijem po neku čašu šampanjca - odvratila

Ona je „kriva“
- Džoan Kolins

je Džoan Kolins. - Uostalom, zločini su zakonski kažnjivi, a piće nije.“

U britanskoj štampi, koja je objelodanila ovu „afertu“, pojavila se i izjava predstavnika kompanije koja proizvodi „Dinastiju“. On je naglasio da nije tačno da Aleksis uvijek pije alkohol, već da često „upotrebljava kafu i čaj“. U odbranu svojih zvijezda ustali su i predstavnici kompanija koje snimaju druge TV serije, pa je epilog ove rasprave sasvim neizvjestan.

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema
A. Allbegović

ZAGONETNE GODINE

„Prije sedam godina“, kaže otac sinu, „bio sam sedam puta stariji od tebe, a prije šest godina bio sam šest puta stariji od tebe“. Koliko je godina ocu, a koliko sinu?

Riješiti vi ovaj zadatak ili ne, rješenje ćemo objaviti u sljedećem broju Nedjeljnog Glasa.

Rješenje zadatka iz prošlog broja:

12	6	7	9
13	3	2	16
1	15	14	4
8	10	11	5

ZANIMLJIVOSTI

Elektronske brave

U velikim međunarodnim hotelima u britanskoj prijestonici više ne misle o lopovima. Razlog za to je što su sa vrata svih hotelskih soba skinute brave, nema više ključeva (ni kalauza) jer elektronika je preuzela sve. Gosti londonskih međunarodnih hotela dobiju posebne lične kartice, s ličnim elektronskim brojem, koji „otvara“ elektronska vrata.

Ukoliko gost izgubi karticu ili mu je ukradu, na recepciji se jednostavno zamijeni njegov lični broj, a stari se izbrise iz memorije u centrali, pa tako eventualni provalnici ne mogu da uđu. Hotelijeri vjeruju da je novi sistem najmanje 80 odsto siguran.

D.T.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: Kako biste obilježili 25. maj, Dan mladosti?

Smanjiti troškove

Dragan Radočaj, radnik:

— I radno i svečano. Međutim, po meni štafeta bi trebalo da ide od ruke do ruke, kroz cijelu Jugoslaviju a nikako kolima. Slažem se da se završna manifestacija i dalje održava u Beogradu na Stadionu JNA, a ne da se završni čin predaje štafete svake druge godine održava u drugom gradu, kako su neki predlagali. Što se tiče samog sleta i manifestacija koje prate kretanje štafete mladosti da bi ga trebalo pojednostaviti i izvesti uz što manje troškove.

Neka ostane po starom

Zvezdana Brborović, učenica Ekonomske škole:
Za mene i dosadašnje obilježavanje Dana mladosti je sasvim u redu i tako neka ostane.

I dalje slet

Drago Božić, KV alatničar bez zaposlenja:
— Mislim da bi ipak trebalo da sve ostane ovako: dolazak i ispraćaj i predaja štafeta sasletom. Mislim da je oko svega bilo više priče nego potrebe da se nešto promijeni.

Pokrenuti neku akciju

Ranka Malinić, ekonomski tehničar bez zaposlenja.
— Doček štafete u naš grad i druge sredine mladi bi trebalo da obilježe više radno nego manifestaciono kako se to do sada činilo. Dolazak štafete trebalo bi iskoristiti za pokretanje akcija koje bi omladina rado prihvatila, kao što je recimo, pošumljavanje goleti, uređenje spomen-obilježja i slično. Uglavnom, u situaciji u kojoj se nalazimo mislim da bi mnogo korisnije bilo da oživimo neke zaboravljene akcije, da svake godine nešto ostane kao znak sjećanja na Dan mladosti.

Ž.L.
R. Ostojić

INFORMATATOR

BANJALUKA

KOZARA — DOLAZE ŠTRUMPOVI (američko-belgijski film) u 11 i 16 sati.

PIRANA II (holandsko-italijanski film) u 18 i 20 sati.

VRBAS — ČOVJEK SA SREBRNE RIJEKE (američki film) u 16, 18 i 20 sati.

PALAS — velika sala - BOGOVISU PALI NA TJEME (Australija-botsvana) u 10, 16 i 18 i 20 sati, UNA (domaći film) u 22 sata. Mala sala - POSLJE PRVE LJUBAVI (francuski film) u 16, 30 18, 30 i 20, 30.

DJEČJE POZORIŠTE
U nedjelju u 11 sati je predstava HILPERIK.

DOM KULTURE
Dom je zatvoren u subotu i nedjelju.

UMJETNIČKA GALERIJA
Stalna postavka.

U klubu Umjetničke galerije je izložena mapa ZAVJET ZA EPE-TION sa 16 grafika Ede Murtića i sa poezijom Jure Kaštelana (mapa se može kupiti u prodajnom salonu Galerije).

STALNA POSTAVKA SPOMEN—ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalaze se u Ulici Vladimira Nazora 19.

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE
Stalna postavka (bosanska soba, brvnara, stalna postavka slika, itd) BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u MEJDANU radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u BUDŽAKU radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima apoteka 1. maj koja se nalazi u Ulici Vladimira Nazora bb, telefon 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Vodovod i kanalizacija 21-247
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

ZA SARAJEVO: 0,58 (brzi) 05,44 (poslovni), 13,13 16,15 18,09 (poslovni)
ZA ZAGREB: 01,12 03,15 04,12 09,56 (poslovni), 15,14 i 16,33.

ZA BEOGRAD: 10,23 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA brzi u 14,40), 05,46 (poslovni do DOBOJA) iz DOBOJA u 08,44), 15,08 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 17,33), 22,21 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 0,30).

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01,09 03,02 (brzi), 09,54 (poslovni), 15,06 (brzi), 16,27 (brzi) 20,06 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 0,45 01,50 13,08 16,10 (brzi), 18,07 (poslovni) 21,40 (ubrznani).
IZ BEOGRADA: 05,30 08,17 13,01 16,28 20,06 21,43.

VANREDNI VOZovi

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01.

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20 02,00 03,00 05,30 06,00 07,45 08,30 09,30 11,00 12,00 12,40 13,15 14,30 15,10 15,20 17,00 18,15 19,24 20,00.
ZA BEOGRAD: 05,00 06,00 09,30 15,00 17,00 23,30.
ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20 12,00 13,15 15,10 19,25.
ZA SARAJEVO: 00,30 08,00 12,00, u prolazu 00,45 10,00 12,35 15,15.
ZA KRANJSKU GORU 13,15.
ZA TUZLU: 05,53 i 15,45
ZA MOSTAR: 06,00 13,00 u prolazu u 11,26 22,00.
ZA ROVINI: 07,45 i 19,25.
ZA RIJEKU: 06,00 07,45 22,00
ZA DUBROVNIK: 22,00 24,00 (oba u prolazu).
ZA UMAG: 06,00
ZA SPLIT: 06,40 21,15 prolazni u 8,30.
ZA ŠIBENIK: 07,30 i 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U domu kulture danas i sutra u 10 sati igra film RIKI TIKI TAVI za djecu, danas u 17,30 i sutra u 19 sati igra film DAN KADA SU SE SVIŠMLJALI. U subotu u Orahovi u Domu kulture film MUŽ NA PROBU.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA U Bosanskoj Gradici radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR—a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

— Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 sati u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon: 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, a otvara se i u 13,16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradici - 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradici - 813-500
Turist-biro - 813-080
Taksi-stanica - 811-716
„Elektro-Bosanska Gradiska“ - 813-344.

ČELINAC

ČELINAC: U Domu kulture subota, u 13, 17 i 19,30 NEMA PROBLEMA
U Domu kulture nedjelja u 19,30 sati ISTINITE PRICE
Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130-Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR—VAROŠ

U Domu kulture u subotu nema kino-predstave.
Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880—001. Dežurna vatrogasna služba 880—104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture u subotu igra film BEZ ZLOBE - američki.
Narodna biblioteka „Veselin Maslića“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830—250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830—030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830—066.

SKENDER-VAKUF

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890—611. Opštinski centar za obavještanje radi od 00 do 24 sata, telefon 890—620.

SRBAC

U Domu kulture u nedjelju igra film SEKS NA MOTORU - njemački.
Apoteka 840—003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840—150. Biletarnica 840—038.

PRNJAVOR

U Domu kulture 30. i 31. marta igra film LJUDI MAČKE.

Stanica za hitnu pomoć 860—190 SUP 860—001. Autobuska stanica 860—462.

RADIOPROGRAM

SUBOTA, 30. MART I NEDJELJA, 31. MART

BANJALUKA

SUBOTA, 30. marta

7,00 — Najava programa
7,05 — MUZIKA-NOVOSTI-MUZIKA
7,30 — VIJESTI
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — Mi predlažemo — vi birate
9,00 — GOSTI PROGRAMA
10,00 — Hit programa
10,10 — Rezervisano vrijeme
10,30 — Magazin sedam
11,00 — SPORTSKI ŽURNAL
11,20 — Uključite svoje magnetofone
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 07,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

NEDJELJA, 31. marta

7,00 — Najava programa
7,05 — MUZIKA-NOVOSTI-MUZIKA
7,30 — Vijesti
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — Rezervisano vrijeme
8,30 — Poželjeli ste - izvodimo
10,00 — RADIO—REPORTAŽA
10,20 — Magazin sedam
11,00 — Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 — EMISIJA NA UKRAJINSKOM JEZIKU
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 30. MARTA

8,00 — POČETAK I NAJAVA PROGRAMA
8,05 — Muzika - informacije - muzika
8,50 — Oglasi i obavještenja
9,00 — Odabrali smo za diskofile
9,30 — VIJESTI i sportska hronika
9,40 — Narodna muzika
10,00 — Iz melodije u melodiju
11,00 — „KABARE 202“ - zabavno-muzička emisija
12,00 — Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiske
12,00 — 14,00 — Zajednički program Radio-stanica BiH (Susret na talasu)

NEDJELJA, 31. MARTA

7,55 — POČETAK I NAJAVA PROGRAMA
8,00 — „ZELENA POLJA“ - emisija za poljoprivrednike i selo
8,30 — Želite, čestitate, pozdravljate, I dio
9,00 — Oglasi i obavještenja
9,10 — Želite, čestitate, pozdravljate, II dio
10,00 — „HUMORISTIČKI RADIO—TALAS“
10,10 — Želite, čestitate, pozdravljate - do kraja programa (u 12,00 VIJESTI)

PRNJAVOR

SUBOTA, 30. MART
PROGRAM EMITUJE NA SREDNJIM TALASIMA 1341 KILOHERC i UKV 98,3 MEGAHERCA

NEDJELJA

9,00 — Najava subotnjeg revijalnog programa Radio-Prnjavora
9,03 - Muzika — informacije, oglasi, reklamne poruke (zabavna)
10,00 — Gost programa (Jasmin Odošić, pomoćnik sekretara odjeljenja za inspeksijske poslove inspektor rada i zaštite na radu)
11,00 - „SEMAFOR“ - emisija posvećena bezbjednosti saobraćaja
11,25 — EMISIJA ZA NAŠE RADNIKE NA PRIVRMEMOM RADU U INOSTRANSTVU
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 — 16,00 — „POMAK“ - prnjavorske omladinske aktuelnosti (omladinski dobrovoljni rad, omladinski telesi i prikaz muzičke grupe „Lili Hip“ iz Pule)
16,00 — Odjava programa

NEDJELJA, 31. mart

8,00 — Najava nedjeljnog političko-informativnog i zabavnog programa Radio-Prnjavora.
8,02 — Vaše želje čestitke i pozdravi-emisija narodne i zabavne muzike.
9,00 — Emisija za selo
10,00 — Do 16,00 VIJESTI — informacije - osvrti - komentari iz sata u sat i muzika iz emisije „Vaše želje, čestitke i pozdravi“.
16,00 — Odjava programa.

SRBAC

SUBOTA

8,00 — Informativno-zabavni program Radio-Srpca
12,00 — Zajednički program RSBiH
14,00 — Završetak emitovanja

NEDJELJA

8,00 — Početak emitovanja
8,05 — Muzika za dobar dan
8,30 — Želje, čestitke i pozdravi
9,00 — Radio u selu — AIPK na talasima
9,30 — Želje, čestitke i pozdravi
10,00 — Sedam dana
10,15 — Želje, čestitke, pozdravi (EPP, oglasi, reportaža...)
12,00 — Odjava i završetak emitovanja

JAJCE

SUBOTA

9,00 — Najava programa
9,10 — Vijesti
9,15 — AIPK na talasima bosanskokrajških komuna
10,00 — Revija želja, čestitki i pozdrava...
11,00 — Odjava programa

BOSANSKA DUBICA

11,00 — Najava i pregled programa
11,05 — Za svakog ponešto
11,30 — Želje slušalaca
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Emisija za selo
14,30 — Vijesti
14,33 — Program za mlade
15,30 — PROTEKLE SEDMICE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
15,58 — Odjava programa

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 30. marta

9,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 — Želje slušalaca
10,00 — Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo Kombinat na talasima krajiških RST)
10,30 — Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 — Hronika 6 Radio-dana (IPP pregled aktuelnosti na kraju nedjelje)
11,15 — EP-prospekt
11,30 — Rezervisano za... (Dokumentarni program)
12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBiH)
14,00 — Odjava programa i najava ponovnog susreta

KLJUČ

10,00 — Najava programa i vijesti
10,30 — Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 — Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 — Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 — Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 — Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva.

PRIJEDOR

SUBOTA 30. MART

9,00 — Najava programa
9,02 — Noviteti disko-produkcije
9,30 — Jugoton-ekspres
10,00 — Subotom zajedno
11,00 — Čestitke, želje, pozdravi
13,00 — Odjava programa
NEDJELJOM NE EMITUJEMO RADIO—PROGRAM

DEŽURNA STRANA

OBILJEŽAVANJE 40-GODIŠNJICE OSLOBODENJA JUGOSLAVIJE U BiH

AFIRMACIJA DOSTIGNUĆA

SARAJEVO, 29. marta (Tanjug) - Danas je u Sarajevu održana konstituirajuća sjednica Odbora za obilježavanje 40-godišnjice oslobođenja Jugoslavije i pobjede nad fašizmom u SR Bosni i Hercegovini, pod predsjedništvom Radeta Galeba.

Članovi Odbora, razmatrajući program obilježavanja u republici, složili su se da ova aktivnost treba da ima svenarodni karakter, da bude u funkciji afirmacije revolucionarnih dostignuća i mobilizacije radnih ljudi i građana na dosljednije ostvarivanje utvrđenih zadataka društveno-ekonomskog razvoja, a da istovremeno bude oslobođena neracionalnog i neopravdanog trošenja društvenih sredstava.

UOČI PRVOG APRILA — DANA OMLADINSKIH RADNIH BRIGADA

HILJADU BRIGADA

BEOGRAD, 29. marta (Tanjug) - Organizovanjem lokalnih radnih akcija, „okupljanjem omladinskih radnih brigada i dodjelom plaketa najzaslužnijim brigadistima u protekloj godini, širom Jugoslavije biće svečano obilježen prvi april - Dan omladinskih radnih brigada. Prvo „kaljenje“ na lokalnim gradilištima označiće ujedno i početak priprema za predstojeće akcijaško

ljetno, kaže predsjednik Komisije za dobrovoljne omladinske radne aktivnosti Konferencije SSOJ Radovan Tufegđić.

Četrdeset sedam saveznih omladinskih radnih akcija (predviđa se da će ukupna vrijednost radova premašiti 1,6 milijardi dinara), okupiće ovog ljeta, kao što je poznato, oko 50 hiljada mladih „svrstanih“ u blizu hiljadu radnih brigada.

POČELO DVODNEVNO SAVJETOVANJE U „KUMROVCU“

OSPOSOBLJAVANJE KOMUNISTA

KUMROVEC, 29. marta (Tanjug) - Idejno-političko osposobljavanje i marksističko obrazovanje, kao i zadaci političkih škola SKJ, teme su dvodnevnog savjetovanja, što je danas počelo u Političkoj školi SKJ „Josip Broz Tito“, u čijem radu sudjeluje više od 150 naučnih i društvenopolitičkih radnika.

REPUBLIČKA KONFERENCIJA SSRN SRBIJE

IZABRAN NOVI PREDSJEDNIK

BEOGRAD, 29. marta (Tanjug) - Za novog predsjednika Republičke konferencije SSRN Srbije u narednom jednogodišnjem mandatu delegati Republičke konferencije SSRN izabrali su danas dr Bogdana Trifunovića, člana Predsjedništva CK SKJ. Za nove članove Predsjedništva izabrani su Svetožar Tadić i Tomislav Biondžić.

PRIJEDLOG GLAVNOM ODBORU „STERIJINOG POZORJA“

VEĆE NAGRADE

NOVI SAD, 29. marta (Tanjug) - Na današnjoj sjednici Izvršnog odbora „Sterijinog pozorja“ u Novom Sadu predloženo je Glavnom odboru da ovogodišnji novčani iznos „Sterijina nagrada“ bude od 25 do 60 hiljada, a cjelokupan nagradni fond 480.000 dinara.

Glavnom odboru je predloženo da ustanovi zvanje počasnog člana „Sterijinog pozorja“ kao znak priznanja za istaknute saradnike u našoj zemlji i inostranstvu, kao i da se uvede „Sterijina nagrada“ za muziku u pozorišnoj predstavi.

ŠTAFETA MLADOSTI U MAKEDONIJI

Doček u Kumanovu

PREŠEVO, 29. marta (Tanjug) - Jubilarnu, četrdesetu Štafetu mladosti, koja je prije nedjelju dana krenula iz revolucionarnog Kragujevca na svoj desetinama hiljada kilometara dug put bratstva i zajedništva Jugoslovenske omladine, svih naših naroda i narodnosti, danas su preuzeli mladi Makedonije. Od svojih vršnjaka iz Srbije Štafetu mladosti preuzeo je mašinski tehničar Ampe Popovski, istaknuti omladinac, radnik keramičke industrije u Kumanovu.

U BANJALUCI 20. APRILA

SMOTRA STVARALAŠTVA

BANJALUKA, 29. marta - Danas je u Banjaluci održan sastanak Koordinacionog odbora tradicionalnog susreta Titovim stazama revolucije. Već su na području banjalučke opštine počela odjeljenjska takmičenja, a završna opštinska manifestacija biće 20. aprila, rečeno je ovom prilikom.

Iz 27 banjalučkih osnovnih škola i predškolskih ustanova u tradicionalnoj smotri znanja i stvaralaštva učestvovalaće više od 30 hiljada malih. Pored uobičajenih muzičkih, likovnih, tehničkih disciplina, ove godine osnovci će se takmičiti i u zadržarstvu, poznavanju fotografije, filma i tapiserije.

Regionalno takmičenje, čiji je domaćin laktaška opština, održaće se 27. aprila.

Z. P.

SJEDNICA KONFERENCIJE OSNOVNE ORGANIZACIJE UDRUŽENJA NOVINARA BANJALUKA

ODGOVORAN POSAO

BANJALUKA, 29. marta - Na današnjoj sjednici Konferencije Osnovne organizacije udruženja novinara Banjaluka i Predsjedništva Udruženja novinara SR BiH, čiji je domaćin bio banjalučki kolektiv „Rudi Čajavec“, raspravljano je o zadacima novinarske organizacije i njenih članova na provođenju zaključaka 16. sjednice CK SKJ. Ovom prilikom banjalučki novinari upoznali su se i sa zadacima u obilježavanju 40-godišnjice pobjede nad fašizmom.

OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“			
KURSNA LISTA			
(formirana 29. marta 1985. godine)			
KURS U DINARIMA			
Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize
Austrija	100 šilinga	1137,46	1166,62
Belgija	100 franaka	393,46	404,58
Danska	100 kruna	2218,51	2281,24
Francuska	100 franaka	2593,12	2666,44
Holandija	100 florina	7051,18	7250,57
Italija	100 lira	12,38	12,70
Norveška	100 kruna	2749,35	2827,09
SR Njemačka	100 maraka	7989,80	8194,67
Švajcarska	100 franaka	9457,59	9700,09
Švedska	100 kruna	2730,86	2808,08
Japan	100 jena	95,34	99,83
V. Britanija	1 funta	306,44	315,10
Kanada	1 dolar	175,10	183,35
SAD	1 dolar	242,74	249,60
Australija	1 dolar	168,46	176,58

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se počev od 14,00 sati 29. marta 1985. godine, a kupovni za efektivu primjenjuje se počev 30. marta 1985. godine.

SUBOTA, 30. MART

PRVI PROGRAM

- 9,30 - Obrazovni program
- 13,15 - Pregled programa
- 13,20 - Zabavni kalendar
- 14,10 - Sedam TV dana
- 14,40 - Domaći ansambl: ansambl Antona Birtića
- 15,40 - PJ (m) Željezničar (Niš) Crvena zvezda
- 16,45 - Dnevnik I
- 17,00 - Košarka: II utakmica, II kolo plej-ofa: Olimpija Zadar, prenos
- 18,30 - Srdačno vaši - dokumentarni program
- 19,15 - Crtni film
- 19,30 - Dnevnik II
- 19,55 - TV spot
- 20,00 - Bostonski davitelj - američki igrani film
- 22,00 - Vijesti
- 22,05 - Sedam svjetskih dana
- 22,15 - Subotom uveče: Dani jugoslovenske zabavne muzike: Opatija 85.
- 23,40 - Pregled programa za nedjelju.

DRUGI PROGRAM

- 12,55 - Pregled programa
- 13,00 - Jugoslavije, dobar dan - informativno-zabavna emisija
- 13,30 - Svijet 18ine - emisija namijenjena osobama oštećenog sluha
- 14,20 - Vent Runi - dar bogova - igrani film
- 15,30 - Muzikant i princeza - snimak pozorišne predstave
- 16,30 - Ris izlazi na stazu - sovjetski film
- 17,40 - Nepokoreni grad - domaća srija, repriza II
- 19,00 - Domaći ansambl: pojava oktet Boštanjki fantje
- 19,30 - Dnevnik
- 20,00 - Zabavna muzika: Vis „TNT“
- 20,30 - Feljton
- 21,15 - Studio 2
- 21,20 - Sajam namještaja - EP reportaža
- 21,30 - Sportska subota

- 21,55 - Priče preko baštenske ograde - serijski film, II
- 22,55 - Poetski teatar: Mirko Gaši
- 23,25 - Pregled programa za nedjelju.

NEDJELJA, 31. MARTA

PRVI PROGRAM

- 10,15 - Pregled programa
- 10,20 - Vijesti
- 10,30 - NEDJELJNO PRIJEPodne ZA DJECU:
- Tebi kažem - Požarevac
- Priče iz Nepričave
- 11,58 - EPP
- 12,00 - Znanje - imanjanje
- 14,00 - Mali koncert: Isidor Bajić
- 14,15 - Proliv vetra - serijski film
- 15,05 - NEDJELJOM (EPP)
- 17,20 - KUĆA POD DRVEĆEM - francuski igrani film
- 18,55 - PUT U SREDIŠTE ZEMLJE — serijski crtni film (EPP)
- 19,30 - TV Dnevnik II
- 20,00 - LJUBAVNE PRIČE - domaća serija
- 20,45 - EPP
- 20,50 - Katanci - putopisna reportaža
- 21,20 - TV - izložba
- 21,30 - Sportski pregled
- 22,15 - TV Dnevnik III
- 22,35 - Pregled programa za ponedjeljak

DRUGI PROGRAM

- 10,20 - Pregled programa
- 10,25 - SJENKE SLAVE - domaći igrani film
- 12,00 - Kamere u operi - ozbiljna muzika
- 13,10 - Pregled programa
- 13,15 - Muzičko popodne: J. S. BAH: MISA U „H“ - molu
- 15,30 - Kup evropskih šampiona u rukometu: FH HAFNARFJADAR (Island) - METALO-PLASTIKA — skraćeni snimak
- 16,00 - PJ u vaterpolu: PARTIZAN - JUG, prenos
- 17,00 - Bosanski Brod: Finale kupa Jugoslavije u košarci za žene: ISKRA DELTA JEŽICE - PARTIZAN, prenos
- 18,25 - Ostavština za budućnost: Mira Alečković - emisija iz kulture
- 19,10 - TV - žurnai ŽTO
- 19,30 - TV Dnevnik
- 19,55 - EPP
- 20,00 - MOJA ZEMLJA - dokumentarna serija - posljednja emisija
- 21,00 - Studio 2
- 21,05 - EPP
- 21,10 - TV - kinoleka: SLADAK ŽIVOT - italijanski igrani film
- 23,50 - Pregled programa za ponedjeljak

VRIJEME

IZVJESTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEO-ROLOŠKOG ZAVODA BiH

SUNČANO

ZA BANJALUKU: Ujutro prohladno, preko dana preovladavaće sunčano. Dnevna temperatura bez veće promjene.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: Preovladavaće sunačno i toplije vrijeme. Samo u juturnim satima biće svježje, a ponegdje i maglovito.

VODOSTAJ: Una - Bihac 60 cm, malo mutna, temperatura vode 9,0 stepeni. - Una - Bosanski Novi 212 cm, malo mutna temperatura vode 8,6 stepeni. Sana - Sanski Most 225 cm, bistra, temperatura vode 8,3 stepeni. Vrbas - Banjaluka 155 cm, malo mutna temperatura vode 8,6 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u opadanju.

Miro Mladenović
DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefoni: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-977, 37-979, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR No vinska djelatnost Banjaluka, prolazni račun broj: 10500-833-427 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: tromjesečna 1.600 dinara, polugodišnja 3.200, godišnja 5.400, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.140 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: tromjesečna 3.200 dinara, polugodišnja 6.400, godišnja 12.800, samo za „Nedjeljni Glas“ 2.280 dinara godišnje. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82. „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.